

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

—●—
3'üncü Toplantı
1 Temmuz 2020 Çarşamba
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin, Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, CHP Komisyon grubunun Toprak Koruma Kurulunun yapısı ve işleyişindeki sorunlarla ilgili genel önerilerine ilişkin açıklaması

—●—

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

1 Temmuz 2020 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu saat 12.07'de açıldı.

Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin, Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985), maddeleri üzerindeki görüşmeleri de tamamlanarak kabul edildi.

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, CHP Komisyon grubunun Toprak Koruma Kurulunun yapısı ve işleyişindeki sorunlarla ilgili genel önerilerine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 16.03'te toplantıya son verildi.

1 Temmuz 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.07

BAŞKAN : Yunus KILIÇ (Kars)**BAŞKAN VEKİLİ : Hasan KALYONCU (İzmir)****SÖZCÜ : Fatma AKSAL (Edirne)****KÂTİP : Zafer IŞIK (Bursa)**

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Evet, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, çok kıymetli Tarım Bakanlığımız, Sayın Bakan Yardımcısı, saygıdeğer bürokratlar, STK’lerden katılanlar ve kıymetli basın mensupları; bilindiği üzere gündemimizde 24 Haziran Çarşamba günü Meclis Başkanlığına sunulan ve aynı gün esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin dün bir kısmını gördük, bugün kaldığımız yerden, 20’nci maddeden devam edeceğiz. (*)

Toplantı yeter sayımız vardır.

Oturumumuzu açıyorum, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin, Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) (**)

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 20’nci madde...

MADDE 20-5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İmar planlarında tarımsal niteliği korunacak alan olarak ayrılan yerler ile kamu yararı kararı alınarak tarım dışı amaçla kullanım izni verilen yerler, yeniden izin alınmaksızın bu amaç dışında kullanılamaz ve planlanamaz. Ancak yerleşim alanlarının gelişim alan ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanlarda yeniden izin şartı aranmaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 20’nci maddede 1 adet önergemiz vardır, okutup işleme alıyorum:

Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanlarında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesiyle değiştirilmek istenen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 13’üncü maddesinin 3’üncü fıkrasından sonra gelmek üzere “...mutlak tarım arazileri dışında...” ibaresi eklenmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bekir Başevirgen

Adana

Tekirdağ

Manisa

Okan Gaytancıoğlu

Ömer Fethi Gürer

Edirne

Niğde

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/2985) esas numaralı Kanun Teklifi 30/6/2020 tarihli 2’nci Toplantı Tutanağı’na eklidir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Orhan Sarıbal, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Herkese günaydın arkadaşlar.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 13’üncü maddesinde değişiklik öngörüyor ilgili madde. Madde değişikliğinin amacı, tarımsal amaçlı arazilerin korunması gibi gözüke de ileride plan tadilatı yapıldığında amaç dışı kullanımlarda tekrar izin alınması konusunu aslında biraz daha gündeme getirmekte. Büyük ova sınırları içerisindeki tarımsal amaçlı yapılar dâhil olmak üzere, farklı bir amaca dönüştüğü anda yeniden izin alınması doğru bir uygulamadır. Belki de en kritik yer burasıdır, arazide tarımsal amaçla... Ama diyor ki: “Farklı bir amaca dönüştüğünde yeniden izin alacak.” Yani niye başka bir amaca dönüşün? Tarımsal amaçsa tarımsal amaçta kalsın. Bu, önemli bir soru işareti.

Yine, yerleşim alanlarında gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanların izin dışında bırakılması uzun dönemde sıkıntıya neden olabilir. Zorunlu yerleşim alanı olarak tarım dışı izni alınıp plan yapıldıktan sonra araziler plan tadilatlarıyla ticaret ve sanayi alanına dönüştürülebiliyor; böyle bir risk var, bunu özellikle paylaşmak istiyoruz.

Aritma tesisi gibi kamu yararı gerekçeleriyle başvuru yapıp daha sonra plan tadilatıyla fonksiyon değişikliğine gidilebilmesi, genel amaca yönelik bir tehdit olarak görülmektedir. Bu bağlamda, bu alanların da tekrar izne tabi tutulması da gerekmektedir. Ayrıca, uzun zaman önce yerleşim amaçlı tarım dışına çıkarılarak planlanmış ancak herhangi bir uygulama yapılmamış tarım arazilerinin de izinlerinin tekrar irdelenmesi gerekmektedir. Yerleşim alanlarının gelişim ihtiyaçlarını karşılamak gerekçesiyle imara açılan alanların tamamı kullanılmadan yeni tarım alanlarının imara açılmasının engellenmesi, kısıtlanması, imara açılıp kullanılmayan alanların imardan çıkarılması, tarım arazisi olmaması koşuluyla yeni alanların imara açılmasına izin verilebilme koşulları gözden geçirilmelidir. Maddeye gerekçe olarak, imar planlarında tarımsal niteliği korunacak alan olarak ayrılan yerler ile kamu yararı kararı alınarak... “Ki burada kamu yararı –özellikle bu ifadeyi kullanıyorum, orada da ciddi sorunlarımız var- meselesini olgunlaştırmak zorundayız. Nereden gidersek gidelim, hangi madde, hangi yapı çıkarsa çıksın usulsüzlüklerin ve daha sonraki farklı yapılaşmaların altından hep “kamu yararı” denen o ifade çıkıyor.” Kamu yararı kararı alınarak tarım dışı amaçlı kullanım izni verilen yerlerin bu amaç dışında kullanılabilmesi ve planlanabilmesi için yeniden izin alınması şartının getirildiği ifade edilmiş olsa da “Yerleşim alanlarının gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanlarda yeniden izin şartı aranmaz.” denilerek tarım arazilerinin amaç dışı kullanılmasının yolu açılmış olacaktır.

Bir tarımsal proje yapılıyor ya da çalışılıyor, deniyor ki: “İki yıl içerisinde bu projeyi hayata geçirin.” Hatta bundan önceki maddelerde buna dair göndermeler vardı. “Verdiğimiz izni iki yıl içerisinde yaparsanız yaparsınız, yapmazsanız gerekli müeyyideleri var.” denmişti. Oysa burada, imara açıldığı söyleniyor ya da yerleşim alanına açıldığı söyleniyor ama uzun yıllar geçiyor, orada herhangi bir çalışma yapılmıyor ama biz, o yetmezmiş gibi ona başka yeni alanlar açıyoruz. Dolayısıyla, buraların da tekrar gözden geçirilip, o güne kadar herhangi bir işlem yapılmamışsa, mevcut durum korunuyorsa buraların da yeniden izne tabi tutulmasının doğru olacağını söylüyoruz yani gerçekten toprakları koruma gibi bir derdimiz varsa.

Maddede “İmar planlarında tarımsal niteliği korunacak alan olarak ayrılan yerler ile kamu yararı kararı alınarak tarım dışı amaçla kullanım izni verilen yerler, yeniden izin alınmaksızın bu amaç dışında kullanılamaz ve planlanamaz. Ancak yerleşim alanlarının gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanlarda mutlak tarım arazileri dışında yeniden izin şartı aranmaz.” şeklinde değişiklik yapılarak maddeye “mutlak tarım arazileri dışında” ibaresinin eklenmesi gerekir. Yani burada

bir nitelik, deyim yerindeyse net bir kırmızı çizgi koymak lazım. Yani buralar mutlak tarım arazisi olarak belirlenmişse, belirleniyorsa artık orada yeni bir gelişme alanı, yeni bir değişim alanı, yeni bir değişim durumunu kapamak lazım. Onun adını da ancak “mutlak tarım arazisi” olarak koyarsak oradan bir hareket çıkmaz.

Maddenin “İmar planlarında tarımsal niteliği korunacak alan olarak ayrılan yerler ile kamu yararı kararı alınarak tarım dışı amaçla kullanım izni verilen yerler, yeniden izin alınmaksızın bu amaç dışında kullanılamaz ve planlanamaz. Ancak yerleşim alanlarının gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanlarda yerleşim, konut, eğitim, sağlık ve benzeri amaçlı kullanımlar için yeniden izin şartı aranmaz. Yerleşim alanları için yapılan gelişim amaçlı planlarda izin verilen araziler, yerleşim dışındaki kullanımlar için izin alınmaksızın planlanamaz veya kullanılamaz.” şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir. Bunlar da önerilerimiz.

Söz konusu eklemeler yapılmaksızın yapılacak düzenlemeyle, yerleşim alanlarının gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanların kontrolsüz bir biçimde sanayi, ticaret ve benzeri kullanılmasına neden olacağından bu tür kullanımlar için tekrar izin alınması gerekmektedir.

Ayrıca, bir ilave de şunu yapmak isterim: İmara, organize sanayi ve benzeri amaçlara dönüştürülebilir biraz önce “kamu yararı” dediğimiz anlam. Maddenin bu anlamda bir risk ve tehlike oluşturduğunu... “Kamu yararı” eşittir kamulaştırma anlamı taşır ki burada kamunun buna çok net bir tutum sergilemesi gerekir ve bunu başka hiçbir şekilde kullandırmaması gerekir. Kamu yararı alınan her amaç için tarım arazilerinin başka bir yapıya dönüştürülebilir olma ihtimalini görmek zorundayız. Yani bugün doğada, ormanda, tarım alanlarında yaşadığımız en çok tahribatla -artık âdeta “Cehenneme giden yol iyi niyet taşlarıyla döşelidir.” meselesinde olduğu gibi- kamu yararı, iyilik taşlarıyla bizi cehenneme gönderiyor. Orman oradan yağmalanıyor, “enerji” deniyor, “kamu yararı” deniyor, “sivil savunma” deniyor; tarım alanları oradan gidiyor, yol, köprü, viyadük, neyse; bunların dışında TOKİ’si yani artık aklınıza ne geliyorsa... Benden iyi biliyorsunuz, tarif etmeye gerek yok. Dolayısıyla hakikaten bu kamu yararı meselesini gerçekten kamucu bir yaklaşımla değerlendirmek gerektiğini, bu maddede de en büyük riskin bu olduğunu paylaşmak istedik. O yüzden o değişiklikleri önerdik.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Fatih Metin Bey bir söz talebinde bulunmuş, belki bazı şeyleri açıklayabilir.

Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim, bizim buradaki amacımız şu: Ne yazık ki tarım alanları özellikle sanayileşme, konut noktasında büyük sıkışma ortaya koyuyor. 2002’ye kadar Türkiye’de yıllık 120 bin hektar tarım arazisi tarım dışına çıkarılıyordu. Bu, on sekiz yılda 60 bin hektara düştü, son üç yılda büyük ova kararımızdan sonra da 20 bine düştü ve geçen sene itibarıyla Bakanlık olarak başta Sayın Bakanımızın hassasiyeti, bu konudaki sıkı duruşu sayesinde şu anda 10 bin hektarın altına düşürmüş durumdayız. Yani 120 bin hektardan şu anda 10 bin hektarın altına düşürmüş vaziyetteyiz. Dolayısıyla bu konuda sayın milletvekillerimizin hassasiyeti noktasında Bakanlık olarak aynı şeyi düşünmüş olmamız, aynı kaygıyla hareket ediyor olmamız bizim açımızdan büyük mutluluk.

Bizim bu maddedeki amacımız şu: Şimdi, belediyeler rekreasyon alanı diye bizden izin alıyor ama sonra orayı ticari alana veya konuta dönüştürüyor. Dolayısıyla biz bu alanın alınan izne uygun bir şekilde değerlendirilmesi noktasında bir farklılık olursa, bu farklılığa engel olmak için yeniden böyle bir izin müessesesi getirdik. Sayın vekilimizin açıklamalarından sonra şu olabilir: “2 yıl içerisinde” diyebiliriz. Eğer bu şekilde kabul edilirse bizim açımızdan uygulaması çok daha rahat bir düzenleme olmuş olacak.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bir şey ilave edebilir miyim? Bir şey ilave edeyim: Bu, tarımsal arazilerin bir şekilde kullanım izinlerinde iki yılda istenilen projeye uygun olarak hareket etmezse geri alım hakkı zaten var. Hani, ilave bir şeye gerek yok. Ayrıca, ilave olarak bu kanun teklifimiz içerisinde, torba içerisinde getirdiğimiz bir şey daha var. Eskiden yüzde 10'unu -yıllık olarak tabiri caizse vermiş olduğunuz izinlerin- anca denetleyebilme durumunuz vardı. Şimdi, en az yüzde 50'sini getiriyoruz ki iki yılda -o iki yıl önemli- bu izinlerin tamamı denetlenmiş olacak. Yani, öyle bir açık kapı artık... Hani yüzde 10'dan giderseniz on yıl sonra adama sıra gelebilir ama yüzde 50'yle yapacaksınız bunu, iki yıl sonra zaten bunun kaçıışı artık yok, o kapıyı kapatmış oluyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir iki şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Paylaşmak adına söylüyorum bunu. Sanayiden bahsettiniz, bakın, Türkiye'yi bekleyen –arkadaşımız gelmedi ama- bir küresel ısınma ve iklim meselesi var, dolayısıyla, hem mevsimler değişecek, iklimler değişecek, su rejimi değişecek. Bunu çok net bir şekilde görüyoruz ama biz ısrarla sanayi yığılmasını ve kent yığılmasını belirli yerlere yapıyoruz, âdetâ insanlarımızı yığıyoruz. Corona da bize bir ders verdi ki bu ders de insanlar olası krizlerde, kentlerde aç kalma riskini gördüler ve oradaki yaşamın aslında ne kadar bir kibrit kutusu içerisinde olduğunu, nefes alamadıklarını gördüler. Bugün hızlıca...İşte gazetelerde çıkıyor, insanlar en çok karavan almaya başladı, insanlar evlerine dönmeye başladı vesaire. Bunu kamu yöneticilerinin, siyasilerin, otoritenin görüp buna dair davranması gerekiyordu. Bakın, bir örnek vereceğim: Bursa'da şu anda 19 civarında sanayi bölgesi oluştu, bunun 13'ü organize sanayi bölgesi. Şu anda 1 tanesi yapılıyor, altyapısı yapılıyor, birden fazlasının altyapısı yapılıyor ama bir gerçek var ki ilk kurulan büyük organize sanayiler dâhil hiçbir mevcut organize sanayi rantabl olarak çalışmıyor, yüzde 45, yüzde 50... Yüzde 60 çalışan bir organize sanayi görmedim. Şimdi, bu organize sanayileri buradan... Oradaki o verimliliği artırmayıp yeni tarım alanlarını... Çünkü gidecek bir yer yok, o bozuk ormandı, kötü topraktı, bunları reddediyorum. Bir çiftçi, bir ziraat mühendisi, bu toprağın bir çocuğu olarak o kelimeleri reddediyorum. “Bozuk orman, kötü toprak, işte, marjinal toprak, üretim olmaz, buradan bir şey olmaz.” Herkes iyi kötü arabaya binip geziyordur. O kayalıkları geçtiğinizde o kayalıkların içinden, o taş yığının içerisinde bir kocaman çamın gökyüzüne umut, barış, kardeşlik saçtığını görüyorsunuz her açıdan. Dolayısıyla “kötü toprak” diye bir şey yoktur.

Yani, 2 tehlike var:

1)Kentler içerisinde -dün orman bölge müdürlüklerini söylediğimiz gibi- kalan eski organize sanayi bölgeleri, bunlar artık arsalarını satıp yeni rantlar elde etmek istiyorlar, kentsel dönüşüm, kentsel değişime girmek istiyorlar.

2)Oradan elde ettikleri mülkiyet zenginliği üzerinden tarım alanlarını ucuza kapatıp organize sanayilere verilen özel yetkilerle tarım topraklarını ucuz kapatıyorlar. İddia ediyorum, net: Bursa'da 18 bin liradan zorla arazi aldılar, zorla. Organize sanayi kanunu öyle bir kanunmuş ki bilmiyorum ne menem bir şeymiş. İnsanların -18 liradan, karar aldılar 18 liradan- yerlerine bana göre el koydular. Dolayısıyla bu riski görmemiz lazım, bir şeye karar vermemiz lazım.

Bu organize sanayi ya da sanayi bölgeleri... Yeni sanayi bölgeleri açmak demek, Türkiye'de sanayileşmenin büyüdüğü anlamına gelmez.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Ben uygulamamızı anlatabilir miyim Sayın Vekilim?

Sayın Başkanım, Sayın Milletvekilimize sonuna kadar katılıyoruz. Bakanlık olarak uygulamamız da tam Sayın Milletvekilimizin ifade ettiği şekilde. Biz, kesinlikle organize sanayilerde genişleme talebi varsa ve orada yüzde 100 kapasite yoksa vermiyoruz. Yani, o organize sanayi yüzde 100 kapasiteyle çalışıyorsa, ihtiyaç varsa... Genişleme noktasında marjımız hiç yok, yüzde 100 kapasite arıyoruz bu bir. İkincisi, biraz önce de ifade ettim, Sayın Vekilimin de dediği gibi sanayileşme ve şehirleşme noktasında tarım arazileri üzerinde baskı çok fazla hissediliyor. Şu anda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın koordinasyonunda, mekânsal planlama, Türkiye mekânsal planlama çalışması yapılmakta. Sayın Milletvekilimizin ifade ettiği o çalışma inşallah tam olarak hayata geçtiğinde, o zaman tarım arazileri üzerindeki bu baskı kalkacak. Niye? Bizim de Bakanlık olarak bir yandan yürüttüğümüz arazi kullanım planları çalışmamız var, onu da hızlandırıyoruz. Bu ikisi birleştiğinde, o zaman Türkiye’de sanayileşme ve şehirleşme noktasındaki perspektif ortaya konulacak, planlama ortaya konulacak. Sayın Milletvekilimizin ifade ettiği o vahşi genişleme isteğine daha rahat ket vurmuş olacağız. Zaten şu anda, o isteğe biz Bakanlık olarak kesinlikle geçit vermiyoruz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Teşekkür ediyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başkanım, yine, bu, paylaşım; bir şey değil. Yani, bilgi paylaşımı... Biliyorsunuz, İstanbul, 2050 yılı çevre düzeni planı yaptı ve orada çok önemli kararlar aldı -sanıyorum dört yıl önce miydi, 5 yıl önce miydi yaptılar bunu- ve orada İstanbul, kendisini ticaret, turizm, tarih ve finans kenti olarak belirledi ama etrafındaki bütün kirli sanayi, Marmara Denizi’ne, Körfez’e, Bursa’ya ve Bursa’nın kıyılarına aktı. Tersanesinden tutun da diğer bütün sanayi yapılarına kadar.

Zaten yeni dünya düzeninin, özellikle Avrupa Birliğinin ya da kapitalist iş ilişkilerinin yaptığı iş şuydu: Temiz sanayi ve temiz yapıları kendisine almak, kirli sanayiye sanayileşmemiş bizim gibi ülkelere devretmek, bunu başardılar. Bunun bize yansıyan biçimi, fotoğrafı: Ülke içinde de kentler kendilerine kimlik bulurken diğer kentlerin kimliğini bozdular. Yani, Bursa’nın tarım, turizm, sağlık kenti olması gerekirken şu anda, neredeyse tamamen kirli sanayi kenti olma yolunda hızla adım atmak üzere. Bursa’nın da 2030 çevre düzeni planı yapıldı. AKP belediye başkanı vardı ve çok geniş katılımı yaptık onu, binin üzerinde katılımcı oldu. Umarım yanlış bilgi vermem; 140’ın üzerinde kurum katıldı, teknik üniversite, Uludağ Üniversitesi, diğer bütün meslek odaları, akademik odalar, bu konuda uzman olan kim varsa herkes. Dışarıdan bilim insanları çağırıldı ve -umarım yine hata yapmam- 56 maddelik planın ilkeleri konuldu, plan ilkeleri konuldu, net olarak plan notu belirlendi. Bu, sanıyorum 2008 veya 2009 ve 2011’e kadar bitti. Ne yazık ki o planlama... Öngörülen iş şuydu: Bursa’da bir tek metrekaresi bile yeni sanayi alanı açılmayacak, mevcutlar rantabl hâle getirilecek ve Bursa’nın kimliğine uygun olarak tarım kenti, turizm kenti, sağlık kenti olması yönünde bir hedef konuldu, bir kimlik konuldu. Bakın, o plan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hâlâ onaylanmadı. Çünkü büyükşehir belediyesi bunu sümenin altından çıkarıp göndermedi. Ondan sonra, şu ana kadar 5 sanayi bölgesi planlandı ve aklımızın almadığı, ormanın göbeğinde 100 dönüm olan bir kirletici atık sanayisi, tekstil sanayisi, bir tek fabrika -şimdi 500 dönüme yaklaştı- kendine orada özel organize sanayi yapma durumuna geldi.

Dolayısıyla, hakikaten niyet iyi ama eğer bir an önce başlamazsak geri dönüş yok. Buradaki sıkıntı ne? Sıkıntı şu, özür dilerim: Bu tür egemen güçler, yani belediyeleri de kontrol ediyor, bakanlığın bir kısmını da kontrol ediyor, bürokrasiyi de kontrol ediyor. Yani, resmen birçok şeyi onlar idare ediyorlar. Belki de temel sorun bu, buradan girmek lazım onlara. Hani devletten yüksek kimsenin olmayacağını ve oradaki kamu otoritesinin kent yararına, halk yararına o planlamalara sahip çıkması gerektiği konusunda bir tutum sergilemesi gerekir. O yüzden de bu kararlar belki bugün çok basit görünebilir,

iki cümlelik görünebilir ama bugüne kadar kamu yararı meselesi üzerinden bu tahribatlar geldi, o yüzden özellikle net olsun diye mutlak tarım arazileri sınıflamasını getiriyoruz, mutlak şu kelimelerin kullanılması konusunda önerimizi paylaştık.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhami Bey...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Biraz kısa... Gene bugün de aynı saatlere kalmayalım. İki gün üst üste dayanamayız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Beşi hedef aldık Başkanım bugün, sabah 05.00’i hedef aldık.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İsterseniz öbür sabaha kadar da gider ama bugün dayanamadınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım ve Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar; hepinize tünaydın.

Herhâlde dün akşam fazla yormuşum sizi ki Sayın Başkanımız temennilerle başladı. İnşallah doğru saatte bitiririz, hedefimiz 05.00 dedik ama inşallah beşi bulduracağız Başkanım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Pardon, bir şey söyleyeyim: Fizyolojiyi iyi bilenler her canlının bir enerjisi olduğunu bilirler. O enerjiyi zorladığın zaman hiç istemediği şeyler yapabilirler, herkes için geçerli.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Film kopuyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – O yüzden fizyolojimiz şöyle güzel çalışırken...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman gol atmadan ve...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Tamam, böyle gidelim yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dün akşamki gibi meraya tecavüz etmediğimiz zaman sıkıntı yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkanım, dolaylı tehdit ediyorsunuz siz de ya, dolaylı tehdit.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, yok yok, akşam biliyorsunuz...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Tıpta tehdit olmaz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aslında tam da bunun üstüne oturdu bu, dün akşamki o gelen madde şu anda tartıştığımızın tam üstüne oturdu. Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımız haklıdır, belki son zamanlarda yapılan uygulamalar doğrudur ama ben şimdi biraz da geriye doğru gitmek istiyorum. Yani ben bugün haklıyım ama arkadaşlar, on sekiz yıldan beri yöneten kimdi, onu sorgulamak lazım. On sekiz yıldan beri AKP iktidarda. Geldiğimiz noktada şimdi arkadaşlarımız savunabilir veya onların refleksleri olacak, doğaldır çünkü rahatsız olabilirler. Amma velakin rahatsız olmak değil, hepimizin rahatsız olması lazım. Çünkü Cumhurbaşkanı geçenlerde çıktı “Bir karış boş toprak kalmasın.” söyleminde bulundu.

İlk geldiğimde, Mecliste -tahminim temmuz ayında- bir basın toplantısı yaptım, o gün de ifade etmiştik, “ekilemeyen hazine yerleri” dedik, kamu yararı dışında kullanılan boş araziler veya imara açılan araziler... TOKİ “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla Ankara’da, bir bakıyorsunuz, olmayacak yerde çıkarmış planlarını, projelerini Çevreden halletmiş, ne Tarım Bakanlığının haberi var, kimsenin haberi yok, orada bina yapıyor veya işte hastane yapacak veya başka bir şey yapacak.

Şimdi geldiğimiz noktada, Tekirdağ'da 11 taneye yakın OSB var. Sayın Bakan Yardımcımın dediği gibi yüzde 40-45'lerde doluluk oranı var. İslah organize yaptık, bir şekilde tamamlamaya çalışıyoruz. Amma velakin bundan üç yıl önce tahminim -yanlış hatırlamayayım, tarih olarak üç yıl olması lazım- Süleymanpaşa'da TORSAB diye bir proje gündeme geldi ve hızlı bir şekilde hemen "kamu yararı"nı patlattık. En basit yol "kamu yararı" denip en güzel topraklara... Sayın Başkanımızın dediği gibi Google'a girin "Tekirdağ, karpuz" yazın, neresi çıkacak? Ferhadanlı köyü çıkar, Ferhadanlı, Kaşıkçı. Hemen gölün orada, su da var yanında. O kadar güzel bir araziye TORSAB'la ilgili kamu yararı konularak bir organize sanayi ve ben de o zaman Ticaret Odasındayım. O akşam da özellikle aynen Meclis acil toplandı, ben de Meclis Başkan Vekiliyim, hatta o gece de Meclis Başkanlığı yapıyoruz. Dedim: "Arkadaşlar, Vali Bey bugün var, yarın yok." Şu andaki Vali de İstanbul Valisi, ismini de söyleyeyim, Ali Yerlikaya. Ali Bey bugün var, yarın yok ama biz o şehirde yaşayacağız, o şehre ihanet edemeyiz. Bizim milletvekilliğimiz bittiği zaman hepimiz o yaşadığımız ortama, şehre döneceğiz. Orada gezerken arkamızdan hiç kimsenin bize beddua okumaması lazım. Yaptığımız işin, attığımız imzanın sorumluluğunu bilerek doğru imza atmamız lazım. Dedim ki: "Şunu bir tartışalım." "Yok." dediler, Vali Bey, Ankara'ya gidecekmiş, "Acil isteniyor." Ya, arkadaşlar, merayı bozduk, aynen. Sonra neyse Danıştaydan döndü, 150 küsur lira mera bozuldu diye para ödedik Mera Kanunu'na göre. Yani "kamu yararı" konularak istediğimizi yapabiliyoruz.

Şimdi, dün akşam Adana vekillerim belki alınmış olabilirler. Ben ziraatçı olarak topraktan geldiğim için farklı bakıyorum olaya. Yani mera yerine... Orada, Tekirdağ'da da aynı şeyi söylemişim, arkadaşlar, 2 kilometre ileride taş eleme tesislerinin olduğu bölge var, oralar artık üçüncü sınıf toprak arazi, biliyoruz. Sen gelip en güzel karpuzun yetiştiği topraklara bunu yaparsan olmaz. Ve Başkanımızın dediği gibi, 20 bin liradan çiftçilerin tarlalarını almaya başladılar. 20 bin lira para da yatırıldı, kamu yararına kurulan o istimlakten dolayı 20 bin liraya köylünün tarlalarını almaya başladılar. Neyse, Danıştay şusu busu, olay bozuldu. Ya, 2 kilometre öteye gitselerdi... Ama sanayici bakıyor, su var, yol geçiyor, tren yoluna yakın. 2 kilometre ileri gidecek, belki ona hiçbir maliyeti olmayacak, fazla bir maliyeti yok ama gidip o en iyi tarım arazisini seçtiler ve ondan sonra çiftçilerin ayaklanmasıyla, mahkemeye en sonunda durduruldu. Şimdi gene başka bir proje var. Bakınız, projeye karşı değiliz amma velakin doğru adresler ve doğru yerde yapılmasından tarafız. Şimdi siz merayı bozarsanız, siz şimdi kalkıp birinci sınıf tarım arazisine getirir onu koyarsanız, 2 kilometre ileride üçüncü, dördüncü sınıf tarım arazisi varken oraya yapmazsanız o zaman ben art niyet ararım arkadaşlar. Bakın, örnek de verdim kendi ilimden.

Ve benim de AK PARTİ'li arkadaşlarım, vekil arkadaşlarımız veya işte aday arkadaşlarla ya işte, iş sorunu var, işsizlik... Kardeşim, Muratlı'da yüzde 45, bakabilirsiniz, Hayrabolu'da aynı şekilde, Ergene'de aynı şekilde, daha dolmamış organize sanayi bölgeleri amma velakin siyaset uğruna yani bir parmak bal sürme uğruna oradaki OSB'ler boş, oraya siz OSB veriyorsunuz, gidip en verimli toprakları sanayiye teslim ediyorsunuz. Şimdi, geçtiğimiz günlerde de Ergene'yle ilgili -dün de söyledim- bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Arkadaşlar, sanayiye her yerde bulabiliriz ama tarımı bulamayız. Ekmekle muhtaç olabiliriz. Bakınız, iki yıl önce söylediğim sözler; "Ekmekle ilgili sıkıntı geliyor, buğdayla ilgili sıkıntı geliyor. Su aynı şekilde, su ve enerji, gıda."

Sayın Başkan da geldi sağ olsun, geç oldu ama... Sayın Başkanım, hoş geldin.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yani gecedен bırakmadınız ki.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bunlar geleceğin en büyük problemleri. Silah artık geri planda kaldı. En önemli silah şu anda gıda ve su. Bizim bunları korumamız gerekiyor. Bakınız, sulamayla ilgili kanunları getirelim, suyu doğru kullanalım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Toparlayalım İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Toparlayacağım Başkanım.

Dün akşam arka tarafta otururken Atatürk Barajı’nın bir an evvel sulamaya açılmasıyla ilgili taleplerimi dile getirdim. Konuşuyoruz hep beraber çünkü yapılması lazım, birim alandan verim almayı sağlamamız lazım. Şimdi, geliyor bana TOKİ, istediği yere istediği şeyi yapacak...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Yapamazlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, Sayın Vekilim, nasıl? Yani benim dibimde, istediği yerde, Tekirdağ’da, örnek veriyorum bak, her araziye paldır kültür proje getiriyor, koyuyor.

Şimdi, bakınız, daha önce de şeyi söyledim, işte Mersin Vekili geldi yanıma, dün akşam da kulaklarını çınlattım kendisinin, Meclis kürsüsünden Mersin’deki marina yat sahibini anlattı. Aynı bela bende var, Tekirdağ’da var. Adam bir şekilde, nasıl çözüyorsa çözüyor, bütün sahili komple kapatmış, hazine yerlerini ve iki bakanlık da üç maymunu oynuyor, Çevre Bakanlığı ayrı, Ulaştırma Bakanlığı ayrı oynuyor; ikisinin de birbirinden haberi yok ama ikisi de izni veren. Çevre kiralamayı yapmış Ulaştırmaya, Ulaştırma ona yapmış, öyle bir karmaşa var ki hiç kimse bir şey bilmiyor. Çevre Şehircilikteki ÇED Genel Müdürü “Sayın Vekilim, ÇED yok Tekirdağ’da o dediğiniz yerde.” diyor. Ondan sonra belgeleri koyuyoruz, “Aa varmış.” Belgeleri koyunca var çıkıyor ortaya. Yani kimse üstüne alınmıyor, kusura kalmasın. Ama benim dibimde, Tekirdağ’da merkezde, her tarafta, nerede isterseniz, Türkiye’nin her yerinde TOKİ istediği şekilde konabiliyor.

Şimdi geldiğimiz noktada, arkadaşlar, bu “kamu yararı”nı ben merak ediyorum, neye göre kamu yararı? Akşam Savunma Sanayii Başkanlığıyla ilgili de “kamu yararı” diye verdik. Ama Savunma Sanayiine akşam bir şey dedim: “Gidince bir Savunma Sanayiinin yapısına bakın.” diye rica ettim sizlerden. Yani verelim, verelim, önünü açalım ama sonra Bakanlık karşı karşıya kalıyor, sizler sıkıştırıyorsunuz. Bakanlık da ne yapıyor bu sefer? Akşamki gibi kara leke gibi anında üzerimize düştü, bana göre. O kanundaki mera yerine bile bile akşam lades dedik. Şimdi, bu gasp değil mi? Ama belki daha ileride, meranın ötesinde zaten 4-5 kilometre mi kaç kilometre olduğunu biz de bilmiyoruz, uygulama var. Onu doğru çalışabilseydik bakınız; konuşarak, tartışarak, müzazara ederek her şeyi çözebiliriz amma velakin “Ben yaptım oldu.” mantığına geldiği zaman iş bile gitmiyor maalesef yıllardan beridir, şu anda da mantık bu şekilde. Şimdi, belki bakanlık bürokratları zorlanıyorlar, çözmek için uğraşıyorlar ama elimizde kötü örnekler olduğu zaman nasıl güveneceğim karşı tarafa, güvenmiyorum ki güvenemiyorum çünkü örnekler var. Şimdi, en taze örnek dün akşam önüme geldi benim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Son cümlelerinizi alalım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Şimdi, burada da bu “kamu yararı” olayı en büyük sıkıntı bana göre, bununla işin hep arkasına dalalım, arkasına dönüyoruz ve arkadan da gerekli işlemleri çözüyoruz; çocuklarımıza, geleceğimize bırakacak bir karış tarım arazisi bırakmamak için de çok hızlı bir şekilde duvara doğru tosluyoruz arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Cengiz Bey...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, öncelikle hepimize kolay gelsin.

Dün de bahsetmiştim, gerçekten arkadaşlarım da bahsediyor . Şimdi burada bahse konu olan mutlak tarım arazilerinin, insanlara gelecekte gıda temin edecek, gıda ham maddelerini üreteceğimiz arazilerin üretim dışına kaydırılmasıyla ilgili kaygılardan dolayı burada da bu konuşmaları yapıyoruz.

Şimdi Sayın Bakan Yardımcısı, Bakanın hassasiyetini söyledi. Ben de size bir örnek vereyim: Yani bu konu sakın yanlış anlaşılmasın, ben her zaman söylüyorum, üstüne siyaset yapılamayacak kadar önemli bazı konular vardır, işte topraklarımızı korumak da üstünde siyaset yapılmayacak en önemli konulardan birisidir, dolayısıyla bu yaptığımız konuşmalar... Evet, siyasetçiyiz, sonuna kadar, partimin ve kendimin bu konulardaki görüşünü savunurum ama çocuklarımızın ve ülkemizin de geleceğini düşünmek zorundayım.

Değerli arkadaşlar, sanayi çok önemli, evet ama sanayiye uygun arazileri kullanmak yerine tarım arazilerini siz sanayiye çevirirseniz burada bir çelişki yaşarsınız. Örnekleri çok, işte Hatay Milletvekilim var, Amik Ovası'nı Belen'e çıkınsın bir seyretsin Hatay'a kadar, eskiden ben çocukluğumda giderdim Mustafa Kemal Üniversitesinin dışında bir tane doğru dürüst ışık görmezdim. Şu anda bir bakın, Başkanım, gerçekten içler acısı, oradaki Amik Ovası yani dünyaya mal olmuş ova artık yapılaşmaya kurban ediliyor. Mersin ile Adana arası hem konut hem bu tür sanayi yatırımlarına heba edilmiş. Bakın, dün Mersin'den örnek verdim, aynı şey Çukurova'nın genelinde aslında bir sorun. Burada şunu söyleyeyim: Evet, ülkemizde Marmara çanağı doldu, artık araziler çok pahalı ve büyük sermayedarlar aslında kendilerine artık bir yer arıyor Anadolu'da. Her nedense bu yerler tarımın en fazla olacağı ya da kaliteli yapılacağı en verimli arazilerde ve mikroklima özelliğine sahip, iklim şartlarına sahip bölgelere geliyor, denizin kenarına geliyor.

Değerli arkadaşlar, burada Anadolu'nun dekara 160 kilo, 180 kilo buğday üretiminde kullandığımız toprakları var. İşte buraları belirleyin Sayın Bakan Yardımcısı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla beraber. Siz bir üretim sezonunda 700-800 kilo buğday aldığımız arazileri tutup sanayi yatırımlarına uygun hâle dönüştürürseniz bu ülkede ne çiftçi kazanır ne de bu ülke ihtiyaçlarını karşılayabilir. Dolayısıyla burada elbette ki Sayın Bakanın hassasiyeti önemli ama bu konuda birazcık da duygusallıktan uzak, objektif bakmak lazım olaylara. Niye Bakan inisiyatif kullanabilsin? Kanunlar burada mutlaka bu arazileri koruyabilsin. Evet, inisiyatif kullanılacak noktalar olabilir ama kanunla bu maddeler belirlenirse, kanunla güvence altına alınırsa yarın ben o makama oturduğum da kendi düşünceme göre hareket edemem, biz burada yasa yapıyoruz. Dolayısıyla burada siyasi de konuşacak olursam, 11 tane Büyükşehir Belediyemiz var, belediyelerimizin de imar çalışmaları, kamu yararı olacak yatırımları belki olacak ama burada kamu yararı var diye izin alınmadan mutlak tarım arazilerinin imara açılması gelecek açısından ülkemiz için bir risktir, tarımsal üretim için bir risktir, bunu kabul etmemiz mümkün değil. Az önce örnekler verdim, değerli kardeşim, İstanbul'da çok iyi biliyoruz, isim de vereyim, Sayın Çevre Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar. Belediye hizmet alanı olan arazi evet şahısların malıdır, ticareti yapılabilir, imarda belediye hizmeti alanı olabilir ama mülkiyet hakkı vatandaşdır satın alabilirsiniz. Şimdi, Sayın Bakan hassasiyet gösteriyor ama hep şahit olduk, belediye hizmet alanı olan arazi el değiştirdikten sonra vallahi ihya oldu, bu da bir gerçek. Bunları da göz önünde bulundurarak mutlaka bu kamu yararı konusunda arazilerin, tarımın dışına imar veyahut da sanayi ya da başka bir amaçla çıkartılmasına olanak tanımayan şekilde bu yasanın düzenlenmesinin ve grubumuzun teklifinin kabul edilmesinin ülkemizin geleceği açısından önemli olduğunu burada hatırlatmak istiyorum, hepinizin de bu konuda duyarlı davranacağını düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Cihan Bey...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bir gerçeği biz gözden kaçırıyoruz. Bakın, bu ülkede 1/100.000’lik çevre düzeni planlarının yüzde 100’ü çıktı. Biz 2007’de Bakanlığa gittiğimiz de Veysel Bey’le bu rakam yüzde 15’lerdeydi. Yani Osman Pepe döneminde başlamış, şu anda biz 1/100.000’lik çevre düzeni planlarının tamamını çıkardık. Mesela Trakya’da o bölgede Ergene’den dolayı çalışmıştık, hangi ilçede neresi konut alanı...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Lojistik alan.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – ...Tabii neresi lojistik alanı, neresi hayvan pazarı, neresi mezbaha olacak hepsinin yerleri belli arkadaşlar. Mesela şimdi çok iyi bilirsiniz ki...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ergene havzası çevrili.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – ...Menderes’de, Çatalca’da da bakıyoruz o münbit arazilere hep böyle tekstil fabrikaları yapmışlar. Arkadaşlar, bu işler artık eskisi gibi o kadar kolay değil. Önemli olan şudur: Bakın, bugün Marmara Bölgesi Türkiye’nin yüz ölçümünün yüzde 11’idir arkadaşlar ama nüfusun yüzde 26’sı Marmara Bölgesi’nde; bakın, üçte 1’i Marmara bölgesinde, 26 milyon nüfus var. Dolayısıyla artık bir kere Marmara’nın bu yükü kaldırma şansı kalmadı.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yüzde 33’ü yapıyor.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bakın, bugün, arkadaşlar, denize kıyısı olan illerimizin sayısı 40’tır ama 40 milyonun üzerinde nüfus orada yaşar, büyükşehirlerde yaşayan nüfus ise 59 milyon. Şimdi burada bakın, biz Hükümet olarak yıllardan beri bir şey uyguluyoruz, bir an önce sulamaları bitirmeye çalışıyoruz ki inanın, bakın, tersine göçü yani Anadolu’dan göçü önleyecek, tersine göçü de başlatacak en önemli projeler bu sulama projeleridir. Biz bu konuda da şu anda gayet iyi gidiyoruz, teşekkür ediyorum Tarım Bakanımıza, yeni bir kaynak buldular, 10 milyar değil mi Fatih Bey, yeni bir kaynak bulundu sulamalar için?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet 8,5 milyarlık bir kaynak.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bakın 8,5 milyarlık bir kaynak, arkası da gelecek...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – GAP’ı mı bitireceksiniz?

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bizim şu anda GAP dâhil hepsi artık...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2012’de bitecek dediniz hâlâ bitmedi.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Üstadım bakın, GAP’la ilgili yanlış biliyorsunuz bakın, GAP’la ilgili, arkadaşlar, yanlış biliyorsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Silvan Barajı’nı bitiremediniz?

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Silvan Barajı da seneye bitiyor, merak etmeyin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hep seneye...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Tabii, tabii, hızlı gidiyor artık. Ben bütün projeleri yakinen takip ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz de takip ediyoruz.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Arkadaşlar, bakın, biz bir an önce sulamaları bitirdiğimiz zaman, Anadolu’ya göç başladığı zaman orada da bir sanayi oluşacak, tarımsal bir sanayi oluşacak. Bir kere biz milletvekilleri olarak, sivil toplum olarak... Hakikaten mesela böyle işte, mevzi yerlerden bahsediliyor. Gerçekten 1/100.000’lik çevre planında, tarım alanı olarak belirlenmiş veya bir şekilde, bir maksat

olarak belirlenmiş bir yeri eğer başka bir maksatla kullanmak istiyorlarsa bunlara hep beraber engel olmamız lazım. Türkiye’de şu anda oturun, bilgisayara girin, hangi ilde, hangi ilçede hangi alan ne için ayrılmış arkadaşlar, hepsi belli. Bakın, bunları yaptık biz. Esas bizim fotoğrafımız 1/100.000’lidir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben size örnek verdim bakın.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Ondan sonra 1/5.000’lik ve 1/1.000’likler de bunların üzerine inşa edilir. Arkadaşlar, biz şu anda İstanbul’a niye Batı Karadeniz havzasının suyunu götürüyoruz çünkü İstanbul’un da, Ankara’nın da içme suyu şu anda kendi havzasından karşılanamıyor. Mecburen havzalara su projeleri yapıyoruz ve bunların maliyetleri çok pahalı. Bizim oraları kendi havzasındaki suyu kullanacak şekilde planlamamız lazım. Şu anda planlamalar iyi gidiyor. Bakın, bizim tarım projelerine ağırlık vermemiz lazım, bu konuda ben hep sizin yanınızdayım, projeleri destekliyoruz. Geçen bu 8,5 milyar liralık ihaleleri de duyunca Sayın Bakanımıza da teşekkür ettim. Hatta dedi ki: “Arkasından bir 10 milyar, bir 10 milyar daha gelecek, biz bu projeleri bitireceğiz.” Bakın mesela Atatürk Barajı’nın suyundan dün galiba İlhami Bey bahsetmişti. Arkadaşlar, Atatürk Barajı’nın suyundan 190 metre küp/saniye debisi olan dünyanın en büyük yapay nehrini inşa ettik. Nereye kadar? Mardin, Ceylanpınar ovalarına kadar. Bu proje bitti. Esas bizim sıkıntımız oydu. Bakın, bugün Karadeniz’in debisi en yüksek dönemde 190 metre küp/saniyedir, Kızılırmak’ın. Şu anda o nehir 200 metre küp/saniye debisi olan âdeta bir yapay nehir inşa ettik. Şimdi ana şey bitti, bundan sonra hızlı bir şekilde artık yan kollara ve tarla içi sulamalara geçildi. Esas işin ana boyutu orasıydı. Bundan sonra, bakın, şimdi barajı siz beş on yılda yaparsınız, onu beklersiniz ama baraj bittiği anda, arkadaşlar, sulamasını ihale edersiniz. Diyelim ki 5 bin hektar sulaması var, bu sene diyelim kaç hektar yaptık? 1000 hektarı yaptık, hemen ertesi sene orayı sulamaya başlarsınız. İkinci sene 2000 hektar yaptık, orayı sulamaya başlarsınız. Bizim şu anda, Atatürk Barajı, GAP’ta yapmış olduğumuz en önemli şey, ana işleri bitirdik. Bundan sonra artık şeyler başlıyor ve hızlı bir şekilde yapılıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 2015-2018 aralığında 70’e yakın projenin kapağı açılmadan ortadan kalktı ya, Sayıştay raporlarında var.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Evet, dinleyelim, Ömer Fethi Bey.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sen bize şimdi temennileri anlatıyorsun, gerçekler farklı.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Üstadım, ben de...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bugün, Hollanda’nın 2 katı alanı sulasak dünyanın...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ömer Bey...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Arkadaşım, bakın...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bir dakika, hayır böyle konuşma üslubumuz yok ya, böyle başlarsanız...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Ömer Bey, peki ben de size şunu söyleyeyim kardeşim. Biz 2003 yılında iktidara geldiğimiz zaman, kardeşim, Türkiye’de 2 milyon 800 bin hektar arazi sulanıyordu ve bunun da çoğu halk sulaması.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yirmi yıldır iktidardasınız.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bir dakika, bir dakika, bakın, tamamı vahşi sulama ama biz şu anda ne yaptık, biliyor musunuz? Bu sulamayı 6 milyon 600 bin hektara çıkardık ve 2003 yılında biz geldiğimiz zaman devam eden sulama projelerini dahi durdurduk, açık sulamaların tamamını kapalı sulamaya çevirdik. Şu anda bizim on yedi yıldan beri yapmış olduğumuz sulamaların tamamı kapalı sulamalardır arkadaşlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Gelineen...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Dinleyin arkadaşlar dinleyin, bir dakika ya söz vereceğiz.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bakın, bizim ekonomik olarak sulanabilir arazimiz 85 milyon dekar, 85 milyon dekar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Türkiye’nin yüzde 20’si, yüzde 80’i kuru tarım...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Siz bize hitap edin Cihan Bey. Karşılıklı konuşmayalım.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Arkadaşlar, bakın, ekonomik olarak söylüyorum, çok net, ekonomik olarak bizim sulanabilir arazimiz 85 milyon dekar. Biz şu anda bunun 66 milyon dekarını sulu vaziyete getirdik. Beş altı sene içerisinde bunların tamamı artık bitecek seviyeye geldi ve yüzde 35-40’a varan da su tasarrufumuz var. Yani, şimdi bu yapılan projeleri de hepten hiçbir şey yapılmamış gibi görmek de doğru değil.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Sağ olun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bir...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Öbür madde aynı mahiyette, ondan...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İlave bir şey...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlave şu kadar olsun.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, Değerli Vekilim, teşekkür ediyorum bilgiler için ama... Aslında diyorsunuz “Bu yapıldı, şu yapıldı.” Ben de size en yakın taze örneği verdim. Şu anda yine aynı alanda zorlamaya rağmen, aynı alanda şimdi başka bir projeyle ilgili çalışma sürüyor. Şimdi size mi inanayım, oradaki, bölgemdeki şeye mi inanayım, Sayın Başkanım, Sayın Vekilim Ticaret Odası Başkanını çok iyi tanıyor, beraber de Odalar ve Borsalar Birliğinde de görev yaptılar. Açıp da sorabilir teyidini alma anlamında, o kadar net söylüyorum, teyidini alma anlamında. Yani, söylüyoruz ama şimdi söylemler ile uygulamaların farklı olduğunu da biliniz istiyorum. Burada iyi niyetliyiz, hepimiz doğruyu istiyoruz, “Doğrusu olsun.” diyoruz amma velakin daha sonra Bakanlıktaki, bir şekilde bakanlıklar arasında işlem -dün akşam da dedim, daha önce de söyledim- üç maymuna dönüyor iş. Yani, bizler... İyi niyetle yapılmış projeler, doğrudur veya işte çıkmış 1/5000, 1/25.000 neyse ama bakıyorsun bir şekilde birileri yolunu buluyor. Hani su nasıl yolunu buluyorsa, şeyi de buluyor. Şimdi geldiğimiz noktada sulamayla ilgili yapılanlar evvallah ama ben yine de Tekirdağ’da projesi bitmiş, ihalesi bitmiş, protokol imzalanmış, yapılmayan Çimendere, Gözsüz, Gazioğlu, Husunlu Barajlarını soruyorum bu sefer. Neden? Ben daha vekil değilken imza atılmış. İkinci yılı dolduruyoruz neredeyse, projesi imzalanmış ve Veysel Eroğlu’nun da hemşehrisi ihaleyi alan firma da.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yani bunları da görmemiz lazım.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Hem fikiriz, bir an önce yapılması lazım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Tamam arkadaşlar.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Bu konuda bir örnek vermek istiyorum, şimdi bak...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yani Cengiz Bey, öbür madde de bununla alakalı yani böyle bir şey yok ama yani...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Önemli olduğu için.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yani böyle bir şey yok ama yani.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Çok özür diliyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Arkadaşlar, bir önergeyi bir saattir çalışıyoruz yani.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, yani burada bizim kendimizle alakalı bir kaygımız yok, ülkemizle alakalı kaygımız var.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Kendimizle alakalı değil ama buranın da bir çalışma şekli var yani bu kadar abartmayın ya. Bütün anılarınızı bugün anlatmak zorunda değilsiniz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, kusura bakmayın, bunu söylemek zorundayım: Şimdi, TOKİ de kamu kurumu, değil mi? “Kamu yararına çalışıyor.” diye söyleniyor. Şimdi bakın, şurada hazine arazilerinin satışı ve kiralamasıyla alakalı 2017’de yayınlanan tebligat var. Burada diyor ki: “Üç yıl içerisinde eğer üretim yapıyorsa bir çiftçi, hazine arazisini satın alabilir, ecrimisil ödeyerek kirasına devam edebilir.” Tam yüz yıldır üretim yaptığı yerde, çiftçilerimizin limon ağaçlarının olduğu yerde arazi TOKİ’ye tahsis ediliyor ve orada da kamu yararı var diye TOKİ şu anda orada tahsise aldı, en değerli limonun üretildiği ve belediyenin imara açmasına müsaade etmediği bir noktanın tam göbeğine TOKİ şimdi gelecek, beton yığını hâline getirecek o bölgeyi. Bunlara karşı çıkmayalım mı Başkanım?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Çıkalım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Bunları söylemeyelim mi? Şimdi, bakın yapılan yatırımlardan, hizmetlerden, asla bundan rahatsız olacak bir insan tiplemesi değiliz. Kim yaptıysa, bir çivi çaktıysa Allah razı olsun. Biz de, cumhuriyet kuruldu, on yılda bu ülkeyi demir ağırlarla ördük. Siyasi olarak tabii ki bunları söylemek durumundayız ama bu gerçeklerden hareketle bu yasaları yapalım diyorum ben de, değerli arkadaşlar.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Eyvallah, teşekkürler.

20’nci maddedeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20’nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 21-5403 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında izin verilen yerler, yeniden izin alınmaksızın bu amaç dışında kullanılamaz ve planlanamaz. Ancak yerleşim alanlarının gelişim alanı ihtiyaçlarını karşılamak için izin verilerek planlanmış alanlarda yeniden izin şartı aranmaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ - 21’inci maddede bir önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2985 esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesiyle değiştirilmek istenen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasından sonra gelmek üzere yer alan fıkraya "...mutlak tarım arazileri dışında..." ibaresi eklenmiştir.

Ayhan Barut	İlhami Özcan Aygun	Bekir Başevirgen
Adana	Tekirdağ	Manisa
Okan Gaytancıoğlu	Ömer Fethi Gürer	
Edirne	Niğde	

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Okan Hocam, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Evet, yani bir saatten beri konuştuğumuz şey aslında uygulamayla kâğıt üzerindekielerin tutmaması. Yani Ergene örneğini verdiniz, bizim bölge örneğini verdiniz. Şimdi, Ergene'yi temizliyoruz yaklaşık 4 milyar liraya yani yazık günah. 1980'lerin ikinci yarısında -ben çok iyi hatırlıyorum- birinci sınıf tarım arazisi üzerine, istihdam amaçlı, ruhsatı bile olmayan fabrikalar... Yani bir Bilkont Tekstil örnek. Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı "Açalım fabrikayı, ruhsat sonradan gelir..." Bu mantıkla fabrikalar açıldı, bir sürü fabrika açıldı, yani çok uzak değil. Otuz yılda -bakın, fabrikaların getirisi mutlaka vardır ama- çevreye yaptığı zarar, insanlığa yaptığı zarar yani kanser hastalığı, işte dün arkadaşımız bahsetti, Trakya kanserde ilk sıralara geldi. Şimdi, bunun sonra temizlenmesi var, madem buraya güzel bir ibare koyuyorsak... Şimdi büyük ovalar ilan ettiniz, güzel. Büyük ovalar ilan edildiyse onları korumamız lazım, onların planlarına harfiyen uyulması lazım, planda tadilat yapılmaması lazım. Yani, şimdiden arazi kullanım planlarının hazır olması lazım, hiçbir değişiklik olmaması lazım. Yani "Yok, kamu yararı..." Ya, kamu yararını o kadar genişletiyorsunuz ki... "O lazım..." E, her şey lazım ama her yatırıma bir yer bulunabilir. İşte, akşam son dakikada mera olduğu ortaya çıktı, tamam, haydi kabul ettik. Bazen mera vasfını kaybetmiş yerlerde ısrar da etmemek lazım, örnek bizim Keşan'da gıda organize sanayi bölgesi yatırımı geldi, mera arazisi ama ben gittim, baktım, mera vasfını kaybetmiş yani ısrar etmenin de bir anlamı yok. 3 siyasi partinin 3 milletvekili gittik, beraber imza attık, çok güzel bir görüntü oldu. Niye? Mera vasfını kaybettiye sanayi oraya yapılabilir ama kurtarabilirsek araziye, niye oraya yapalım? Başka bir yer bulalım. Yani böyle konsensüsle bazı şeylerin geçmesi gerek. Toprakların haritaları var, her şeyler var, uydu haritaları var ama şimdi sizin dediğinizden ben güç alarak söylüyorum, madem Osman Pepe zamanında başlatıldı bu 1/100.000'likler, birçok yerde çevre düzeni planları kuruldu, ona göre lojistik alanları, tarım alanları, sanayi alanları, hatta ağır sanayi alanları belirlendi, buna uyalım, bunu hiçbir şekilde deldirtmeyelim. Tarım arazisi ilan edildiyse, "İşte, oradan bir demir yolu geçecek, buradan geçerse daha ekonomik..." Yahu, ekonomik olmasın. Çünkü o tarım toprağını bir kaybettiğimiz zaman, merayı kaybettiğimiz zaman bizim bulmamız mümkün değil ki, yeniden yapmamız mümkün değil ki. Büyük ovalar çok önemli, işte Ergene Ovası, bunun gibi Bafra Ovası var, Terme Ovası var, Çukurova var, yani adı üzerinde. Ee, şimdi, Konya Ovası'na su gelecek mi? Yani sulama yatırımını ben merak ettiğim için soruyorum, kaç yıldır bitmeyen bir proje. Yani bunları bizim konuşmamız lazım.

Zaten bu torba yasanın içerisinde böyle umut verici bir şeyler yok. Dün de bahsetmiştim yani ne bir yeni destek var ne bir çiftçinin borcunun yapılandırılması var ne afetlerle ilgili yeni bir şey var. Hiç olmadı bari topraklarımızı koruyalım, topraklarımızı gelecek nesillere aktaralım çünkü hepiniz biliyorsunuz, söylememe gerek yok, bir toz tanesi 1 milyon yılda oluşan bir cisim. Bizim bunu heba etmemiz, gelecek nesillere bırakmamamız son derece kötü. Bir de Türkiye su fakiri, küresel iklim

değişikliği var, her şey var. Yani “mutlak tarım arazisi” dediğiniz zaman onun yeniden görüşülmesi falan filan da olmasın bana kalırsa. Yani ne demekmiş yeniden görüşme? Yani işte konut alanı genişlemiş, yeniden görüşelim de orayı yapalım. Başka yere yapalım.

Yani kısa keseceğim, “Yerleşim, konut, eğitim, sağlık amaçlı kullanımlar için maddeye ve yerleşim alanları için yapılan gelişim amaçlı planlarda izin verilen araziler yerleşim dışındaki kullanımlar için izin alınmaksızın planlanamaz ve kullanılamaz.” demeyelim. İzin mizin almayalım, hiçbir şekilde olmasın. Orasının arazi kullanım planı belirlendiyse değişmesin. Hükûmetlere göre de değişmesin, bakana göre de değişmesin. Madem hemfikiriz bu konularda...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21’inci madde kabul edilmiştir.

MADDE 22- 5403 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “projelerle ilgili denetim örnekleme yöntemiyle yapılır ve” ibaresi “projeler ve izinlerle ilgili denetimler, proje ve izin onaylarının verilmesinden itibaren iki yıl içerisinde tamamlanarak” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “ilgili” ibaresi “verilen iznin amacına uygun olmayan” şeklinde, beşinci cümlesinde yer alan “üç ay içerisinde,” ibaresi “bir ay içerisinde Bakanlığa ve” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yapılan denetimler sonucu aykırılık tespit edilmesi halinde bu durum, tapu kayıtlarının beyanlar hanesine kaydedilmek üzere ilgili idaresince tapu dairesine en geç yedi gün içinde yazılı olarak bildirilir. Aykırılığın giderildiğine dair ilgili idaresince tapu dairesine bildirim yapılmadan beyanlar hanesindeki kayıt kaldırılmaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ - 22’nci maddede bir önerge vardır, buyurun.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesiyle değiştirilmek istenen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 19’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “... projeler ve izinlerle ilgili denetimler, proje ve izin onaylarının verilmesinden itibaren iki yıl içerisinde tamamlanarak...” ibaresi, “... projeler ve izinlerle ilgili denetimler, proje ve izin onaylarının verilmesinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanarak...” olarak değiştirilmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Okan Gaytancıoğlu

Adana

Tekirdağ

Edirne

Bekir Başevirgen

Manisa

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, ne kadar uzun yetki verirse işin ucu açık kalıyor ve işi takip etme anlamında da sıkıntı yaşıyoruz. Bu bağlamda kolluk güçlerine ve valiliğe verilen yetkinin daha kısa tutularak ve izin alanların da sonuca gitmesi anlamında sıkıştırılması gerektiğine inanıyoruz. Bu bağlamda da önergeyi verdik. Yani süreyi ne kadar uzun tutarsanız karşı tarafa o kadar daha fazla süre, zaman verirsiniz ve olayın ciddiyetinin

olup olmadığı ortaya çıkacaktır. Bu bağlamda eğer ciddilerse, bu projeye inanıyorlarsa en kısa zamanda zaten harekete geçeceklerdir. Bunun için de bu sürenin iki yıl değil, bir yıla düşürülmesi konusunda önergemizin kabulünü bekliyoruz. En azından kanunda da bir değişiklik yapmış olma özelliğini de bugün tatmış oluruz diye düşünüyorum ve değerli Komisyon üyelerinin de oylarını bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler İlhami Bey.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22’nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 23- 5403 sayılı Kanunun 20 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerine aykırılık durumunda uygulanacak cezalar ve yükümlülükler

MADDE 20- Tarımsal amaçlı arazi kullanımlarında, tarımsal amaçlı arazi kullanım plân ve projelerine uyulması zorunludur.

Bu plân veya projelere aykırı hareket edilmesi halinde valilikçe resen tespit yaptırılarak sorumlulara; bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla bozulan arazinin her metrekaresi için on Türk Lirası idari para cezası uygulanarak projeye uygunluk sağlanması için azami iki ay süre verilir. Büyük ova koruma alanlarındaki bu cezalar iki katı olarak uygulanır. Bu sürenin sonunda aykırı kullanımların devam etmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur ve birinci cümlede belirtilen idari para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir.

Hakkında yıkım kararı alınmış olmasına rağmen bir ay içinde belediye veya il özel idarelerince yıkılmayan yapılar, yıkım masrafları Bakanlıkça karşılanmak üzere Bakanlıkça yıkılabilir veya yıktırılabilir. Yıkım masrafları %100 fazlası ile ilgili belediye veya il özel idaresinden tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilememesi halinde belediye veya il özel idaresinin 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince aktarılan paylarından kesilerek tahsil olunur.

Verilen iki aylık süre sonunda valiliğin yaptıracağı tespitlerle plân veya projelere uyulduğu ve arazi tahribatının durduğu ve tarımsal üretime uygun hale getirildiği belirlenirse sınırlama ve hak mahrumiyetleri ortadan kalkar.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 23’üncü madde üzerinde bir adet önerge vardır.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesiyle değiştirilmek istenen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 20’nci maddesindeki “...on Türk Lirası idari para cezası uygulanarak” ibaresi kaldırılarak, “...yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanarak...” ibaresi eklenmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Okan Gaytancıoğlu

Adana

Tekirdağ

Edirne

Bekir Başevirgen

Manisa

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Günümüze değin merkezi ve yerel yönetimlerce göz yumularak tarımsal üretim bütünlüğünü bozacak şekilde verimli tarım alanlarına kurulan rant amaçlı hobi bahçelerinin yasal sınırlamalara tabi tutulması aslında olumlu. Ancak, tarım arazilerinin amacı dışında kullanım izni verilmemesi, tarım arazilerinin bölünmesinin engellenmesine yönelik düzenlemeler genel olarak yetersizdir. Verimli tarım arazilerinin ve büyük ovaların sanayi, enerji, madencilik yatırımları ile tarım dışı amaçlı kullanımına yönelik geniş istisnaların olduğu günümüzde, topraklarımızı koruyucu düzenlemelerin yalnızca hobi bahçeleri ile sınırlanmaması gerekir. Topraklarımızı gerçekten korumak istiyorsak yasa dışı yapılan ya da mahkeme kararıyla yapımı durdurulan tüm tesisler ve yerleşimler bu şekilde kontrol altına alınmalıdır. Özellikle pandemi sonrası “hobi bahçeleri” gibi izinsiz yasa dışı uygulamalar ağırlık kazanmıştır. 10 dekarlık bir araziden 40 parsel oluşturularak her biri 150-200 bin TL değeriyle satılmaktadır. Öngörülen 10 TL’yle bir arazideki izinsiz yapıya sadece bir ceza kesilmesi yeterli değildir. Bu, 1 parselin satışına bile karşılık gelmemektedir. Cezalar, çok daha yüksek olması durumunda caydırıcı olacak ve tarım alanlarında amaç dışı uygulamalar yapılamayacaktır. Getirilen para cezaları caydırıcılıktan uzak olup ek önergelerle ceza miktarlarının en az 100 TL olacak şekilde değiştirilmesi gerekmektedir, önerimiz budur.

Aslında, burada söylemek istediğimiz şu: Yani önce basına ve kamuoyuna çıktınız, dediniz ki: Artık hobi bahçelerini biz yasaklayacağız dediniz. İyiydi, güzeldi, işte “Belediyeler yıkacak, özel idareler yıkmazsa ilgili kurumlar yıkacak.” dediniz. Fakat iş döndü döndü döndü, geldi, 10 TL para cezası mekanizmasına çakıldı. Bir defa, bugüne kadar yapılan da yanlıştı zaten yani mutlak tarım alanı, dikili tarım alanı, sulu tarım alanı, ne olursa olsun, yine söylüyorum, kötü tarım alanı yoktur. Yerleşim alanı ya da yerleşim alanının genişleme alanı olarak imarda kabul görmüş, onaylanmış yerler dışında hiçbir yere hobi bahçeleri, hobi tarlaları kurmak gibi bir anlayış olamaz. Bu bütünüyle yanlış bir defa. Yani adam ovanın göbeğinde -trenle Bursa’ya giderken görüyorum- yeri çevirmiş, 30 tane, 40 tane 500 metrekare, 300 metrekare neyse alanlar yapılmış, bu zaten bütünüyle... Bundan daha basit görünen bir tarım toprağını yok etme zararı yoktur. Dolayısıyla para cezası meselesine varmış olmanız gerçekten geriye adım atmaktır Başkanım.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Artı “yıkım” diyor ama.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bir dakika Cihan Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ama bu yıkım, yani o yıkım meselesi şey...

Bir başka mesele var bununla ilgili, bakın, bu da kendi içimizde sorgulamamız gereken, tarımcıların sorgulaması gereken işler. Özellikle bu jeotermal bölgelerinde topraksız tarım yapacağız diye seraların, 20 santim, 30 santim, 15 santim o toprakların betonlaştırılması. Bu başlı başına bir sorun yani bunun hobi bahçeleri kadar ya da diğer inşaatlar kadar toprak vasfını yok eden, tarımsal niteliğini yok eden bir mekanizma olduğunu görüyorum. Yapsın, topraksız tarımını yapsın ama o zemini betonlaştırıp kolay kolay geri dönülemez hâle getirmeye kimsenin de hakkı yoktur. Ve bu tür projelere de çok ciddi destek veriyorsunuz Sayın Bakan Yardımcım. Bu konuda sera zeminlerinin betonlaştırılması mutlaka ve mutlaka engellenmelidir. Bu tür seralara hiçbir destek yapılmayacağı gibi sonradan bu tür betonlaşma yapılan seralara da yapılan desteğin kesilip cezalandırılması gerekir eğer gerçekten tarım topraklarını

korumaya dair bir şeyiniz varsa. Yani kısaca söylemek istediğimiz şu: Sayın Başkan, değerli üyeler, hobi bahçeleri meselesi, yerleşim alanı olarak imarda belirlenmiş ya da genişleme alanı olarak belirlenmiş alanların dışında hiçbir yere verilmemelidir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bunun dışındaki hiçbir öneri meseleyi çözmez, ister para cezası kesin ister adam asın, bir şey fark etmez.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhami Bey, kısaca sizden de lütfen...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, şimdi, bu konu on sekiz yıldan beri neden görülmüdü onu sorgulamak lazım, ona bakmak lazım. On sekiz yıldan beri bu konunun ucu açıldı ama en güzeli de yine hatadan dönülmesi konusu ki teşekkür ediyoruz, kanun teklifini hazırlayan değerli arkadaşımıza teşekkür ediyoruz. En azından, on sekiz yıl sonra da olsa hatadan dönülmüş.

Şimdi, yine kendi ilimizden örnek verdiğimizde: Saray, Çerkezköy, Marmaraereğlisi’nde devamlı karşılaştığımız sorun; iki kardeş arasında sıkıntı var ve İstanbul’dan bir emlakçı bir şekilde gelip oradaki kardeşin hissesini alıyor, ondan sonra da notere gidip başlıyor yer satmaya. Sanki cennetten yer satar gibi yerlerin satışları var. Noterden işlemleri yapıyorlar. Adam da diyor ki: “Benim Marmaraereğlisi’nde şu parselde 300 metrekare yerim var.” Geliyor, 30 dekar, 30 bin metrekare veya 30 dönüm -dekar, bölüm, metrekare bölgelere göre değişir- alandaki 300 metreyi kafasına göre bir yere oturtup telle çevirtirip bir de içerisine kulübe koyarak hobi bahçesinde başlıyor üretim yapmaya. On sekiz yıldan beri böyle bir sorun var; göz yumuldu, noterden hisse satışlarıyla bu iş bu hâle geldi ama görüldü ki iş artık kötüye gitmeye başladı ve bu, bir sektör hâline geldi. Bakınız, geçtiğimiz günlerde Urfa’dan kara yoluyla gelirken Ankara girişinde, Gölbaşı’nın orada, hobi bahçelerinde “satılık, kiralık yerler” diye yollarda tabela görüyorsunuz.

Şimdi, geldiğiniz noktada tamam hadi hobi bahçeleriyle bu işi çözeceğiz ama yine topraklarımızı istila eden verimli tarım arazilerinin içerisine, ovalara amacı dışında enerji, madenciler gelip bir sürü yatırım yapıyorlar, yine jeotermalciler aynı şekilde... Bunlara da bizim bir çözüm bulmamız lazım, bunları da bu tablo içerisinde, bu kanun teklifi çerçevesinde değerlendirerek onları da bana göre artık gerçek tarım arazilerinden çıkarmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bakınız, şimdi, başka bir şeyi de Sayın Başkanla görüştük, Genel Kurulda da tartıştık iddia gündeme geldiğinde -ki tartışma deyince insanlar yanlış anlıyor, müzakere etme anlamında- Çevre ve Şehircilik Bakanlığında yapı kullanım belgesi alanlar var, bir de böyle bir sorununuz var. Adama diğer bakanlık yetki vermiş, eline belge vermiş; o da diyor ki: “Aldınız parayı, hazineye gelir kaydettiniz.” Şimdi, adamın elinde belge var, gel bakalım, yık yıkabilirsen. Ondan sonra diğer bir konu da, en güzeli şu: “Kardeşim ben yıkarım, ben parayı tahsis ederim.” “Ya, kimden tahsis ediyorsun?” Belediyelerden. Zaten belediyelerin gelirleri olduğu gibi aşağı düştü. Şimdi garanti para “Ben işi yaparım, paramı alırım, karşı taraf beni ilgilendirmiyor.” diyor. Şimdi, buradaki sorumluluk tamamen yereldeki sizin belediyeleriniz de olabilir, yanlış anlamayın sizin belediyeleriniz de olabilir çünkü hep beraber aynı havuzdayız. Oradaki belediye başkanlarıyla o insanlar karşı karşıya kalacaklar ve diyor ki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı: “Ben yıkarım, parayı da özel idareden veya belediyeden tahsil ederim.” Nereden? İller Bankası gelirinden. Kardeşim, zaten doğru dürtüst para gelmiyor İller Bankası’ndan belediyelere.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitireyim, izin vereceğim.

Sen bir de bu şekilde daha önce önünü açmış olduğun bir usulsüzlük, hukuksuzluğun yolunu açmışsın. Şimdi, kolluk gücü olarak, tahsilatçı olarak veya bunun yıkılması anlamında belediyelerle vatandaşları karşı karşıya getireceğiz. Buradaki yıkım cezasının bana göre belediyeden alınması, tahsilatı yanlış, zaten zor dönüyorlar. Eğer Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yıkacaksa gelsin yıksın, parayı da bir şekilde alacaksa alsın. Nasıl yapı kullanım belgesi alırken parayı alıp havuza koyduysa, buradaki yapılan yanlış kimler izin veriyse onların bana göre sorumlu olması lazım. Şimdi, belediye başkanının alakası yok, adam bir şey yapamıyor ki tarladaki olaya. Tarladaki o bölmeye zabıta gönderse bir şey yapamıyor, ne yapacak? Diyor ki: “Kardeşim, ben...”

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Yıkım görevi yalnızca belediyelerin. Dikkatinizi çekirim. Büyükşehirlerde, her yerde yıkım görevi belediyelerde.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onu biliyorum. Ama bakın, şimdi onu biliyoruz adamın sen gelirinden ne yapmaya tahsil ediyorsun ki?

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Caydırıcı olsun diye.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ona cevap vereceğiz arkadaşlar.

Bir saniye, bitirsin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Belediyeyi zorluyorsun; diyorsun ki: “Kardeşim, ben yıkarım.” Bakın, ne dedim? Sizin belediyeniz de olabilir dedim farkındaysan; Cumhuriyet Halk Partisi Belediyesi veya İYİ PARTİ Belediyesi demedim, MHP Belediyesi demedim. Tüm belediyelerimizle ilgili başkanlar veya o hizmette bulunanlar karşı karşıya kalacaklar ve hepimiz siyaset yapıyoruz ama zaten gelirleri düşmüş, şimdi bir de buradan 2 karış şeyden geleceksin, belediyenin gelirinden mahsup edeceksin. Arkadaşlar, o zaman buna ne yapmaya izin verdik? Yani hemen dakikada birilerine “Garanti para.” diyorsun “Sen yapmazsan bu görevi, o ağıştaki gelen paradan ben mahsup ederim.” diyorsun. Yani bu konuda belediyenin üzerine fazla gitmeye gerek yok; eğer bir şey varsa da hazine, bir şekilde, avukatlarıyla beraber, varsa, yıkımı alacak bir şekilde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

İlhami Bey, ben kısaca burada bir cevap vereyim öncelikle.

Şimdi, aslında, belediyeye yıkılmış hiçbir şey yok hatta belediye, bu, üzerine vazife edilen işi yaparsa belediyenin bir geliri bile olacak. Belediye yıkım işini yaparsa bu yıkım masraflarını zaten kişiden alacak.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bunda hemfikiriz. Alamazsa ne yapacak?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Nasıl alamazsa ne yapacak? Belediye yıkacak ve oradan masraflarını alacak. “Yıkıyorum, yapmıyorum.” Nasıl olacak? Bu kanuni bir karar. Kim uygulayacak o zaman? Yani belediye işini yaptığı zaman hiçbir kaybı olmayacağı gibi hatta buradan gelir bile elde edebilir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, ben size katılıyorum ama siz de atlıyorsunuz. Bakın, yapı kullanımı da sordum farkındaysanız size, aynı şekilde. Adam diyor ki: “Ben yıkmayacağım.” Belediye gitti, yıktı; belediye alana kadar zaten adam... Nasıl tahsil edecek? Siz, burada garanti olarak gidip belediyenin gelirinden... Sen diyorsun ki: “Kardeşim, beni ilgilendirmez. Ben, belediye yıkmazsa, yıktırırım, senden alırım.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Fatih Bey, bir cevap...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Hemen iki cümle ekleyeyim.

Şimdi efendim, biz burada hiç boşluk bırakmıyoruz; yıkılması gereken bir yerin yıkılması noktasındaki iradenin hiç boşluk bırakmadan uygulanmasıdır bu. Nasıl? Diyoruz ki vatandaşa: “Yık, al sana süre; yık.” Yıkmadın mı? 3 katı daha ceza getiriyoruz, ardından da ne yapıyoruz? Belediyeye diyoruz ki: “Yık burayı.” Eğer belediye yıkmazsa biz yıkıyoruz. Dolayısıyla burada belediyeler bugün itibarıyla mevcut düzenlemede bilfiil görevlerini yapmadıkları için bu düzenlemeyi getiriyoruz. Yani belediyeleri bıraktığınız an, dediniz ya “Karşı karşıya.” Evet, karşı karşıya geliyorlar, siyasi mülahazalarla yapmıyorlar.

Bakın, İmar Kanunu’nda, yine yüce Meclisin yapmış olduğu çok güzel bir değişiklik var ve bugün gördüğünüz gibi Türkiye’nin her yerinde, özellikle sayfiye yerlerindeki o kaçak yapılar tek tek yıkılıyor. Nasıl yıkılıyor? Niye dün yıkılmıyordu da bugün yıkılıyor? Çünkü belediyeler artık görevini yapmak zorunda. Burada da aynı şekilde, gerek belediyeler gerek özel idareleri görevini yapacak; yapmazsa Bakanlık olarak biz devreye giriyoruz. O nedenle belediyeye gelmeden zaten vatandaşın da yıkma zorunluluğu var, caydırıcı bir ceza düzenlemesi de var.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Kademeli yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan Yardımcım, onu çok iyi anladım ama normal şeyi yıkamadık daha İstanbul’da. Sayın Cumhurbaşkanını...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, yıkan belediyeler var. Ben size örnek vereyim: Bundan dört gün önce Silivri Belediyesine bakın, hobi bahçeleri şeklinde yapılan tarım arazi işgallerinin hepsini yıktı. Belediyelerin zaten bu duruma müdahale etmesi kendi görevleri; bunları yapmıyorlar. Bu kanuni düzenlemeyle de bunun önüne geçiliyor.

Şimdi, hobi bahçesi uygulamasında -daha önceden anlattığım gibi, dün de söylediğim gibi- Ticaret Bakanlığı üzerinden kooperatif kurarak Tarımı, orayı burayı, hepsini atlatıp gidiyorlar, bu işlemleri yapıyorlar; bunlara belediyeler müdahale edebiliyorlar.

Şimdi sizin dediğiniz olayda belediyeler...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Orada belediye... Ticaret odasının üyesi oluyor adam, belediye nasıl kooperatife müdahale edecek?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, yapılan yerlere müdahale edebilir. Silivri Belediyesi beş gün önce yıktı işte, bir sürü ev yıktı. Bunları yıkabilir, bu yetkisi var fakat vatandaşla karşı karşıya gelmemek, işte siyaseten ülkeyi düşünmeyip oy kaybını düşündüğü zaman... Hangi belediye olursa olsun önemli olan, bu ülkenin tarım topraklarının korunması, bundan dolayı belediyeler üzerine düşen görevi yapacaklar, yapmadıkları zaman -zaten Sayın Bakan Yardımcısı açıklandı- önce yapana, sonra belediyeye, yapmazsa yıkılacak, ondan sonra da belediyenin görevi olduğu için belediyeden tahsil edecek. Bu kadar basit. Belediye de görevini yapacak, ekstra para ödemek zorunda kalmayacak.

Şimdi, Türkiye’de birçok yerde hobi bahçeleri var, belediyelerin düzenlediği hobi bahçeleri var -bunlar nasıl kullanılıyor bilmiyorum-Eskişehir’de var, İzmir’de var, İstanbul’da var, bunlar var, bunları belediye bir standarda bağlayarak oluşturuyor. Dün de söylediğim gibi, bu, kent peyzajında önemli bir unsur hatta kentlerde yeşil alan oluşturma açısından da önemli bir unsur ama “kent tarımı” veya “hobi bahçesi” dediğiniz şeyin şehir merkezlerinde şehrin bütün her tarafından ulaşılabilir durumda olması gerekir yani bunun literatürdeki tanımlaması da böyle. Yani şehirde insanların toprakla buluşması, bir şeylerle uğraşması, vakit geçirmesi açısından bunun bir standarda bağlanması gerekiyor, bunun standart bir şekilde olması gerekiyor. Şimdi, İzmir’de “hobi bahçesi” adı altında havuzlu siteler var. Bunların hepsinde belediyelerin sorumluluk alması ve Türkiye’nin toprağını koruması gerekiyor.

Yani para kaybetti, kazandı, işte vatandaşla karşı karşıya geldi, bunların hiçbirini yapmayacak. Niye yapmayacak? Çünkü öncelik olan şey, Türk toprağını, tarım toprağını korumak. Onun için belediye bunun cezası da varsa, yapmıyorsa ödeyecek.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bir katılım...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Kısa lütfen.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tamam.

Şimdi, Sayın Hasan Hocamın herhâlde İzmir’le ilgili bir takıntısı var, dünden beri hep İzmir Belediyesi. Saygı duyuyorum ona da ama benim de İstanbul’la ilgili ufak bir kaygım var onu da söyleyeyim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bir dakika, şimdi, hemen söyleyeyim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir dakika bitireyim ben, ben sizi dinledim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – İzmir’le ilgili takıntım tabii olacak, ben İzmir Milletvekiliyim. İzmir, Türkiye’nin incisi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım... Ben sizi dinledim ama benden sonra cevap verirsiniz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yok ama burada bir şey var hemen söyleyeyim: Siz bütün örnekleri kendi bölgenizden veriniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tekirdağ’dan verdim evet, Tekirdağ’daki Belediye bizde olmasına rağmen yapılan yanlışlıkları da söylüyorum fark ettiysen, hepsini. Ona rağmen belediye bizdeyken yine Ankara siyasetiyle bir yerlerde yanlış yapıldığını da ifade ediyorum ve dün akşam da size belgelerle yapılan bir yanlış da ortaya koydum, hazine yerleriyle ilgili, 2/B arazisiyle ilgili.

Şimdi, bakınız, Sayın Cumhurbaşkanı İstanbul’daki o yüksek binalarla ilgili rahatsızlığını ifade etti. Yıkıldı mı? Tıraşlandı mı? Şimdi soruyorum ben: Burada elimizde örnek var, bunu yapamadıysak, bunu yapacağız, şunu yapacağız... Arkadaşlar, hep yapıyoruz, ediyoruz da elimizde gerçek var; haydi bakayım buna cevap verin, orada duruyor gerçek. Kaç yıldan beri duruyor? On sekiz yıldan beri. Biz de belki hata yaptık, bizler de hata yapmış olabiliriz kabul ediyorum amma velakin hepimiz hain olduk bu ülkeye, bir karış toprağı mahvettik. “İmar barışı” dedik, bakın söylüyorum, ben hâlâ Sayın Bakan Yardımcımdan ona cevap alamadım, imar barışından faydalananlar ne olacak? O da bir sorun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN - Ben cevap vereyim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitireyim, birkaç sorum daha var. İmar barışından adam almış, artı Sayın Hasan Başkanım diyor ki: “Kooperatif.” Evet, kooperatif kurmuşlar, en çok da Ankara, bu bölgede var, adam gitmiş Ticaret Sanayi Odasında... O kadar basitleştirdik ki kooperatif kurmak, şirket kurmak; basit. Adam buluyor ortakları, gidiyor; kooperatifi kurdu, yapı kooperatifi gibi, inşaat kooperatifi gibi aklınıza ne geliyorsa veya başka bir şey, tarımsal kooperatif. Çok basit. Şimdi, geldiği nokta –akşam da söyledim- cennetten yer satma gibi adama 200-300 metre yer sattılar, nerede? Noterde hissedar oldu. Diyor ki: İşte şu hobi bahçeleri veya işte neyse tarımsal hizmet gibi bir isim bulun, “SSS Kooperatifi” şeklinde bir başlık, altında da üyeler yazıyor, işte 15-20 hissedar oldukça hissedarlar artıyor, ortakları kooperatifin. Şimdi, birileri bu yöntemi bulmuş, çözmüş. Şimdiye kadar ne Ticaret Bakanlığından ses çıkmış ne Tarım ve Orman Bakanlığından ne de Çevre Bakanlığından; herkes mutlu. Ticaret Odası da mutlu çünkü kooperatif işlem yapacak, devlet, damga vergisini almış kooperatiftan,

herkes mutlu, bir şekilde paylarını almışlar. Ama baktık ki olay artık büyümeye başladı, rahatsız etmeye başladı amma velakin buradaki süre içerisinde alakası olmayan işlerden dolayı insanları itham edemeyiz.

Şimdi, belediye diyoruz, evet belediyeler istiyor muydu böyle bir şeyi? Bakın, ben belediyenin dışındaki alanı söyledim size, mücbir alanda arazi; tarlaya gelmiş adam, bildiğin tarlanın içerisine gelip 300 metrelik bir telle çevirmiş, en güzel yerini çevirmiş hem de kimseye de sormuyor. Diğer hissedarı ya da ağabeyi diyor ki: “Benim adamı çekip vurmam lazım. Adam gelmiş benim işimi de yaptırmıyor.” Yani bıyık sakal hesabına geldik olayda.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Toparlayalım lütfen, toparlayalım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Geldiğimiz nokta sıkıntı ama geldiğimiz noktada da Sayın Başkanım, gerçekler ortada. Bak ne güzel söylüyorsunuz, İstanbul’daki o bina neden hâlâ tıraşlanmadı? Hep yapacağız, edeceğiz diyoruz ama bir tane gerçek var. Burada da bana göre sıkıntı olacak, biz yine bu kanunu işletemeyeceğiz. Bakın, işletemeyeceğiz çünkü gene birileri birilerine ulaşacak, yandaşını bulacak, ahababını bulacak, arkadaşını bulacak, oradan işi kıvrıracak çünkü adamlar kıvrırma yolunu bulmuşlar Ticaret Sanayi Odasından geçerek, arka yoldan işlemi çözmüşler

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Meramınız anlaşıldı İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum amma velakin buradaki sıkıntı direkt belediyelerle vatandaşın karşı karşıya kalması olacak ve tahminim, herhâlde kolluk güçleri bu olaydan dolayı sıkıntı yaşayacaklar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hasan Hocam, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi ben cevap vereyim. Ben örnek verirken İzmir Belediyesiyle ilgili örnek vermedim şu anda, ben dedim ki: “Bütün belediyelerin bunu uygulaması gerekiyor.” örnek İstanbul’dan verdim, sadece “havuzlu site” olarak İzmir’de yapılıyor dedim. Yani bunun İzmir Belediyesiyle bir alakası da yok normalde, bütün hepsini söyledim. Yani CHP’li, MHP’li, AK PARTİ’li fark etmiyor, bizim amacımız tarım toprağını korumaksa hangi belediye olursa olsun, hangi partiden olursa olsun bunun bir önemi yok. Yani İzmir’den verdiğim örnekse; genelde bölgeden veriyoruz, bütün hepimiz bunu yapıyoruz, ondan dolayı verdim, şu anda İzmir Büyükşehirle ilgili bir şey söylemedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Değerli arkadaşlar, meselenin sonuçlarını konuşuyoruz. Bir sistem tarlayı rant olarak görüyorsa, bir sistem tarlaya baktığında 20 katlı, 30 katlı binalar görüyorsa, bir sistem belediye kendindeyse ona her türlü yetkiyi verip meralar dâhil her türlü olanağı sunuyorsa, bir sistem belediyeler kendisinde değilse başka bakanlıklar üzerinden orada bina yapma, inşaat yapma yetkisini kendine alıp Başkanın dediği gibi en kıymetli arazilere bina yapıyorsa bu işle ilgili on yedi yıl sonra ne belediyelerin ne başka partili belediyelerin ne de kendi belediyelerinin bir şey söyleme hakkı yoktur. Ülkenin tarım toprağını devlet korur kardeşim varsa niyeti, bunu ne belediyelere bırakır ne de diğer yapılara. Toprağın sahibi kamudur, devlettir. Devlet, katı kurallarını koyar. Ne dersenez deyin, 35 milyon dönüm alan tarım toprakları, kendi verisiyle, TÜİK’in verileriyle sistemden çıkmış mı? Çıkmış. Nereye gitmiş bu? 35 milyon dönüm. Bunu artık o belediye yaptı, bu belediye yaptı demeyip sisteminden çıkarıp... Mesela bir önceki madde 21’inci madde -uzatmamak için konuşmadım- oradaki

istisnaları koyarak aslında bir şey değiştirmiyoruz. İstisna koymayacaksınız, net kararınızı vereceksiniz ve diyeceksiniz ki: “Yapılamaz.” “Ama kamu yararı” “fakat millî savunma” “fakat enerji” dediğiniz andan itibaren... Arkadaşlar, kusura bakmayın, hiç kusura bakmayın, mesele sistemdir, toprağa “para” “rant” gözüyle baktığınız sürece bu işlerin düzelme şansı yoktur. 21’inci madde bunun çok önemli bir... Orada iyi bir şey yapılsaydı, o istisna koyulmasaydı 21’inci maddeyle burada doğru bir adım atılmış olacaktı ama şimdi hiçbir şey yok. 15 tane madde saymışsınız; sağlıklı, spordur, savunmaydı, enerjiydi... Geriye ne kalıyor ki zaten? Onlarla parçalanıyor zaten memleketin toprakları.

Teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakan Yardımcısı cevap verecekti.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yok, verdik cevabı.

Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Burada, maddede belediye ve il özel idarelerinin üzerinden yaptırım yapılmasının gerekçesi ne? Niye doğrudan yapmıyorsunuz? Belediyeye, biraz önce de söylediğim gibi, gıdada, kontrolde yetki vermiyorsunuz, bu olayda niye böyle bir zorlama ve zorunluluk getiriyorsunuz?

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Bu karar belediyelere ait.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hayır, Tarım Bakanlığının, Çevre Bakanlığının kullandığı gibi doğrudan kullanabilir.

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Yetkisi yok ki.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Yetkisi yok.” olur mu; maddeyle düzenler, kullanır. Niye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı resen gelip el koymuyor mu?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Orada da belediyeler var ama, belediyeler yapmazsa Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Belediye yok orada. Olur mu; belediye alan belirlediği zaman Çevre ve Şehircilik Bakanlığı o dönüşüm için belediyenin iznine gerek olmadan o dönüşümü yapıyor.

Şimdi, bir de resen alıyorsunuz yani suda da aynısını yaptınız. Çiftçiler enerji sektörüne borçlandığı zaman destekten kesiyorsunuz. Burada da belediyenin, il özel idaresinin direkt kesmesine yöneliyorsunuz. Burada amaç eğer işi yapmaksa Tarım ve Orman Bakanlığı kendisi yasal düzenlemesini yapsın, kendisi kessin. Niye belediyenin üstüne gidiyor?

Valiye ihbar gelecek, o belediyeye bildirecek; belediye süresi içinde yıkmadığı için hem ceza alacak hem yaptırıma gidecek ama oradaki tercih kişiye göre değişecek. Orada belediye başkanı neden kendisini sıkıntıya soksun? Devlet doğrudan müdahale etsin.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Evet, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

23’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 24- 5403 sayılı Kanunun 21 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarım arazilerinin amacı dışında kullanılmasına ve toprak koruma projelerine uyulmamasına ilişkin cezalar ve yükümlülükler

MADDE 21- Tarımsal amaçlı yapılarda ve tarım dışı arazi kullanımlarında izin alınması ve toprak koruma projelerine uyulması zorunludur.

Tarımsal amaçlı yapılara ve tarım dışı arazi kullanımına izinsiz başlanması, alınan izne uygun kullanılmaması veya hazırlanan toprak koruma projelerine uyulmaması halinde, aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir ve yaptırımlar uygulanır:

a) Arazi kullanımı için izinsiz işe başlanması ya da alınan izne uygun kullanılmaması halinde; valilik işi tamamen durdurur, yapılan iş tamamlanmış ise kullanımına izin verilmez. Arazi sahibine veya araziye bozana bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, kullanılan veya zarar verilen alanın her metrekaresi için on Türk lirası idarî para cezası verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. İdari para cezasının tebliğinden itibaren bir ay içinde başvurularak 13 veya 14 üncü maddelerdeki izinlerin alınması şartıyla işin tamamlanmasına, bitmiş ise kullanımına izin verilebilir. Başvuru yapmayanlara veya izin talepleri uygun görülmeyenlere, izinsiz bütün yapılarını yıkması ve araziye tarımsal üretime uygun hale getirmesi için iki ay süre verilir. Verilen süre içinde izinsiz yapıların yıkılmadığı ve arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmediğinin Bakanlık birimlerince tespit edilmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur ve bu bendin ikinci cümlesinde belirtilen idari para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir.

b) Toprak koruma projelerine aykırı hareket edilmesi halinde valilik tarafından bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, bozulan arazinin her metrekaresi için on Türk Lirası idari para cezası uygulanır ve projeye uygunluk sağlanması için azami iki ay süre verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. Bu sürenin sonunda aykırı kullanımların devam etmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur, verilen kullanım izni iptal edilir ve bu bendin birinci cümlesinde belirtilen idari para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir.

İkinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uyarınca hakkında yıkım kararı alınmış olmasına rağmen bir ay içinde belediye veya il özel idarelerince yıkılmayan yapılar, yıkım masrafları Bakanlıkça karşılanmak üzere Bakanlıkça yıkılabilir veya yıktırılabilir. Yıkım masrafları %100 fazlası ile ilgili belediye veya il özel idaresinden tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilememesi halinde belediye veya il özel idaresinin 5779 sayılı Kanun gereğince aktarılan paylarından kesilerek tahsil olunur.

Toprak koruma projelerinin hazırlanmaması, yetersizliği veya zamanında gerekli tadilatların yapılmaması sonucu arazi tahribi veya toprak kayıpları olması halinde meydana gelecek zararlılardan; proje hazırlanmasına gerek olmadığına karar verenler, proje hazırlanmış ise projeyi hazırlayan ve onaylayanlar sorumludur.

19 uncu ve 20 nci maddeler ile ve bu maddenin uygulanmasında kusurlu bulunan sorumlular, fiillerinin niteliğine göre 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu görevlilerine ait hükümleri uyarınca cezalandırılırlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 24’üncü maddede iki adet önerge vardır.

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 21'inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

‘Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlanmış olan tarımsal amaçlı yapılar için 24'üncü maddede belirtilen cezai müeyyideler uygulanmaz.’”

Ayhan Altıntaş

Dursun Ataş

Ankara

Kayseri

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, vatandaş devletin belki de dikkatsizliğinden yararlanıp bir rant elde etmiş diye bakabiliriz bu olaya. Tabii, bunun sonucunda da tarım arazisini kaybetmişiz. Dolayısıyla, mevcut yapılarda şöyle bir durum var: Birincisi, kamu kurumlarının dikkatsizliğini veya özensizliğini bir şekilde istismar etme durumu var. O yüzden, bu kişileri cezalandıralım; olabilir. İkincisi, bunları tekrar tarıma kazandırmamız lazım, esas amacımızın o olması lazım. Şimdi, birinciye yaparken yıktık diyelim, orada moloz yığını olarak kalacaksa o yıkma kamu menfaati açısından çok mantıklı gibi gelmiyor, ayrıca da tarım arazisi olarak da kullanamayacağız. Ben, tabii, işin tam detayını bilmiyorum ama eğer villa yaptıysa bunu yıktığımız zaman onun tekrar tarım arazisine dönüşmesi çok kolay olmasa gerek.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Zaten duvarını bile yıkamazsın.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Yani o yüzden burada biraz dikkatli olmamız lazım. Tamam, vatandaşın da hatası var ama daha çok, devletin göz yumması var bence. Bu durumda bir orta yol bulunması daha faydalı olur diye düşünüyorum ama bunun dışında, daha önce konuşan bütün vekillerimizin söylediklerinin hepsine katılıyorum. Özellikle Sarıbal Vekilimizin önerisine katılıyorum, bundan sonra bu tür şeylere sıfır tolerans diye bakmamız lazım, amasız, fakatsız, istisnasız bir tavır sergilememiz lazım; aksi hâlde, bugünkü duruma dönebilir. Ayrıca, bu işi... Tabii, bu da bir ihtiyaç, toplumsal bir ihtiyaç. İnsanlar apartmanlarda yaşıyorlar, 30 katlı, 20 katlı apartmanlarda ve bir bahçeyle ilişkili olmak istiyorlar. Onun için, bu işin bence sadece belediyeler tarafından organize edilmesi, Hasan Vekilimizin, Hocamızın söylediği gibi, şehrin içinden birkaç yerde, yakın yerlerde olması çok daha mantıklı geliyor. Mevcutlardan da tarım arazisine kazandırabileceklerimizi yapalım, kazandıramayacaklarımıza da başka bir şekilde çözüm bulalım diye düşünüyorum. Onun için bu önergeyi vermiş bulunuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim Hocam.

Kısa bir cevap vermek isterim: Hocam, tam dediğiniz o sıkıntılı hâli de ortadan kaldıracak şekilde kanun düzenlenmiş. Yani ne istiyor? Sadece ceza vermek, sadece yıkmakla bırakmıyor, maddenin devamında tarım yapılabilecek hâle getirme sorumluluğunu da ilave ediyor, eski hâline dönüştürüyor. Elbette zordur, kolay değildir; havuz yapmıştır, kazmıştır, toprağı götürmüştür, beton atmıştır ama yapmasaydı. tabiri caizse. Onların tarım toprağı hâline, tarım yapılabilecek hâle getirilmesinin

masrafları... Orhan Bey konuşurken haklı olarak “Cezai müeyyidesi, idari para cezası miktarı az.” dedi. Doğru, az ama eğer buradaki yıkımı, buradaki eski hâline getirme masraflarını eklediğiniz zaman, emin olun, çok ciddi rakamlara ulaşıyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, bugüne kadar kimse öyle bir şey yapmadı.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yani bunu yapacağımızı düşünerek çıkarıyoruz. O yüzden, yaptırım yazılardan daha ağır.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24’üncü madde üzerinde bir önergemiz daha var.

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 24’üncü maddesiyle değiştirilmek istenen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 21’inci maddesine “Toprak koruma projesi olmayan projelere ÇED izni verilemez.” hükmü eklenmiş; (a) fıkrasındaki “on Türk lirası” ibaresi “yüz Türk lirası” olarak değiştirilmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Ömer Fethi Gürer

Adana

Tekirdağ

Niğde

Bekir Başevirgen

Okan Gaytancıoğlu

Manisa

Edirne

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok teşekkür ederim.

Önemli bir madde. Ne yazık ki Türkiye’de ÇED her ne kadar işlevini kaybetmişse de ya da önceden yapılması gereken bir şey sürekli ÇED değiştirilerek kılıfına uyduruluyorsa da toprak koruma projelerinin olmasının zorunluluk hâline gelmesini çok çok önemli olarak değerlendiriyorum.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nun 21’inci maddesinde değişiklik öngörüyor. Genel anlamıyla yapılan değişiklikler uygun olarak görülse de gerek toprak koruma projelerinin çevresel etki değerlendirmesi, ÇED sürecinde değerlendirilmesi gerekse de getirilen maddi cezaların caydırıcı olmaması nedeniyle madde yeniden değerlendirilmelidir. Bugüne kadar, uygulamalarda görüldüğü üzere, ÇED süreçlerinde toprak koruma projesi olmadan ÇED izinleri verildiği, ÇED iznine dayanılarak tarım arazilerinin yok edildiği, arazilerin üst kısımlarını örten verimli tarım toprağının kanunun emrettiği biçimde yeniden kullanılmak üzere depolanmadığı ve ÇED izni verilen alana yakın tarım arazilerine olan etkilerin ve önlemlerin yeterince alınmadığı gözlenmiştir. Bu nedenle, arazi kullanımı gerektiren her türlü faaliyet için toprak koruma projesinin hazırlanması ve toprak koruma projesi olmadan hiçbir faaliyete başlanamayacağı konusunun değişikliğe ilave edilmesi -Başkanım, özellikle söylediğimiz bu- maddeye “Toprak koruma projesi olmayan projelere ÇED izni verilemez.” hükmünün mutlaka eklenmesi, söz konusu düzenlemede bu durum yoruma neden olmaksızın açıkça yer almalıdır. Cezalar mevcut hâliyle caydırıcı olmayıp en az 100 TL olacak şekilde düzenlenmeli ve tarım arazilerinde amaç dışı uygulamaların yapılması engellenmelidir. Uygulanacak cezalar güncel ekonomik göstergelere uyumlu şekilde güncellenmeli ve tahsil edilebilir kabiliyeti olmalıdır.

Birkaç örnek vermek istiyorum; gerçekten işler acısı durumlar var, mermer ocaklarından tutun da taş ocaklarına kadar, maden ocaklarından tutun da termik santrali yapılan bölgelere kadar. Çevrelerine o kadar büyük zararları var ki o kadar büyük, en basitiyle Cargill. Cargill'in bacalarından çıkan dumanın çevreye verdiği zarar defalarca dava edilmesine rağmen, çiftçiye hiçbir şekilde orada bir başarı öyküsü yazılmadı. Dolayısıyla, önceden ruhsat veren ya da izin veren kurumun -ki burada devlet oluyor, bakanlar oluyor- tüm bu detayları, bütün bu ayrıntıları inceleyerek net bir kurallar manzumesi ortaya koyması gerekiyor. Toprak koruma projesi olmadan yapılan bütün işletmelerde veya madenden tutun da termik santralden tutun da binalara kadar, fabrikalara kadar bütününde ciddi sorunlar olduğunu, yan parsellerine de çevrelerine de inanılmaz etkilerinin olduğunu görmekteyiz. Bir fabrika var, söyledim, bir daha söyleyeceğim ama özellikle bu önemli; bin metrekare alanla başlayıp bugün 100 dönüm kapalı alana çıktığı ve toplam 500 dönümü etkileyeceği... Bütün çevresindeki tarım alanlarına bacadan çıkan dumanlar zarar verdi. O çevredeki bütün tarlaları para gücüyle aldı, "Madem benden zarar görüyorsun, al sana para, çık. Madem zarar görüyorsun al para çık." Bu taş ocakları için de geçerli, maden ocakları için de geçerli, mermer ocakları için de geçerli. Yani ülkeyi iyi incelediğinizde aslında burada tanımı yapılan işin şu anda o kadar yüksek düzeyde çevreye zarar veren bir biçimde uygulandığını görüyoruz ki hani "Nesini söyleyeyim canım efendim." türküsünün çok net bir şekilde ortaya çıktığı bir durumu görüyoruz. O yüzden, çok net bir şekilde toprak koruma projesi olmadan... ÇED'in olmazsa olmaz şartı olarak konulmalı, ayrıca toprak koruma projesinin hazırlanması, toprak koruma projesi olmadan hiçbir faaliyete başlanmayacağı konusu kesinlikle değişikliğe ilave edilmeli. Bu çok önemlidir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler, kısa bir cevap vereyim izninizle.

Şimdi, tabii, kanun içindeki maddelere bir bütünlük açısından topluca bakılacak olursa sizin söylediğiniz hassasiyetlere cevap veriyor aslında. Şöyle ki bir, şu anda hâlihazırda zaten bundan sonra asla izinsiz, toprak koruma projeleri olmadan bir izin söz konusu olmayacak; böyle bir süreç başlamayacak. Veleve ki şu anda varsa alanda, bunlara da aynı kanun maddeleri uygulanacak zaten bir izin olmadan da -tam da dediğiniz gibi- ÇED'e müracaat etmesi söz konusu değil. Elinde onaylanmış bir projesi ve izni olmayanın ÇED'e müracaat etmesi zaten söz konusu değil. O yüzden, o alanı tamamen kapatıyor. Elbette bugüne kadar kötü örnekleri hepimiz sayabiliriz ama bu kanun çıktığı zaman tamamına -yani bugünden sonra yapılmış olanlara değil, şu anda sahada mevcutlara da- uygulanacağı için bu sorunu çözeceğine ben de inanıyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

MADDE 25- 5403 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl boyunca, 20 nci ve 21 inci maddelere aykırı hareket edenlere, aykırılığın tarımsal amaçlı yapı olması durumunda mezkur maddelerde öngörülen idarî para cezalarının yarısı uygulanır."

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 25'inci madde üzerinde önerge yoktur.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim, müsaade ederseniz bir eleştiri yapmak isterim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Eğer -öyle anladım, umarım yanlış anlamamışımdır- bir bina yapılmış, aslına aykırı yapılmış fakat bu tespit edilmiş, buna olanak tanıyor ceza kesilecek ama bu tarım işletmesiye kesilecek cezanın yarısı öngörülüyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Evet.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu aslında açıkça bir kayırma. Yani niye yapsın kaçak binayı?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Şöyle, ifade edeyim izin vererseniz, mantıklı geleceğini düşünüyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Öbürleri de yıkılsın zaten.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Eğer, ÇKS’ye kayıtlı, bu alanda oturuyor ve çiftçilik yapıyorsa ve yapma gayreti tarımsal ihtiyaçları içinse -burası çok önemli- traktörünü koyacaktır, bilmem oradaki malzemelerini koyacaktır gibi amaçlarla yapmışsa, hele ki yapılacaktan ziyade... Biliyorsunuz, şu anda özellikle köy mücavir alanları içerisinde veya onun hemen yanındaki küçük arazilerde köylü kendi ihtiyaçları için böyle şeyler yapmış. Yani, burada tabiri caizse tarım teşkilatının iyi niyetli davrandığı takdirde zaten bunlara çok ilişmeyeceği açık. Ama velev ki birileri burada kötü niyet kullanmak istediği zaman köylü bundan -tabiri caize- ızdırıp çekmesin.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok doğru. Peki, nerede yazıyor bu?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Maddenin devamında ÇKS kaydı şartı aranıyor. ÇKS’ye kayıtlıysa ve bundan sonraki olacak beş yıl içerisindeyse yani bu şart var, yüzde 50 düşük uygulanması cezanın.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bundan sonraki beş yıl içinde...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bundan sonraki beş yıl içerisinde yaparsa, olur da haberi olmamıştır, kanun çıktığını bilmiyordur falan, bir geçiş süreci tanımak maksadıyla yapıyor. Ve bu da, tekrar ediyorum, ÇKS’ye kayıtlı tarımsal amaçlı bir şey yapıyorsa, yani bilmem bir ev yapıyorsa, villa yapıyorsa, hobi bahçesi yapıyorsa bir tesis yapıyorsa asla bunları kapsamıyor; tarımsal amaçlı yapılanları kapsıyor.

Evet, 25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25’inci madde kabul edilmiştir.

MADDE 26- 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin birinci cümlesine “güçlendirilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “, modern sulama sistemlerinin geliştirilmesi” ibaresi eklenmiş ve (ğ) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 26’ncı madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesiyle değiştirilmek istenen 5488 sayılı Tarım Kanunu’nun 19’uncu maddesindeki “Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü” ibarelerinin yerine “Bakanlıkça” ibaresi eklenmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bekir Başevirgen

Adana

Tekirdağ

Manisa

Okan Gaytancıoğlu

Ömer Fethi Gürer

Edirne

Niğde

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Evet, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Bu kırsal kalkınma desteklemeleri içerisinde sulama ekipmanları ve sulama sistemlerine destek verilmesi, hibeler verilmesi olumlu bir gelişme. Yalnız, sulama sistemleri hibeleri bu yıl bitti. Oldukça da önerge verdik, konuştuk, firmalar da aradı, onların dernekleri de aradı, konuştuk. Yani, bu sistemler son derece önemli, gecikmeli de olsa verilmesi daha da önemli, bundan sonra daha da önem arz edecek. Neden? Çünkü su çok önemli; sulama barajlarımız, kanallarımız eski, çoğu açık sistem; kapalı hâle getirilmesi lazım, damla sulama sistemleri şekline

dönüştürülmesi lazım. Bunu destekliyoruz ama tabii burada şu var: Sulama ve tarımsal altyapı hizmetlerinin tamamlanmasının önemi ortadayken konu uzmanı olmayan TOKİ'nin DSİ'yle iş birliği protokolü yapması sulama yatırımlarını sekteye uğrattır. Neden? Çünkü TOKİ'nin bu konuda bir şeyi yok, burada ben bir açıklama isteyeceğim sizden. Ama dediğim gibi bütün sulama sistemlerimizi bizim artık damlama sistemine çevirmemiz lazım, yağmurlama bile değil -hocam daha iyi bilir, bu konunun uzmanı- çünkü çok buharlaşma var, aşırı derecede su kayıpları var, kanallar eski. Bir de bazı sulama amaçlı yapılan barajlar -eski hayvan sulama göletleri dâhil olmak üzere- birleştirilerek bazı şehirlerimizin, ilçelerimizin içme suyu kaynağı olarak kullanılmasına neden oluyor. Örneğin, bizim Edirne'de Süloğlu Barajı'nın eskiden iyi suyu vardı. Şimdi, Kayalıköy Barajı'ndan Edirne'ye içme suyu sağlamıyor. Uğraşıyoruz, bir tarafta çiftçi çeltik ekmiş su istiyor, bir tarafta Edirne halkı içme suyu istiyor. Yani burada suyu çok iyi yönetmemiz lazım, belki bundan sonra su kanununu ciddi anlamda devreye sokmamız lazım, konsensüsle geçirerek önümüzdeki elli yılın, yüz yılın su planını şimdiden yapmamız lazım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Cihan Bey, herhâlde burada bir katkı yapacak.

Buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Şimdi, TOKİ konusu şöyle arkadaşlar: Maliye Bakanlığı bir finansman temin etmiş fakat DSİ genel bütçeli bir kuruluş olduğu için parayı oraya aktaramıyorlar, TOKİ üzerinden ihale ediliyor fakat TOKİ sadece ihalesini yapıyor, kontrolü, her şeyi yine DSİ'de, o noktada bir problem yok. Yani yeter ki bir an önce yapılsın.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Kaynağı aktarmanın yolu yani.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Kaynağı aktarmak için, bu, teknik bir mesele.

Diğer taraftan da şunu söyleyeyim arkadaşlar: Mesela, Devlet Su İşleri şu an bir çalışma yapmaya başladı. Özellikle, yirmi beş yıl öncesinden yapılmış olan açık kanalet sulamaları var ya, en eskilerden başlayarak -şu anda projeler revize ediliyor- bunların hepsi teker teker kapalı sisteme geçecek. Yani kapalı ve basınçlı sistem çok önemli, yüzde 35-40'a varan su tasarrufları var. Tamamını damlama yapamazsınız çünkü meyveler tamam ama mısırdır, yoncadır, korungadır, bunları mecburen... Ama siz Trakya olarak avantajlısınız çünkü Trakya'nın yağış ortalaması Türkiye ortalamasının üzerinde. Yani sizde yağış olmasa bile... Mesela, Vize'de yoncayı 4-5 sefer çok rahatlıkla biçebiliyorsunuz. Sizin oradaki asıl sorun, yer altı suyu meselesi. Bu yer altı suyu meselesinin de en büyük sebebi, Çerkezköy'e, Çorlu bölgesine hep böyle çok su tüketen fabrikalar yapılmış, adam gelmiş oraya, kuyuyu vurmuş, bütün yer altı suyunu çekmiş. Bakın, siz az önce Ergene'yi anlatırken ben bir şeyi söylemek istedim ama yeri gelmişken söyleyeyim: Mesela, OSB'lerde artık belli bir miktara kadar su kullanan firmalara müsaade edilecek. Diyelim, tekstil fabrikası, çok su tüketiyor, bunlara müsaade edilmeyecek. Bu karar da kesin alındı, bu da çok önemli.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Destekleriz bunları.

Boya yapmasın.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Tabii. Bakın, su kullanan firmalara izin verilmiyor, susuz çalışan sanayiye izin verilecek.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Cihan Bey “yer altı suyu” dediniz, şimdi orada duralım. Yer altı suyu, nereye gitsek 10 metreden çıkıyordu, 50'ye indi, 50'den 100'e indi, 150'ye indi, 200'e indi, bunun sonu yok. Yani yer altı suyunu bizim korumamız lazım, ciddi anlamda korumamız lazım.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – O yüzden, biliyorsunuz, biz uzun yıllardan beri Ergene’yi kapalı havza ilan ettik.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sadece Ergene için söylemiyorum, bütün Türkiye genelinde böyle, İç Anadolu Bölgesi’nde...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Her bölgede o sorun yok ama sorun olan bölgeler şu anda kapalı havza oldu, artık bunlara müsaade edilmiyor. Ne yapıyoruz? O havzanın suyu yetmediği için başka havzadan su getiriyoruz. Az önce KOP’tan bahsettiniz; mesela, KOP’un en önemli ayağı Mavi Tünel’di. Biz Mavi Tünel’i yaptık, bitirdik. Göksu Irmağı var, Akdeniz’e akıyordu Mersin üzerinden, biz şimdi onun önüne Bağbaşı Barajı’nı yaptık, 400 milyon metreküp suyu biz alıyoruz, Mavi Tünel’le Konya Ovası’na getiriyoruz, bunun 100 milyon metreküpünü içme suyunda, 300 milyon metreküpünü tarımda kullanıyoruz. Ancak Konya’ya bu yetmiyor; arkadaşlar, Konya’nın 1,8 milyar metreküp suya ihtiyacı var. Biz ne yaptık? Şimdi orada Hadim’in tünellerini yapıyoruz, diğer barajları yapıyoruz, 600 milyon metreküp daha ilave suyu Konya Ovası’na akıtacağız ki ondan sonra Konya Ovası’ndaki kuyulardaki su artık çekilmesin ve yavaş yavaş tekrar şeyi yükselsin. Bunların planlamaları var. İnşallah, Mecliste bir araştırma komisyonu kurulma durumu da var sularla ilgili, hep beraber çok ciddi bir rapor hazırlayacağız, çalışacağız.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Fatih Bey bir şey ilave etmek istiyor.

Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim, Sayın Vekilimizin belirttiği tarla içi sulama sistemlerine destekle alakalı bilgi vermek için söz aldım. İnşallah, 2021’de hatırı sayılır bir bütçeyi almak için şu anda Hazine ve Maliye Bakanlığıyla bütçe görüşmelerimiz devam ediyor, Strateji ve Bütçe Başkanlığımızla beraber aynı zamanda. Yani inşallah, sizlerin bu desteğiyle bu madde yasalaştıktan sonra 2021 bütçesine tarla içi sulama destekleri noktasında yüzde 50 hibe destekli... Planımızda 500 milyon var ama bütçe imkânlarıyla, ne kadar tahsis edilirse onu üreticimize inşallah tahsis edeceğiz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yüzde 50’yi biraz daha artıramıyor muyuz? Sonra fiyatlar artıyor.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Bütçeyi daha fazla almak için yüzde 50. Yüzde 65-70 dediğiniz zaman, bu sefer bütçeyi ona göre kullanıyorsunuz. Daha fazla kişiye faydalı olmak için yüzde 50. Bir de bizim kırsal kalkınma desteklerimiz genellikle bu anlamda, bu baremde gittiği için yüzde 50 üzerinden bütçenin görüşmelerine şu anda devam ediyoruz. Bu yasalaştıktan sonra da inşallah, 2021’de üreticimize ciddi bir oranda tarla içi sulama sistemleri konusunda destek olacağız.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Sarıbal.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir defa, bu madde olumlu bir madde, onu paylaşalım. Daha önce DSİ’ye devredilmişti, o zaman da itirazımızı yapmıştık çünkü -daha önceki maddelerde söylendi- Devlet Su İşlerinin bu işin biraz daha su temsilcisi olarak daha yukarıda duran bir yapısı var. Ama Bakanlığın taşra teşkilatlarının veya oradaki yapılanmanın kırsal kalkınma desteklerini uzun süredir yönetiyor olması açısından onların elinde kalması gerekiyordu tarla içi sulama sistemlerinin. Ama tam yeri gelmişken, buna ilaveten, olumlu bulduğumuz bir madde. DSİ’nin bu işi yapamayacağı için değil, zaman ve kadro gerektirdiği için burada olmasının daha yararlı olacağı açısından bakmaya çalışıyorum.

Diğer bir konu da biraz önce söylenen desteklemeler. Damlama sulamaya sıfır faizle çok ciddi desteklemeler yapıldı. Ayrıca, yüzde 50 bir ara uygulandı; tercih oydu, ya yüzde 50'yi tercih edeceksiniz ya sıfır faizli krediyi tercih edeceksiniz, bunlar da vardı. Ama burada şunu paylaşmak isterim: Sayın Bakan Yardımcım, bu projelerin tümü bu ürünleri satan bayilere teslim edildi; bu doğru değil. Ne bir ziraat mühendisi zorunluluğu arandı... Sadece bazı projelerde yapan bayi kendisi ziraat mühendisiyse... Gerçekten, şunu çok merak ediyorum, böyle bir analiziniz var mı, onu da bilmiyorum: Bugüne kadar yapılan desteklerle uygulanan projeleri incelediğinizde verimlilik oranınız nedir? Ben içindeyim, dünya kadar görselim var. Damlama mı, “spring” mi, “mini spring” mi, yağmurlama mı, salma mı olacak; hepsi birer modeldir bunların, hepsi yeri geldiğinde kullanılabilir modellerdir yani ürüne bağlı, toprağın yapısına bağlı. Teşekkür ederim onayladığınız için. Dolayısıyla, bunların hiçbirinin birbirinin aykırısı değildir ama en doğrusu, en verimli olan damla sulamadır. Ama damla sulamanın olup olmayacağını belirleyen de önce toprağın yapısı, sonra da bitki desenidir. Tam buradan gitmek istiyorum: Ben 100 dönüm armut suluyorum, damla sulama, telli terbiyeli, fileli bir bahçe; 50 santim bir tarafa, 50 santim bir tarafa, maksimum 1 metre suluyorum, 4,5 metrede 1 metre, 100 dönüm arazim olduğunda maksimum 25 dönüm suluyorum ama benden 100 dönüm parası alınıyor. Yani domatesin bin metrekaresinin bin metrekaresi sulanıyor, patlıcanın bin metrekaresinin bin metrekaresi sulanıyor, mısırın bin metrekaresinin bin metrekaresi sulanıyor. Daha önce sulama birliğine anlattım, onlar anladılar ve bir sene gerçekten böyle planladılar, sulanan alana para kestiler. Ama yine, Devlet Su İşleri şu anda –vallahi- bütün yüzeye bakarak benden sulama parası alıyor; bunu doğru bulmuyorum, bu doğru değil.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Siz açık sulama mı yapıyorsunuz?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, damla sulama. Ağacın dibine damlatıyorum, tek damlatıcı, saatte 2 litre su, maksimum, toprağın geçirgenliği üzerinden 35 santim bir tarafa, 35 santim bir tarafa, 70 santimlik, hatta, ben onu 1 metreye çıkarıyorum ama diğer alanlarda damla su yok çünkü zaten olmaz, doğru değil. Ama benden bütün... Ya, kendimi örnek vermek istemiyorum, mesele ben değilim yani kendi talebim değil bu. Çünkü bahçe üretim biçiminde, özellikle, bu damla sulamada ciddi bir sorun var. Yani mısırdaki bin metrekaresinin tümünü suluyorsunuz, domatesteki bin metrekaresinin tümünü suluyorsunuz veya şeker pancarında tümünü suluyorsunuz ama modern bahçecilik modellemesinde böyle bir şey yok. Mesela, kurt ilaçlamasını yaparken ben damlama sulamada, 100 dönümde 23 dönüm ilaçlama yapıyorum, sulamayı da böyle yapıyorum. Yani burada teknolojiyi kullanan, doğru iş yapan insanların bir farkı olmalı da bu anlamda.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Böyle bir fark var şu anda.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ama biz bunu görmüyoruz. Yani eğer dediğiniz gibi 42 lira değil de 41 liraysa, bu bir fark değil. Biz oradan bir sulama parası düşsün istemiyoruz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yüzde 50 fark var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hayır, yok öyle bir şey, bizde yok, hiç öyle bir şey yok.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Damlamada yüzde 50 indirim var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, yok, bende yok; o zaman, bana suikast yapılıyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Siz bilgi verin, yüzde 50 fark var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam, ben bilgiyi vereceğim ama sadece bir gerçeği paylaşmak üzere söyledim, üç temel şeyi söyledim. Yani projeleri verirsen mutlaka, gerçekten, ihtisaslaşmış... Devlet de bundan kârlı çıkacak çünkü öylesine gereksiz maliyetler, öylesine gereksiz malzemeler, öylesine gereksiz, dolambaçlı işler var ki anlatamam size.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Tespit ettiğimiz o tip uygulamaları biz iptal ediyoruz, gerekli müeyyideleri de uyguluyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben söyledim, gereği yapılsın dedim. Yani firmalar göbek atıyorlar bu işlerde.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyon gündeminde yer alan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin çerçeve 26'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 26- 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin birinci cümlesine “güçlendirilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere, “modern sulama sistemlerinin geliştirilmesi” ibaresi eklenmiş, (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Geçici Madde 2 yürürlükten kaldırılmıştır:

“ğ) Üreticilere yapılacak tarımsal destekleme ödemelerinde çiftçi kayıt sisteminin yanı sıra Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi esas alınır.”

İlhami Özcan Aygun

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

Tekirdağ

Bursa

Adana

Okan Gaytancıoğlu

Bekir Başevirgen

Edirne

Manisa

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, biraz geriye doğru dönmekte de fayda var, aslında dün de ifade etmiştik. 2018 yılında Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Tarım ve Orman Bakanlığının yetkisinde olan tarım arazilerinin toplulaştırılması yetkisini, sulama birlikleri ve tarla içi sulama destekleri konularını tümünden Bakanlığına bağlayan, Devlet Su İşleriyle ilgili devredilmesini öngören bir taslak hazırlamıştı ama ne yazık ki sonunda 2 Bakan -o zaman Fakıbaba vardı- Fakıbaba ve Eroğlu arasındaki bu yetki karmaşası Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber son buldu. 2 Bakan da şu anda Kabine dışında kaldıktan sonra, Tarım ve Orman Bakanlığınca bu hazırlanmış projenin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına -o zamanki Orman ve Çevre Bakanlıklarına- geçecek olan bu uygulamaların şu anda Tarım ve Orman Bakanlığı uhdesinde kalması bizi mutlu etmiştir tarımda ama inşallah bundan sonraki süreçte -dün akşamki o sıkıntıyı dile getirmiştik, Bakanlıklar arasında bu kurumlar pinpon topu gibi gidip gelirken paylaşılamamaktaydı- kalıcı olur ve Tarım ve Orman Bakanlığı uhdesinde kalırsa da daha tek elden düzenlenmesi doğru olacaktır.

Şimdi, gelelim, teklifte verdiğimiz önergelere. Dün de önermiştik birleştirilmesini ama dün 11'e 9 oyla kanun teklifinin birleştirilmesi uygun görülmedi ama burada, maddede, sulamayla ilgili modern sulama sistemlerinin geliştirilmesini destekleme kapsamında, yine Çiftçi Kayıt Sistemi'nde olmayan çiftçilerimizin karşılaşacağı düşüncesiyle bir düzenlemeyi öngörüyoruz. Diyoruz ki: “Artık yeter, çiftçiye sadece ÇKS'ye bağlı bırakmayalım.” Yine bakın, dün o fırsatı kaçırdık ama madde 26'da (ğ) olan bendine buradaki ÇKS'nin dışında, Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi veya yine “IACS” dediğimiz “Integrated Administration and Control System” Avrupa Birliğinin de kullanmış

olduğu IACS sistemi de bitti, zaten yapınızda da var ve en güzeli de birçok madde çıkardık, bakınız; işte imarla ilgili sıkıntı olup olmaması, arazilerde herhangi bir sıkıntı veya işlevi dışında kullanılıp kullanılmadığını görme anlamında bu IACS sistemi şu anda bitmiş. Bakanlıkta 3.050 kişilik personel bunun eğitimini tamamladı. Gelin, bu maddeye, bu 2 önergeden birini, hem TÜKA'yı (Tarımsal Üretim Kayıt Sistemini) ve IACS'yi ekleyelim ve mevzuatını da Bakanlığımız hazırlasın ve çiftçinin engeli olan bu ÇKS'den bir an evvel kurtulalım. Bakınız, birçok kanunda ÇKS bizim elimizi kolumuzu bağlıyor, tarımsal destekler de aynen... Geliyoruz, tarım sigortaları, dün akşam uzun saatlerce Tarım Sigortaları Havuzu'nu (TARSİM) konuştuk ama en önemli şey, yine çiftçinin, hem özendirilmesiyle ilgili, bir de elindeki o ÇKS'deki kayıt sistemiyle ilgili sıkıntısı var. İşte, bir sürü arazi mülkiyetten dolayı, Hazineyle ilgili olan şeylerinden dolayı, Tapuyla olan sıkıntısından dolayı işlemlerini götüremiyorlar, kayıt sistemine giremiyor. Hem tarımsal desteklerde sorunla karşı karşıya kalıyorlar, çiftçinin şu anda 8,5 milyonluk hektarlık arazisi sistem dışında, ne destekten faydalanabiliyor ne de sigorta yaptırabiliyorlar yani elini kolunu bağlamış olan şu ÇKS'den, gelin -dinlendik ve herhâlde tahmin ediyorum şu anda zindeyiz- birazcık beyinlerinizde ve vicdanınızda çiftçiyi göz önüne getirin, şu 2 tane maddeyi şu teklife ekleyelim; çiftçimize, Türk çiftçisine yine bir hizmet yapmış oluruz, en azından Bakanlığın da önünü açmış oluruz. Bakınız, hazır proje var diyoruz, o kadar kaynak harcanmış eğitim yaptırılmış ve Avrupa Birliğinden bu şeyler alınmış formlarla beraber yapılan projeler ve Avrupa Birliği bunu kullanıyor, 40 milyar avroluk Tarımsal Destek Sistemi'ni bu projede kullanıyorlar, hazır projeye. O zaman neden kaçıyoruz? Ve işte, yok hobi bahçesiyle ilgili, bir sürü şeyle ilgili tartıştık. Tarıma açılan ve tarımın arazilerine taciz yapılan imarlı değişiklikleri hepsini bu sistemde çok rahat görebileceksiniz, uydudan bütün arazi varlığını ve üretime desteğinizi göreceksiniz, neden kaçıyoruz ben merak ediyorum? Gelin, şu Türk çiftçisine bir iyilik yapalım, hep beraber bu değişikliğe "Evet." diyelim. Sayın Başkana da bahsettim, daha önce de konuştuk ve geldiğimiz noktada birlikte çıkaralım diyoruz. Siz-biz değil, hep beraber, şu çıkan torba kanun içerisinde muhalefetten de gelen bir sese kulak verin ama bakın, bu ses çiftçinin sesi, sokağın sesi, tarlanın sesi, arazini sesi. Siz de gittiğiniz zaman bununla karşı karşıya kalacaksınız ve karşı karşıya kaldığınıza inanıyorum. Çünkü diyor ki: "Ben yerimi sigorta ettiremiyorum, ben destek alamıyorum." Adana'dan örnek -Adana Milletvekilimiz karşımda- Adana'da çiftçilerin yüzde 55'i Çiftçi Kayıt Sistemi'nde yok Sayın Vekilim. Senin çiftçinin yüzde 55'i tarımsal destekten faydalanamıyor, senin çiftçinin yüzde 55'i tarımsal sigorta yaptıramıyor, tamamen Çiftçi Kayıt Sistemi'ne bağlı olmasından dolayı. Urfa aynı şekilde. Tekirdağ, kendi ilimde yüzde 22, ÇKS'ye kayıtlı olmayan araziden dolayı çiftçim benim işlem yaptıramıyor. TARSİM'de biz gene iyiyiz Trakya olarak, akşam Sayın Genel Müdürümüz de bahsetti, Trakya TARSİM'de gene yaptırmada öncülüğünü her zaman olduğu gibi yapıyor amma velakin çiftçimizin elini kolunu bağlayan şu Çiftçi Kayıt Sistemi'nden -2005'ten beri başımızın belası- gelin kurtulalım diyoruz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Elimizde fırsat var, bu fırsatı değerlendirelim.

Yüce Komisyona teşekkür ediyorum, inşallah Komisyonumuzun böyle bir olumlu teklife "Evet." diyeceğini umut ediyorum, o umudumu taşıyorum.

Sayın Başkanım da güldüğüne göre, inşallah, bu teklif çiftçimiz için hayırlı olacak. Umut ediyor, bekliyorum. Şimdiden hayırlısı olsun.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Cengiz Bey...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben, İlhami Bey'e katkı yapmak için söz aldım.

Sayın Bakan Yardımcıma sormak istiyorum: Bu TÜKAS'la ilgili şu an teşkilatımızın bir çalışması var mı? Ya da TÜKAS'ı bugün bu kanuna koyduğumuzda hemen sonuç alabilecek miyiz?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim malumunuz, ÇKS aslında TÜKAS'ın hazırlık aşamasıydı. Dolayısıyla, biz TÜKAS'la ilgili çalışmamızda son aşamaya geldik, Allah nasip ederse 2021 itibarıyla TÜKAS'a geçişle alakalı gerekli hazırlıklarımızı bitirmek üzereyiz.

ÇKS'yle ilgili de şöyle bir bilgi vereyim: Şu anda ÇKS'yle alakalı üç aşamalı bir kabulümüz söz konusu. Bir: Kişinin tapulu arazisi, onu kayıt ediyoruz. İki: Siz, başkasının arazisiyle alakalı bir kontrat yaptınız, onu kabul ediyoruz. Üç: Mirasçılar arasında birisi gelip “Ben burayı ekiyorum.” dediği zaman onu da kabul ediyoruz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Beyanıyla.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Beyanıyla, evet.

Dolayısıyla, şu anda yüzde 67 oranındayız ama tabii ki ideal olan yüzde 100. Bütün bu noktadaki beklentilerinize katılıyoruz ve bu beklentilere uygun olarak da inşallah 2020 sonu itibarıyla hazırlıklarımızı bitirip 2021'de bu sistemi hayata geçirmeyi planlıyoruz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

O zaman şunu söylemek istiyorum Sayın Başkanım: Şimdi, bu arazilerde gerçekten üretim yapılıyor. Yani Sayın Bakan Yardımcısının söylediği -ben de Ziraat Odası Başkanı olduğum için- Oda kaydı gerekli, zaten bu şartlarda üretici kaydoluyor Odaya ve ÇKS'ye sonradan dâhil ediliyor, ama bunun dışında kalan, hepinizin bildiği diğer kayıt altına alamadığımız arazilerde de üretim yapılıyor. Devlet Su İşlerinin yaptığı yatırımdan bu çiftçi faydalıyor, bir şekilde sulama birliklerinden hizmet alıyor. Aynı zamanda, en riskli, en sorunlu olan, bugün Almanya'da ortaya çıkan Bayer'in Roundup marka ot ilaçlarıyla alakalı kanserojen etkisinin de olduğu kesinleşen bu maddeleri, bu kimyasalları bu insanlar kullanıyorlar, kontrol altında değil kayıtlı olmadığı için. Dolayısıyla şimdi burada teşekkür ediyorum, inşallah kısa zamanda bu geçer.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İnşallah, inşallah.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Şimdi, tekrar yasa değişikliğine gitmeye gerek olmadan Sayın İlhami arkadaşımızın en azından sulama sistemlerinde, desteklerinde daha doğrusu TÜKAS'ı esas alarak bunu ilave ettiğimizde gelecekte bir ekleme yapmamıza gerek kalmaz diyorum değerli arkadaşlar, takdir sizin. Bence gerçekten ülkemiz açısından, tarım açısından faydalı olacak bir teklif diye düşünüyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir cümle ekleyeceğim ben Sayın Bakan Yardımcısına.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ben bir cümle edeyim, size yine söz vereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tamam.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Şimdi, tabii, TÜKAS'a bunu bağlayabilmemiz için TÜKAS'ın ortada ve kullanılabilir olması lazım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kullanıyor zaten.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hayır, şu anda kullanılmıyor, kullanılmasıyla alakalı çalışılıyor. TÜKAS, Tarım Bakanlığının tanıdığı bir sistem değil şu anda. Evet, Tarım Bakanlığının kendisinin kurduğu bir sistem ama sahada desteklemelerini buna göre yaptığı bir sistem değil. Biz de böyle olmasını arzu ediyoruz, AK PARTİ Grubu da TÜKAS'ın kullanılmasını istiyor. Çünkü TÜKAS, aynı zamanda sahada bire bir tarım yapılan, üretim yapılan alanın hemen hemen tamamını kucaklıyor. Dolayısıyla bir tarafta elbette çeşitli sıkıntılarla tapusu üzerinde yok, kiralama yapamamış genellikle miras meseleleri yüzünden ama bunlar üretim yapıyor. Bunların da bu desteklerden yararlanması lazım. Biz daha önce sizinle de sohbetlerimizde bunu tamamen desteklediğimizi ve Bakanlığın yaklaşık iki yıldır bununla alakalı çalışma yaptığını ben bizzat biliyorum. Tamamlandıktan sonra bütün alana sirayet edecektir.

Buyurun İlhan Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ama Sayın Bakan Yardımcısına şunu sormak istiyorum. Bu iki proje 2014'te bitti, kayıtlarınızda var ve nitratlı gübre takibinde bu projeyi kullanıyorsunuz, bu sistemi kullanıyorsunuz. Şimdi “Daha yeni yapıyoruz.” deyince ben üzuldüm. Tabii ki haklısınız ama nitratlı gübre takibinde Türkiye’deki bitkisel üretimde bu projeyi kullandığınızda siz de benden daha iyi biliyorsunuz, bütün arkadaşlar biliyorlar yani ipe un sermeye gerek yok, “Arkadaşlar, biz bu kanunun üzerinde çalışıyoruz, getireceğiz, en azından Türk çiftçisi için bu sıkıntıyı -sağ olun, teşekkür ediyoruz muhalefete- dillendirdiniz, dile getirdiniz, hep beraber bu eksikliği tamamlayacağız.” deyin, biz de rahatlayalım, siz de rahatlayın. Yani topu çevirmeyin diyorum. Aslında bir örnek de verdim, bir hiciv yaptım aslında size sözlerime başlarken. Eroğlu ile Fakıbaba arasındaki hicvi size bilerek sundum aslında, buradan bir ders almanız gerektiğini düşünüyor idim. 91 yılında ziraat mühendisi olarak mezun oldum, o günden beri de özel sektörde Tarım Bakanlığıyla devamlı iştigal eden birisiyim. Yani dün yola çıkmadım ve Bakanlığın işleyişlerini de yapısını da bilenlerdenim ve bildiğim konuları da sonuna kadar da savunmakta hiçbir zaman çekinmedim, giderim de. Burada da 2014'ten beri siz biten projede nitratlı gübrenin bitkisel üretimde yıllık 3,5 milyon hektar diyorsunuz TÜİK sisteminde, sizde, ÇKS’de 15,5. Ben anlıyorum, neden anlıyorum? Tarımsal desteklerdeki 8,5 milyonu yok sayıyorsunuz çünkü bütçe belli, o bütçeyi en iyi şekilde rantabl dağıtmak için elinizde bir koz var. Tamam, eyvallah diyoruz ama arkadaşlar, bu işten vazgeçelim. Çünkü bakınız 2018’de yine doğal afet olmuştu -hatırlar Hasan Bey, dönsün geriye- yine 2020, artık bu bizim yaşamımız içinde doğallaştı. Bu işi çözmemiz gerekiyor, Sayın Bakanla da görüştüm ben, o da aynısını söyledi, aynısının 2021’de geçeceğini.

Arkadaşlar, ya gelin biraz erken bir şey yapalım. İsterseniz bir on beş dakika Sayın Başkanımız bir ara versin, Bakanlık ile Bakan Bey’le bir görüşün, gelin Türk çiftçisi için iyi bir işi bugünden yapalım. Bak elimize ne güzel bir kanun gelmiş, bizler de hep beraber bakınız...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhan Bey, biz değil Bakanlık on beş dakikada yapamaz, biz yaparız da onun çalışılması lazım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bakınız o çalışılıyor zaten, emir verilmiş, ilk günden beri ben olayı da biliyorum, Bakan Bey’in söylediği cümleyle söylüyorum. “İlhan Bey...” dedi. Kanun teklifi basına düştüğünde görüştük, günlerden cumaydı, cuma günü saat on on buçuk arası -söylüyorum şeyleri de- görüştüğümüzde “Ya, keşke bekleyseydiniz, 2021’e getireceğiz.” Ya, ne bekleyeceğiz dedim ben de. Ben hatırlıyorsunuz ocak ayında gelip Bakanlıkta, Orman Genel Müdürlüğünün olduğu yerde Sayın Bakanla beraber orada dile getirdim. Sayın Bakan sordu Sayın Özlü’ye, dedi: “Var mı?” “Var.” O gün de ben... Bakın tarihiyle söylüyorum size, tarihiyle. Biz diyoruz

ki: Türk çiftçisine hizmet edelim, var mı farklı bir düşüncemiz? O gün de aynı şeyi söyledim, bugün de aynı şeyi söylüyorum, yarın da aynı şeyi söyleyeceğim. Amma velakin, arkadaşlar, bir an evvel diyoruz, hızlı hareket edelim, yazıktır günahtır bu insanlara.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Eyvallah.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yapılacak bir şey varsa birlikte yapalım diyoruz. Yani nitratlı gübre takibinde, bomba yapımında kullanılan gübre takibinde bu sistemin kullanıldığını siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum. Birbirimizi aldatmayalım veya yanlış yönlendirmeyelim. Arkadaşlar, doğrucu olalım ve sonuçta gelin şu efendilere bir güzellik yapalım, onları kapılarda süründürmeyelim. Bakınız, şu anda hepsi tarım il müdürlüğünün kapısında veya bizim telefonlarımızda doğal afetlerden dolayı sıkıntıları var, bu engelleri ortadan kaldırırsak işi çözeriz. Arabaya nasıl full kasko yapıyorsak şimdi TARSİM’le de ilgili geleceğim yani.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Başkan, her şeyi baştan tekrar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, yok, bakın, full kasko yapılmasının önünü açalım ki bizim sıkıntımız olmasın.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ama şimdi mevzu o değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama bizim...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ne konuştuğumuzu unuttuk.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bir TÜKAS’ı oraya eklerseniz iş çözülüyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Her şey bir anda konuşulmaz yani bütün hikâyelerimizi birden anlatmayalım, kalsın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama bakın, hikâyeleri size tarihiyle anlatıyorum ki bilin, bu uygulamanın nereden nereye geldiğini, bugün çıkmadığını ve sizi de düşünmeye...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yani bir...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, düşünmeye sevk ediyorum sizi.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yani bir kerede anlıyoruz ama biz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Anlasaydınız şu ana kadar bu çözüldü. Bakınız ben size Eroğlu ile Fakıbaşa arasındaki çatışmayı da dillendirdim, dile getirdim.

Anlayışınız için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok teşekkür ederim.

Bu Çiftçi Kayıt Sistemi’nin ya da bütün çiftçilerin üretim alanlarının -üretim alanı diyelim buna, çiftçi sayısı demek de çok doğru değil aslında- bütün Türkiye’de üretim alanlarının kayıt altına alınması aslında en doğru iş, tarımsal planlamanın en önemli unsuru, tarımsal varlığımız, üretim biçimimiz gibi. Bir örneği paylaşmak istiyorum. Bakıyorum TÜİK’in verilerinde özellikle bir önceki sene de üzerinde çok durmuştum, ayçiçeğinin dekar başına verimi birdenbire... Yani artması doğal, tohumlar değişiyor, sürekli gelişiyor, elbette üretim teknolojisi değişiyor, çiftçi bilinçleniyor. Orada bir düzeltilmesi gereken ve içimde kanayan bir yara olarak paylaşacağım bir alan var. Bu toprak analizleri meselesi, toprak analizlerinin yetiştirilecek bitkiye göre tespit edilmesi çok önemli. Bu eksikliğin giderilmesi Türkiye tarımı açısından çok kıymetli bir şey yani çok önemli bir şey, 6-6,5 milyon ton

gübrenin inanıyorum ki yüzde 50'si tamamen boşuna kullanılıyor, çok net söylüyorum bunu. Ve ayrıca da görmediğimiz büyük bir kirliliği, görmediğimiz büyük bir çoraklığı topraklarımıza kaydediyoruz, bunu burada tutuyorum, özür dilerim, vakit almayacağım.

Trakya'ya gittim, bu konuda -Okan Hocam da sağ olsun bazı bilgiler verdi- bir araştırma yaptık. Yahu ne oluyor dedik, ayçiçeği verim artışının sebeplerini araştırdık. Şu TRAKYABİRLİK'e kayıtlı, örneğin ben kayıtlıyım, 80 dönüm arazi bildirmişim, 80 dönüm arazi, örneğin 200 kilo alsam dekarın işte 16 ton üretim almam lazım 80 dönümde ama benim hanemde 25 ton yazıyor. Şimdi 25 tonu siz TRAKYABİRLİK'e 80 dönüm üzerinden gösterdiğiniz zaman veriminiz yükseliyor ama 80 dönümden aldığım verim üzerinden baktığımda oysa benim 16 ton. Peki, bu nereden kaynaklanıyor? Dışarıdan, kaydı olmayan bir 50 dönüm daha yer kiralamışım, ondan da elde ettiğim ayçiçeğini getirip o 80 dekarın üzerine ilave olarak TRAKYABİRLİK'e veriyorum. Dolayısıyla benim otomatikman dekar başına verimim yüzde 50 artmış oluyor.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Vallahi biz vatandaşımızın beyanına güveneceğiz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hayır, vatandaş doğru söylüyor, yapacağı bir şey yok. Ben şunu anlatmaya çalışıyorum, yanlış yerden tutmayın. Ben bunların kayıt altına girdiğinde bizim verilerimiz de doğru olacak, envanterimizde doğru olacak ve verilen, açıklanan dekar başına verimler de doğru olacak. Bu sadece ay çiçeğinde değil Türkiye'de bazı yerlerde buğdaydan kilo başına 10 kuruş prim almak için arpa ekip buğday bildirenler de var yani dolayısıyla sorun az falan değil. Aynı şey pamukta oldu, bir kısıtlama getirildi vesaire. Yani dolayısıyla bu alanların tümü, üretim alanlarının tümü sisteme dâhil edildiği zaman bir gerçek veriyse de karşılaşmış olacağız.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Aynı şeyleri paylaşıyoruz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Ahmet Bey...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Kısa kısa olursa, lütfen istirham ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Çok kısa, bir bilgiyi alacağım, çok kısa, uzatmayacağım.

Şimdi, burada birde şöyle bir durum var; Ziraat Odasına kayıtlı çiftçi sayısı ile ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı arasında yüzde 50'lik bir fark var yani biz şu anda Türkiye'de ne kadar çiftçimiz var işin doğrusu onu bile tam olarak bilemiyoruz. Şöyle bir durum da var: Çorum'da bir ziyarette karşılaştığım vakayı anlatayım size; 350 dekar yer işliyor, bunun ancak 175 dekarı ÇKS'ye kayıtlı, 100 dekarı kendisine ait, geri kalan 250 dekar kiralık olmasına rağmen mal sahipleri üretmedikleri hâlde, desteklemeyi alması gereken işleyen olması gerektiği hâlde kiranın yanında desteklemeleri de alıyor. Bu da ciddi bir sorun, bunun da giderilmesi lazım, onu ilave olarak size söyleyeyim dedim.

Bir ikincisi de, biraz evvel sulama sistemleriyle ilgili yüzde 50 hibeden bahsettiniz, bu önemli bir şey, umarım kaynak fazla olur da çok insan bundan faydalanır. Burada kastettiğiniz yeni tesisler mi, yoksa şu anda Türkiye'de on beş yıl, yirmi yıl önce tesis edilmiş basınç sulama sistemleri var -ben de kullanıyorum- ve zaman içerisinde artık iyice deforme olmaya başladı. Bunlar da kapsama girebilecek mi? Mesela yer üstünde, yer altına almak ayrı maliyet, farklı bir hortum çeşidi lazım. Yer altına alınması konusunda da bir şeyler olacak mı, o konuda size bir soru sordum.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Efendim, bizim normalde planımız sıfır yatırım ama sizin belirttiğiniz gibi yenilenme ihtiyacı olan, istenilen verimi vermeyen durumlarda da bunun içine dahil edebiliriz. Bugün bu önerinize göre arkadaşlarım notunuzu aldı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Orhan Bey’in bahsettiği de var, doğru tesis edilmiş yerlerde var.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Evet, bu yenilemeyi de kapsam içine alabiliriz, tespitle beraber tabii yani yapılan yenileme ihtiyacının tespitiyle beraber o talebi de değerlendiririz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Cihan Bey çok kısa bir söz de size veriyorum.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Değerli arkadaşlarım, bakın eğer bir yerde bir iş yapmıyorsanız zaten bir sorun çıkmaz. Mesela DSİ’nin bazı yetkilerinin Tarım Bakanlığına verilmesi veya Tarım Bakanlığının bazı yetkilerinin DSİ’ye verilmesi, bunlar tamamen arazide yapılan çalışmalarda ortaya çıkan sorunları gidermek içindir. Mesela “toplulaştırma”, DSİ’de biz sulamaları yaparken toplulaştırmayı Tarım Bakanlığı yapıyordu. Tarım Bakanlığı eğer toplulaştırmayı yetiştiremezse projenin önü kapanıyordu ve yavaşlıyordu dolayısıyla işler tek elden yürütülsün diye bu şekilde yapılıyordu.

Ben, mesela şunu söylemek isterim: Orhan Beycim, mesela ben de zeytin suluyorum, bizimki kapalı sistem sulama ve kartlı sulama. Suyu alıyoruz, hemen tarlanın başında bir cihaz var onu okutuyorsunuz, suyu veriyor. Özellikle kapalı sistemi bitmiş sulamalarda bu kartlı sisteme geçilmesi önemli hem de su sarfiyatını bayağı bir azaltıyor. Özellikle bak şunu söylemek isterim: Az önce hani modernizasyondan bahsettiniz, modernize edilmekten. Buna da yüzde 100 katılıyorum. Mesela arkadaşlar; Urfa’da bizim Yaylak Obası sulamamız var, Antalya’da Korkuteli sulamamız var, bunlar tamamen bilgisayarlı sistem. Yani toprağın ne kadar suya ihtiyacı olduğu bilgisayarda kayıtlı, tıkhıyorsunuz o tarlaya suyu vermeye başlıyor. Çünkü bakın ileride eğer siz fazla sulama yaparsanız toprakta tuzlanma başlıyor biz bunu Harran’da gördük.

Diğer mesele, 2004 yılında Devlet Su İşleri, Tarım Bakanlığı ve Ziraat Bankası bir protokol yapmıştık, o zaman da bu tarla içi sulamalardaki bu sistemlere kredi veriliyordu ve faizsiz beş yıl ödemeli ama mesela şu andaki şu hibe çok güzel bir şey, yani bugün yüzde 50 olur inşallah yarın daha fazla olur, bunlar önemli hizmetler, çiftçinin elinin rahatlatılması lazım arkadaşlar. Bakın bir örnek verip sözü kapatacağım.

Arkadaşlar, zeytinde İspanya’da ağaç başına 70 kilo zeytin alınıyor, İtalya’da 50 kilo alınıyor, Türkiye’de 12 kilo alınıyor, niye? Çünkü sulama yok ama mesela benim sulama yaptığım bölgede son iki üç yıldır -beş altı sene önce bu sistem devreye girdi- ciddi bir şekilde zeytinde rekolte artışı var, bunların yaygınlaşması lazım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Bir katkı Başkanım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Çok doğru, dün aslında bunu anlatmaya çalıştım. Yani damlama sulamayı getirmek çok kıymetli, kapalı sistemi getirmiş olmanız çok kıymetli ama getirdiğiniz andan itibaren kullanıcı eğer bunu kullanma bilincine, kültürüne sahip değilse o daha kötü. Mesela bir örnek vereceğim: Bursa’da Osmangazi sulama alanı oluştu, kapalı sulama alanı, saatler takıldı -saatler

takılmadan önceyi söylüyorum, saatler takıldı, şu son durumu bilmiyorum ama bir örnek olsun diye söylüyorum- normal salma sulama yapılırken 65 bin ton su kullanılıyordu, damlama sulama geldikten sonra 85 bin tona çıktı. Neden? Açtı, eve gitti. Öbürü başındaydı, emek harcıyordu, ya zor geliyordu falan... Şimdi, açtı, gitti, 24 saat su. O yüzden hangi bitkiyi üreteceğinize dair, ne kadar su vereceğinize dair, ağacın, bitkinin günlük su tüketimine kadar mühendisleri, teknikerleri yani bilimi ve o alışkanlıkları kırarak öğretimi, eğitimi vermek lazım. Bu zaman alacak, alışkanlıklar var yıllardır. Bunu anlatmaya çalıştım, dün de zaten söylemek istediğim buydu.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

İlhami Bey de bir cümle ekleyecek.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, teşekkür ederim.

Belki Komisyon üyesi arkadaşlar karşılaşmamış olabilirler bilgi bağlamında, onların da bilgilerinde olursa, bu konuda da çözüm bulma anlamında Sayın Bakan Yardımcımız da inşallah not alır.

Sayın Bakan Yardımcım, şimdi bakınız, tarımsal desteklemeyle ilgili sulamayı katıyoruz buraya. Çok teşekkür ediyorum o konuda. Zaten çiftçinin her şeyi için teşekkür ediyorum ama şimdi geriye doğru dönüyorum ben. Bakanlar Kurulunun bir açıklaması var. Bununla ilgili de Sayın Bakana da soru önergesinde sorduk. Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasının bu sübvansiyonlu kredilerdeki uygulamış olduğu faiz oranları maalesef birbirini tutmuyor. Ziraat Bankası -sizin Bakanlar Kuruluna, o zaman Bakanlar Kuruluydu, daha sonra, şimdi Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildi- diyor ki: “Bu projeyi Tarım Kredi ve Ziraat Bankası, ikisi yürütür.” İster Tarım Krediden krediyi kullan ister Ziraat Bankasından kullan faizi belli amma velakin Ziraat Bankasıyla Tarım Kredi arasında yapılan bir geriye doğru eski Bedrettin Yıldırım döneminde -önceki dönem Bursa milletvekiliydi herhâlde, öyle hatırlıyorum- onun döneminde yapılan bir protokol dolayısıyla Tarım Krediyi Ziraat Bankası ticari işletme gördüğü için onlara vermiş olduğu kredilerden dolayı faizi farklı uyguluyor ve Tarım Kredi de ben çiftçi tarım krediye üyeyim, gideceğim, bu sulamayla ilgili, destekle ilgili başvuru yapacağım, tesisi kurmak için kredi kullanacağım ama benim ödemiş olduğum, kullanmış olduğum kredi destekli olmasına rağmen, Tarım Kredi –o yüzde 50 şu anda- yüzde 50’nin üzerine yine ilave kaynak kullanım katkı payı ekliyor. Bu, yüzde 14’lere kadar gelen oranlar oldu arkadaşlar. Şimdi, burada bir çelişki yok mu diye düşünüyorum. Resmî Gazete’de, Bakanlar Kurulu yayınlamış, diyor ki: “İster buradan kullan, ister buradan kullan.” Tercih çiftçiye bırakılmış ama ona rağmen, yine Bakanlığın uhdesinde bulunan Tarım Kredinin çiftçiye kullandırmış olduğu bu sübvansiyonlu kredilerde kaynak kullanımı üzerinde ilave kredi faizi uygulaması acaba ne kadar doğrudur diye düşünüyorum. Buna bir türlü çözüm bulamıyoruz. Vatandaş da... Çünkü Tarım Krediyile çalışan var, Ziraat Bankasıyla çalışan var. Bu bağlamda da Bakanlığımızın uhdesinde bulunan Tarım Krediyile istişare ederek yine Ziraat Bankasıyla yapılacak çalışmalarda bu kredilerle ilgili haksız alınan o faiz uygulamalarının bir an evvel durdurulması ve çözüm olmasını temenni ediyorum. Belki bilmeyebilirsiniz, kaçırmış olabilirsiniz ama maalesef bir gidin bölgenizde bunu sorduğunuzda çiftçiler arasında... Ve mahkemeye de düştü bu olay, mahkemeye de yansıdı. Takip ediyoruz. Derdimiz, çiftçiye nasıl yardımcı olabiliriz. Bugün de bu konuda da sizden destek istiyoruz. İnşallah bir an evvel çözümleri bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26’ncı madde kabul edilmiştir.

Evet, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN –Sayın Milletvekilimizin Tarım Krediyile, Ziraat Bankasının kullandığı kredilerdeki faiz oranlarının farklılığı konusundaki eleştirisinin sebebi şuydu: Tarım Kredi Kooperatifi, çiftçiye fondada kaynak Ziraat Bankasından aldığı krediydi. Dolayısıyla, Tarım Krediyile Ziraat Bankası arasındaki bu kaynak kullanımına ilişkin faiz değişken faizdi. Biz, bu uygulamaya son verdik, 2020 itibarıyla sabit faize geçtik, dolayısıyla Sayın milletvekilimizin ifade ettiği 2020’den önceki bu faiz sorununu ortadan kaldırılmış olduk. 2020 itibarıyla maliyetler düştüğü için ve sabit faiz uygulamasına geçildiği için artık, inşallah bu eleştiriler bir daha olmayacak. Eğer 2020 itibarıyla, Tarım Kredinin kullandığı faizlerde bir farklılık varsa biz buna hemen müdahale eder, gereğini yaparız.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Bir açıklama da ben... Kendi bildiğim bir alan olduğu için.

Şimdi, İlhan Bey’in anlattığı anlaşma, Tarım Krediyile Ziraat Bankası arasındaki anlaşma doğru. Yani Tarım Kredi... Şimdi şöyle bekliyoruz ya arkadaşlar: Ziraat Bankasından kullanmış gibi düşünüyoruz Tarım Kredinin kullandığı parayı çiftçinin ve aynı faiz oranlarını bekliyoruz. Oysa, Ziraat Bankası Tarım Krediyeye çiftçiye direkt kullandığı krediden daha yüksek bir fiyattan veriyor.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Mevduat faizinden veriyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Şu anda yüzde 12’den veriyor oysa çiftçiye yüzde 9’dan kullanıyor, arada 3 puanlık bir fark oluşuyor. Daha sonra Tarım Kredinin kendi risk payı ve işletme maliyetlerini de koyduktan sonra; aşağı yukarı şu anda Ziraat Bankasından almış olduğu, çiftçiye kullandığı krediyi yüzde 5,5 gibi, 5-5,5 zaman zaman bir farkla kullanıyor. Şu anda uygulanmakta olan yapı budur, bunun giderilmesiyle alakalı Tarım Bakanlığının ve Cumhurbaşkanlığımızın bir gayreti var, inşallah sonuçlandığı zaman ifade ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Devam ediyor Sayın Bakanım olay da, ödemeler de başlamadı.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Orhan Bey buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Bir katkı koymak istiyorum bu konuda.

Bu yaşanan Tarım Kredi meselesinin özü aslında 2001 yılında çıkan 4572 sayılı Kanun’un getirmiş olduğu bir sonuçtur. 4572 sayılı Kanun’a göre, Tarım Kooperatifleri ve Tarım Birlikleri yasasına göre artık bu kurumlar devlet ya da hazine tarafından normalde desteklenmemesi gereken kurumlar konumunda. Ve dolayısıyla da Ziraat Bankası sübvansiyonlu kredisini aynı şekilde Tarım Krediyeye aktaramıyor. Artık Tarım Kredi aslında özerk, kendine göre bir kurum olması gerekiyor ama Tarım Krediyi Marmarabirlikten, Tarım Krediyi FİSKOBİRLİK’ten; Tarım Krediyi Antbirlikten, Çukobirlikten, Tarişten, Trakya Birlikten ayıran bir tarafı var.

Tarım Kredi Kooperatiflerinde, her ne kadar 4572 sayılı Yasa’ya göre bağımsız ve diğerleriyle aynı ekonomik statüye tabi olsa bile, tamamen iktidarın üst kuruluş biçimiyle yönetim organına hâkim olduğu, egemen olduğu bir yapı var. Aslında bizim, şuranın bir düzenlemeye gitmesi lazım, özellikle iktidar partisinin bir düzenleme yapması lazım, bunu Komisyona getirmesi lazım. Çünkü Tarım Kredi Kooperatifi bir Tariş gibi değil. Ondan sonraki yürüyüş, ilerleme biçimi farklılaştı. Sonuçta üst kuruluşunun yönetim organını siyasal iktidar belirleyebiliyor, yönetim kadrolarını oradan belirleyebiliyor her ne kadar çiftçi örgütü gibi görünsün de birinci farklılık bu.

Dolayısıyla, birinci kavram 4572 sayılı Yasa, ikinci kavram iktidarın orada kendi kurumu gibi davranıyor olması ve atamalar yapması, yönlendirmeler yapması, bu açıdan diğerlerinden farklı. Üçüncüsü de Tarım Kredi Kooperatiflerinde çoklu bir kredi yöntemi var. Yani nakdi kredinin faizi başka, kömür veriyor kredisi başka, tarım ilacı veriyor kredisi başka, nakdi kredi veriyor kredisi farklı.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Sizin söylediğiniz aynı idi.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Aynı tabi.

Tamam orada sabit olabilir. Yani aynı kredide belirlemiş olduğunuz yüzde 12 uygulanabilir. Ama ayrıca, örneğin ilaç veriyor başka, nakit veriyor, aynı dediniz başka ama ayrıca başka şeyler var. Yatırım mesela...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI FATİH METİN – Sübvansiyonlu kredilerde 4,5.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Evet, mesela mekanizasyon kredisi veriyor... Gerçekten bunu, hani söylemeden geçmeyeyim yeri geldi, aklımda yoktu ama hatırlattığınız için teşekkür ediyorum.

2019 yılında, özellikle o, Türkiye’de gıda meselesi üzerinden, tanzim satışlar kurulduğunda, Tarım Krediler aracılığıyla getirilen domateslerin, getirilen patatesin, soğanın ve diğer ürünlerin satışından kaynaklanan bütün yükler Tarım Krediye yüklendi. Sadece tarım destekleri bütçesinden 150 milyon gibi bir para Tarım Krediye aktardı. Umarım rakamsal olarak bir hata yapmam ama bunun dışındaki bütün yük Tarım Krediye kaldı, Tarım Kredi o yükleri -vallahı kusura bakmayın- gübreyle yükledi, mekanizasyona yükledi, oradan resmen çiftçiye soyma yoluna gitti. Bunu rakamlarla size ispatlayabilirim, yoktu aklımda ama Tarım Kredi mevzusu açıldığı için söylüyorum. Bu da ne yazık ki -ben o zaman o açıklamayı yapmıştım- çiftçiye koruyan, kollayan bir kurum olmaktan öte iktidarın kendi politikaları için yaptığı bazı atraksiyonları gideren, bunu da çiftçinin sırtına yükleyen bir kurum hâline geldi çünkü yüzde 42'lere kadar çıktı faizler. Yüzde 42'lere kadar Tarım Kredide faizler çıktı, ben bire bir tanık olduğum için bunu paylaşmak istedim, bir şey değil ama paylaşmak için bunu söyledim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

MADDE 27-21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin onuncu, on altıncı, on yedinci ve on sekizinci fıkralarına “tütün mamulleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “makaron, yaprak sigara kağıdı,” ibareleri ve on sekizinci fıkrasına “tütün mamullerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “, makaron, yaprak sigara kağıdı,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 27’nci maddede önerge yoktur.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27’nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 28- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (78) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“79) Yanıltıcı yayın: Her türlü yazılı, görsel, işitsel ve dijital iletişim araçları üzerinden yapılan ve ticari reklam kapsamına girmeyen, gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen gerçeğe aykırı yayınları,”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 28’inci maddede bir önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasına (78) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

MADDE: “79) Yanıltıcı yayın: Her türlü yazılı, görsel, işitsel ve dijital iletişim araçları üzerinden yapılan ve ticari reklam kapsamına girmeyen, gerçek ve tüzel kişilerin şikâyeti üzerine üniversitelerin gıda mühendisliği bölümü ve gıda mühendisleri odasından alınan raporla gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını etkileyen gerçeğe aykırı yayınları,”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Edirne

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Okan Hocam, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Evet, 28'inci madde kamuoyuna taşış ve taklit maddesi olarak geçti artık. Yani bu Komisyon toplanıyor neyi görüşecek? Hobi bahçesi, gıdadaki taklit, taşış. Yani bütün televizyon kanallarında bu var.

Hadi, sondan başlayayım. Şimdi, Tarım Kredi Kooperatiflerinde -gazetelere de yansıdı- “Taşışlı Genel Müdür” diye bunu sunmak istemezdim ama biz, birçoğumuz bununla ilgili soru önergesi verdik. Bu arkadaş atanmış, Bakanın da haberi olmadığı şeklinde gazetelerde demeç çıktı. Yani bunu bir şeye kavuşturmamız lazım, neticeye kavuşturmamız lazım ama bu maddeyi biz destekliyoruz. Niye destekliyoruz? Çünkü ciddi anlamda gıdada taşış var ve taklit var. Bunun önüne geçebileceksek cezalarla geçebiliriz. Son zamanlarda Tarım Bakanlığı firmaların isimlerini açıklıyor ama büyük cezalar vermiyor. İsimlerini, o firmaları biliyoruz ki sonradan merdiven atında yeniden üretimler yapıyorlar, başka isimlerle üretimler yapıyorlar. Bunların bir daha üretim yapmaması sağlanmalı. Yani bizler çok iyi biliyoruz ki, örneğin yağda, zeytinyağında, ayçiçek yağı olarak ve kanola yağını biraz uçucu maddelerle zeytinyağı kokusu vererek satılıyor.

Bunun gibi, işte, kaşar peynirlerinde, beyaz peynirde yani birçok üründe; kırmızı biberde kiremit tozu, bu söyleniyor sürekli, bunların olmaması gerekli. Bunların önüne geçmemiz lazım, bunun da etkin denetimle olacağını söylüyorum. Buradan da neye geçmek istiyorum? Etkin denetimi kiminle yapacaksınız? Tarım Bakanlığının yeterli personeli var mı? Bir sürü gıda mühendisini işe başlatmadılar, kadroları doldurmadılar. Bu denetimi yapmak için yeni kadrolara, sadece bu konuda görev yapacak kadrolara ihtiyaç var.

Bir de kendi başımdan geçen ve Mecliste de sıkça gündeme getirdiğim bir konu var: Kızartma yağları. Biliyoruz ki hepimiz, kızartma yağı lavaboya döküldüğü anda bir litre kızartma yağı 1 milyon litre temiz suyu batırıyor. Şimdi, su çok önemli diyoruz, suyu korumamız lazım diyoruz ama bu şekilde suyu kendi kendimize kirletiyoruz. Şimdi bunu toplayan firmalar var. Toplayan firmalar çeşitli şekillerde bunu servis araçlarıyla topluyorlar ama toplanabilen miktar üretilen miktarın yüzde 5'ini bile bulmuyor. Bu konuda daha büyük bir faaliyet içerisine girmemiz lazım. Bunu niye anlatıyorum? Çünkü ben bu kızartma yağlarının üzerine gittim. Kızartma yağlarının kızartıldıktan sonraki kısmı toplanıyor. İyi de bu birkaç sanayiye de gidebiliyor, kimya ve gıda sanayilerine maalesef gidiyor. Gıda sanayisine gitmemesi lazım çünkü asitli bir yağ. Bunu Bakanlığa sordum, dedim ki: Bu asitli yağların özellikle tavukçuluk sektöründe kullanıldığına yönelik bir duyum var. Bakanlıktan bana cevap geldi. Sağ olsun artık cevaplar hızlı bir şekilde geliyor, yani on beş-yirmi gün içerisinde geliyor, tam tatmin edici cevaplar değil ama

yine de cevap geliyor. Gelen cevap “Kesinlikle böyle bir şey yok, biz denetim yapıyoruz.” şeklinde. Fakat bir hafta sonra bir daha bilgi geldi. Birkaç firmaya bu asitli yağ kullandıklarından dolayı ceza kesilmiş ve mahkeme kararları var. Demek ki denetimler yeterince yapılmamış ya da bunun kullanımı maalesef yeterince denetlenmemiş ki bu hepimizin sağlığı. Özellikle de tavukçuluk firmalarında yemin içerisine bu yağların katıldığı yönünde bilgi geldi, tekrar Bakanlığa sordum, daha cevap gelmedi ama bu konu son derece önemli çünkü insanımız alışveriş yapıyor, para ödüyor, parasının karşılığını alması lazım. Yani ne olarak alması lazım? Sağlıklı, denetimden geçmiş, güvenilir bir gıda olarak satın alması lazım. Zaten Tarım Bakanlığının görevi bu değil midir? Gıdayı bize ucuz, bol ve güvenilir temin etmek ve bu aşamada da denetimlerini sağlamak Tarım Bakanlığının asli görevlerinden bir tanesidir. Bu amaçla çıkaracağımız bu yasada... Çünkü Gıda ve Yem Kanunu’nda da değişiklik yapıyoruz. Yemin içerisine de bu tip maddelerin girmemesi lazım, bunun çok iyi denetlenmesi lazım. Tağşiş yapan firmaları teşhir etmek onlar için çok önemli bir ceza değil. Teşhir ettiniz, ne oldu? Adam başka bir isimle bir hafta sonra bir firma daha kurdu, aynı işe devam etti. Örnek veriyorum: Bizim bölgemizde yağ firmalarında dolumculuk denilen bir olay vardır. Yani firma tankerle yağ satar, yağ satın alır bir firma, gider bir depo kiralar, bir tane vana sistemiyle o bir tane tankerin içerisine, bir deponun içerisine, oradan musluğu açar, yağları bir markayla satar. Ben böyle çok yağ gördüm. “Rocky” yağları bile gördüm yani. Üzerinde “Rocky” yazıyordu ve üzerinde “5 litre” yazmasına rağmen hiçbir zaman 5 litre olduğunu da görmedim. Şimdi bu firmayı siz teşhir etseniz ne olacak? Bunun belki de cezasını ciddi anlamda artırmamız lazım, hapis cezalarının bence verilmesi lazım, sadece para cezaları da olmaz çünkü insan sağlığıyla oynamanın... Çünkü bir süre sonra özellikle yağlarda tam kaynatılmadığı için birçok insanın midesinde sıkıntılar başlıyor. Başka hastalıklarla karşı karşıya kalıyor ve bu işin keyfiyeti yok, bu işi çok sıkı denetimle, cezalarla çözmemiz lazım.

Sonuç olarak bu maddeyi destekliyoruz, olması gereken bir madde. Tağşiş ve taklit yapan firmaların çok ciddi cezalar alması, bunun içerisine mümkün olduğunca para cezalarının yanında hapis cezalarının da getirilmesi ve reklamların çok iyi bir şekilde denetlenmesi... Yani, kamuoyunda, televizyonlarda birçok reklam var. Örnek veriyorum yine ayçiçeğinden: Ayçiçeğinin fotoğrafını gösteriyor ama üzerinde tenekenin “Bitkisel karışım sıvı yağ” yazıyor. Yani bir imaj yaratıyor. Bu konuyla ilgili birçok şeyler vardı, daha önceden reklamlar vardı, işte, hangisi hafif falan filan. Hepsisi hafiftir, hepsi bitkisel yağdır ama bu tip ürünlerin reklamları da açıklayıcı olmalı, sadece satışta, pazarlamada değil, reklam aşamasını da Tarım Bakanlığının ciddi anlamda denetlemesi lazım. Tağşiş ve taklit eden ürünleri ve firmaları, dediğim gibi, teşhir etmek yeterli değil, isimlerini açıklamak önemli değil. Sadece bir gün gündemde kalıyor o firmalar, o firmalardan alışveriş yapıldıysa da genelde bakıyorlar, o firmalar tanınmış markalar mı, tanınmış markalar değilse zaten çok da reklam olmuyor, ertesi gün o firmalar isim değiştirerek başka bir merdiven altında tekrar üretim yapabiliyorlar.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İzin verirseniz bir iki cümle söyleyeyim, sonra size söz vereceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Şimdi, hocam, tam kaygılarınızı karşılayacak bir kanun maddesi bu. Şunları getiriyor kanunun bütünlüğü içerisinde:

Bir kere, gıda güvenliğini tehlikeye sokacak hiçbir reklam yapılamaz; bunu getiriyor.

Bunun dışında, taklit ve tağşiş tespit edildiyse cezalar ağırlaşıyor, hatta öyle bir ağırlaşıyor ki, kanunu çiğneyenin çapına göre de değişiyor. Niye öyle yaptık? Çünkü hani bir işletme vardır, küçüktür çapı, gücü, kudreti zayıftır, tabiri caizse, ülkede bilinen, güçlü, kudretli markaların alacağı cezanın da aynı olmaması lazım diye düşündük. Şöyle oluyor ceza: Firmanın cirosunun yüzde 1'i kadar ve 50 bin liradan az olmayacak şekilde bir ceza. Cirosunun yüzde 1'i kadar. Küçüksen küçük, büyüksen büyük. Tam da sizin ilave kaygınızı da cevaplayacak şekilde, işletmeciyeye veriyoruz. Yani yarın gidip de orada bir tane şirket daha kurup aynı işi yapamayacak. İlavesi var. İki yıl içerisinde tekrar ediyorsa bir ile üç yıl arasında hapis cezası, bin gün ile üç bin gün arasında idari para cezası ve işletmeyi de men ediyoruz. Daha bundan ötesi, tabiri caizse, ne olacak? O yüzden bu taklit, tağşiş alanını kapatacağını kesinlikle düşünüyoruz.

Fakat konuştuğumuz 28'inci madde aslında bu değildi, 28'inci madde yanıltıcı yayın maddesiydi. Onda da yine söz vereceğiz. Onu da orada konuşuruz. Ama bu alanı inşallah kapatacak diye düşünüyorum.

Şimdi Ahmet Bey, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, hakikaten de bu önemli sorunlardan bir tanesi bu tağşiş ve taklit. Bir kere birincisi halk sağlığı sorunu, ikincisi haksız rekabete sebebiyet veren, gerçekten namuslu üreticinin zarar görmesine sebebiyet veren bir olay bu. Neler var? Genelde enerji içecekleri, bal, toz biber, siyah çay ve en çok da zeytinyağı. Ben de bir zeytinyağı üreticisiyim. Bizim en çok, en büyük zeytinyağı üreticilerinin, sektörün en büyük sıkıntılarından bir tanesi bu tağşiş olayı. Mesela şimdi ben burada kime sorsam hepimiz zeytinyağı yiyoruz değil mi? Yani buradaki herkes mutlaka evinde zeytinyağı yiyordur, öyle mi? Herkes kafa sallıyor, yiyordur.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Biz bilmiyorduk ama benim eşim Manisalı olduğu için bize anlattı, öğrendik de...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi herkes zeytinyağı yiyor. Kime sorsak zeytinyağı yiyor ama Türkiye’de, bu ülkede herkese zeytinyağı yedirecek kadar üretim yok. Yani ülkedeki kişi başı ortalama tüketim 2 kilogram, 2 litre olması gerekirken, yapılan anketlerde sorulduğu zaman 3 kilo-4 kilo gibi bir rakam çıkıyor. İnsanların esasında büyük bir çoğunluğu zeytinyağı diye başka bitkisel yağları yiyor, yani, işte, palm yağı yiyor, ayçiçek yağı yiyor, pamuk yağı yiyor. Hatta zeytinyağını hiç bitkisel yağ olmadan da yapabiliyorlar çeşitli renklendiricilerle, işte, boyalarla bunu yapabiliyorlar. Bu hakikaten de bizim için çok büyük bir sıkıntı. Ama Bakanlık çeşitli aralıklarla açıklıyor, 300 tane firma, 150 tanesi zeytinyağı firması, 200 tane firmanın yarısı zeytinyağı firması. Ama, anladığım kadarıyla, bu buzdağının görünen kısmı. Bakanlığın yakalamış olduğu bu tağşiş yapan firmalar bu görünen kısmı çünkü Türkiye’deki hâlen daha büyük bir çoğunluk tüketici bunu üreticiden alıyor, tanıdığından alıyor, ambalajsız yağ alıyor ve bu yağlarda da ciddi şekilde tağşiş olayı var. Bunun önüne geçmek için evet, denetimlerin hakikaten de çok sıklaştırılması gerekli. Bunun için yeterli, yetkin eleman lazım. Biraz evvel arkadaşlarımız bunu söyledi -mesela nasıl olacak bilmiyorum da- bakıldığı zaman listelere, 1 tane firmanın 8 tane markası var, 8’inde de tağşiş çıkmış. Yani, bunlar zaten genelde merdiven altında, mesela bu işin en çok yapıldığı yerlerden bir tanesi Uşak. Zeytinyağı üretimi yok orada fakat Uşak’ta çok ciddi bir zeytinyağı üretimi var, zeytin ağacı olmayan bir yerde ciddi bir zeytinyağı üretimi var. Bunlarla baş etmek hakikaten zor, denetimlerinin sıklaştırılması gerekli, bir de zeytinyağı primlerinin artırılması lazım, benim görüşüm. Yıllardan beri zeytinyağı primi 80 kuruş ve yıllardan beri sektörde üreticilerin, sektörde çalışanların talebi bu, diyorlar ki: “En az 2 lira, 2,5 lira olması lazım.” fakat bu yerine getirilmiyor. Zeytinyağının priminin artırılması, yani işte

belki, zeytinyağının sisteme girmesini... Yani, şu anda herhâlde zeytinyağının, üretilen zeytinin yarısı sistemdedir, geri kalanı da kayıt dışı. Çünkü, işte, bizim Akhisar’da 10 bin tane zeytinyağı üreticisi var, bunun 5 bin tanesinin ÇKS kaydı var, bunun 1.500 tanesi prim için başvuruda bulunuyor. Yani, çok ciddi rakamlar var, bunun büyük bir kısmı kayıt dışı. Zeytinyağı primlerinin yükseltilmesi kayıt içine sokacaktır, belki bu taşış olaylarını da biraz daha indirecektir. Onun dışında diyecek bir şeyim yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Cengiz Bey, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii ki bu piyasada satılan taşışlı ve sahte gıdaların, bu işi yapanların cezalandırılmasıyla ilgili burada bir madde bulunması çok önemli. Yalnız, çok önemli maddelerden bir tanesi de yanıltıcı yayın. Şimdi, burada, öyle bir şey öngörüyor ki kanun: "...her türlü yazılı, görsel, işitsel ve dijital iletişim araçları üzerinden yapılan ve ticari reklam kapsamına girmeyen, gıda güvenliği ve güvenilirliği konusunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen gerçeğe aykırı yayınlar..." diyor. Şimdi, burada, şunu söylemek istiyorum, bir örnek vereceğim: Greenpeace’in Akdeniz Temsilcisi Bülent Şık pazarda bir araştırma yapıyor. İşte, 90 adet patlıcan, biber, domates, salatalık gibi sebze ürünleri alıyor. Bunların yüzde 14’ünde pestisit kalıntısı çıkıyor, yüzde 46’sında da pestisit ve pestisitlerin hormonal kalıntısı çıkıyor. Şimdi, Bülent Şık Beyefendi bu çalışmasını kiminle paylaşacak? Bunu kamuoyuna nasıl duyuracak? Böyle bir sıkıntının olduğunu, iletişim araçlarını kullanmadan nasıl ifşa edecek, ortaya çıkartacak?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Paylaşabilir, hiç sorun yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Şimdi, bakın ama burada, Başkanım, özellikle okudum: "...her türlü yazılı ve görsel, işitsel ve dijital iletişim araçları" Bakın bunlar iletişim araçları...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bir cümle söyleyebilir miyim? Açıklayıcı olacağını düşünüyorum. Sonra devam edin lütfen.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Buyurun, teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bu “yanıltıcı yayın” kavramının sınırlarını özellikle çok net belirliyoruz. Yani, Tarım ve Orman Bakanlığının karar verebileceği bir süreç olması lazım. Bunu kim belirleyecek? Bilim kurulu kuruyoruz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Mesele bu.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Başka bir şey daha var, sizinkine cevap olacak şekilde.

Neticede bu, bir analiz yaptırdı değil mi, bir laboratuvara götürdü, baktırdı. Bu, laboratuvarın sonucu elindeyse zaten bu bir belgedir, kanıttır, çok rahatlıkla açıklayabilir. Orada hiçbir sorun yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, teşekkür ederim.

İşte, sıkıntı burada. Yani, bunun ortaya konulmadığı, çerçevesinin çizilmediği bir noktada direkt böyle yasaklar getirilince akla şu geliyor: Yani, ülkemizde karnemiz düşük bu anlamda. Basın-yayın organlarından toplumun bilgi alması noktasında özgürce hareket eden basın elemanlarının cezaevlerinde sorgusuz sualsiz bekletildiği bir ortamı yaşıyoruz. Dolayısıyla, özellikle burada, Bayer firmasının, Almanya’da ortaya çıkan -az önce de bahsettim- pestisit raporları gündemde. Yani, şimdi, bununla ilgili... Sayın Orhan Sarıbal ziraat mühendisi; siz, bu konuda öğretim üyesisiniz, hocasınız. Yani, bu konularla ilgili basın-yayın organlarında bir oturuma katıldınız. Yani, bu hâliyle bunları konuşmak suç sayılacak bir çerçeve çiziyor gibi geliyor Başkanım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yok, yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Dolayısıyla burada, tanımın sınırları açıkça çizilmeli, “gerçeğe aykırı yayınlar” ifadesi netleştirilmeli, özellikle Ziraat Mühendisleri Odası, Ziraat Odaları, Gıda Mühendisleri Odası. Yani, bu konuda, sivil toplum kuruluşları dediğimiz kuruluşların temsilcileri bu konulardaki görüşlerini mutlaka özgürce açıklayabilmeli, buna da imkân tanınmalı. Ama bu madde bu hâliyle uygulanacak olursa yarınlarda yine basın-yayın, gazetecilerin cezaevine atıldığı ve Bülent Şık gibi duyarlı bir arkadaşımızın yaptığı bu çalışmalardan dolayı cezaevine girebileceği bir ortamı yaşarız, bundan da hepimiz üzüntü duyarız diye düşünüyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Şu anda yaşanan, güncel bir örnek vereyim: Dünyanın, herkesin çok iyi tanıdığı, hatta bazen ülke olarak da gururlandığımız Mehmet Öz diye bir adam var, doktor, Amerika’da meşhur şovlar yapıyor artık. Birkaç gün önce Amerika senatosu bunu saatlerce terletti ve ceza da alacak. Alması da lazım. Şimdi, sebep şu -oradaki senato üyesi aynı zamanda bir savcı- diyor ki: “Beyefendi, sen aslında hiç de meşruiyete ihtiyacı olmayacak kadar tanınan, bilinen bir adamsın. Sen televizyonlarda çıkıp kendi şov programlarında, kahve çekirdeğinin zayıflama üzerindeki olağanüstü etkilerinden bahsediyorsun ve bundan umutlanan bir toplum kesimi oluşuyor ve sonunda da gerçekler hiç de böyle ortaya çıkmıyor. İnsanların umutlarıyla oynamaktan, bunların umutlarını çalmaktan utanmıyor musun ve bunu topluma nasıl yapıyorsun? Topluma böyle bir zararı nasıl veriyorsun?” Cevap olarak diyor ki: “Efendim, ben tıp alanında otör birisiyim, bu konuda kendi çalışmalarım var. Benim kanaatime göre sonuçlarının böyle çıkacağını düşünüyorum.” Elinde bir belgen var mı? Yok. Yayının var mı? Yok. Yapılmış yayın var mı? Yok. Bilimsel bir kanıtın var mı? Yok. Böyle bir şey olamaz. Sen, kendi şov programlarının seyredilmesini artırmak için yapıyorsun, kendi kişisel gelirlerini artırmak için yapıyorsun. Dolayısıyla böyle bir hakkın yok. Şimdi, bunu niye söylüyorum? Aslında, birtakım mevzuatlarını örnek almaya çalıştığımız “medeni dünya” dediğimiz bütün ülkelerde, bütün alanlarda hukuki sınırlar var. Burada, bakın, maddede şöyle güzel bir şey var, diyor ki: “Toplum sağlığına zarar verecek, endişe, korku yaratacak ve onların beslenme alışkanlıklarını olumsuz yönde etkileyecek...” Şimdi, Türkiye’de kimlerden bahsettiğimiz belli, değil mi? Televizyonlarda çıkıp “Corona’dan çok da korkmayın ya, kelle paça yiğin geçer.” diyen adamlar var. Bunlar şöyle titrlerle çıkıyor: Doktor, profesör falan filan. Ama şunu unutuyor toplum: Bunlar kendi akıl sağlığını kaybetmiş olabilir mi? Şarlatan olabilir mi? Medya maymunu olabilir mi? Başka saiklerle konuşuyor olabilir mi? Birilerinin adamı olabilirler mi? Meşruiyet arkasına sığınıp kendilerini toplumda ayakta tutmaya çalışıyor olabilirler mi? Psikopat olabilirler mi? Bir sürü sebebi olabilir. Peki, bunların yapmış oldukları bu konuşmaların toplumu nasıl etkileyeceğini denetleyen bir sistem olmalı mı? Kesinlikle olmalı.

Şimdi, mesela bir örnek vereyim yine -ben yıllardır bununla sosyolojik, psikolojik mücadele eden birisi olduğum için- örneğin televizyonlarda -gene ismini söylemeyeceğim ve tekrar ediyorum, bilim adamı hüviyetiyle, uzman gözüyle çıkıyor oraya; biz istiyoruz ki her alanda bilen adam çıksın konuşsun, bilen adamdan yararlanalım, onun sözünü dinleyelim ama kime inanacağımızı da bilelim- çıkıyor diyor ki arkadaşlar “Tavuk eti kanser yapar.” Ben çok programlarımdan kovdum o adamları, onun gibi insanları ve onlarla televizyonlara çıkmıyorum. Diyor ki: “Kanser yapar.” Peki, televizyon kanalları yüzde 90 sormuyorlar: “Niye yapar? Nereden biliyorsun? Var mı bir delilin?” Çünkü onlara da şovmen lazım, medya maymunu lazım, rating lazım falan. Sormadıkları için... Hatta bir kere sormuşlardı hatırlıyorum, adam diyor ki: “Çünkü geçen gün bir tavuk aldık, yedik, kemiği çok kolay kırıldı. Ee, o zaman demek ki bu kanser yapar.” Şimdi, bilimde böyle bir ahlak var mı, bilim ahlakı böyle olabilir mi? Bunun cezası olmayacak mı? Ondan sonra sen sallana sallana evine gidiyorsun, bu ülkede 5 milyar

dolar değer yaratan kanatlı sektörü senin vermiş olduğun zarardan dolayı yarın satışlarda yüzde 20-30 azalma oluyor. Çalışanı var, üretene var, taşıyanı var, garibanı var, yoksulu var, işçisi var. Bunların haklarını kim soracak, kim koruyacak? Dolayısıyla bu alanda kapatmaya çalıştığımız, medeni ülkelerde olduğu gibi tam da açıkçası budur.

Sizin dediğinizi de kaygınızı da anlıyorum elbette. Bu, bir sansüre dönüşmemeli, bu insanların ifade özgürlüğüne zarar vermemeli. Elbette hepimizin kaygısı budur ama biz bilim insanları olarak -siz de demin uzmanlardan bahsettiniz- istiyoruz ki ziraat mühendisi çıksın konuşsun, veteriner hekim çıksın konuşsun, gıda mühendisi çıksın, su ürünleri mühendisleri çıksın konuşsun ama onlar da tabiri caizse kendi saikleriyle konuşmasın, onlar da çıktığı zaman “Okan Gaytancıoğlu’nun yapmış olduğu şu çalışmada şöyledir.” desin, bunu koysun ortaya, buna biz hürmet ederiz, bu alanın genişlemesini isteriz.

Şu anda ülkemizde hâlihazırda çok iyi çalışmakta olan, toplumun takdirini de kazanmış olan bir Sağlık Bilim Kurulu var. Biz istiyoruz ki o hocaları dinleyelim, onların dediklerine göre hareket edelim ve sıkıntılı süreçleri çok güzel bir şekilde götürelim, gayet de iyi gidiyorlar ve bunun her alana yansımaları lazım. İşte, burada bunun yanıltıcı yayın olup olmadığına, toplumu ne derece etkilediğine uzmanlardan, dünya çapında otör olan, kendi yayınları olan, bu alanda çalışmaları olan, bilgisine, kanaatine ve şahsiyetine toplumun güvendiği insanlardan oluşacak bir kurul karar verecek.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım; gerçekten, söylediklerinizin altına imzama atarım.

Evet, ülke bilim ve akılla yönetilmeli, zaten biz bu iddiayla siyaset yapıyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak.

Şimdi, burada bahse konu olan yayın yasağı. Sevgili Başkanım, şimdi, siz burada yayın kuruluşunu cezalandırarak bu işin içinden çıkamazsınız. İşte, orada bahsettiğiniz bu hatayı, bile bile insanları beslenme alışkanlıklarından uzaklaştıracak, yanlış ve yanıltıcı bilgi verecek insanları cezalandırabilirsiniz. Yayın yasağı koyduğunuz zaman bu başka bir mecraaya gider. Bakın, şu açıklama beni endişelendiriyor şahsen -zaten bu konuşmayı yapmayacaktım- Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın bir açıklaması: “Twitter, Netflix, YouTube gibi sosyal medya mecralarının kontrol altına alınması ya da kapatılması için karar alacaklarını açıkladı.” Şimdi, bu açıklamadan sonra bu yasa maddesiyle tam da bizim çekincelerimizi ortaya koyan bir durum bu noktada ortaya çıktı. Dolayısıyla Başkanım, yayını yasaklamakla bu işi çözemeyiz, yayın kuruluşlarını baskı altına alırsanız, demokrasiyi ortadan kaldırırız, bugün gerçekten bu ülkede bu var. Ama eğer...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yayın yasağı da yok burada, özür dilerim. Programdan belli sayıda o program... Yani televizyonu kapatma cezası yok, yayınlandığı programı...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Evet, bunun tekrarlanması hâlinde bu dediğiniz uygulanabilir. Yani bir olur, iki olur, üç olur “Kardeşim, yeter artık sen de, kapatıyorum.” Bu doğru.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hiç kapatma yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hayır, hayır, olabilir de yani ben de böyle düşünürüm. Ama burada bilgisini ya da uzmanlık alanı olmayan konuları çekindiğimiz noktalara getiren kişiye hiç mi ceza verilmesin? Kişiye verilsin.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Kişiye de var.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Yayın yapanlara tabii ki ceza verilsin ama işte, az önce bazı maddelerde “bunu tekrarlayan ya da önceden yapmış” bir şekilde onu da fazla zorlamadan yürürlüğe girmesini istediğimiz gibi, burada basını bence baskı altına alacak bir madde. Bu konuda çekincemiz var. O nedenle bu bence yanlış bir kanun maddesi olarak gelmiş buraya diye düşünüyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Orhan Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Öncelikle bu gıda güvenliği meselesini çok önemsememiz gerektiğini düşünüyorum. Gerekçe de şu: İnsanlar besleniyor ama ne kadar sağlıklı beslendiğimiz elbette yediklerimizin yanında yaşam ortamımız, çevremizle de ilgili ama temelde gıda maddeleri.

Güvenli gıdanın birinci aşaması tarlada. Tarlada kullanılan ilaçtan, kullanılan tohumdan yapılan işlemlere kadar bütünüyle orada bir denetime almak gerekiyor. “İyi tarım uygulamaları” denen bir kavram vardı, yine var, onun destekleri yapılıyordu, kıymetliydi fakat öyle bir şey oldu ki 2019 yılının Ekim ayında... 2019’un başından itibaren insanlar yatırımlarını yapmışlar, her türlü masraflarını yapmışlar, belgelerini almışlar, hak kazanmışlar -ekim ayıydı sanıyorum, umarım yanılmam- ekim ayında bir açıklama geldi “İki yıl üst üste iyi tarım uygulamaları yapan çiftçilere iyi tarım desteği verilmeyecek.” Bunu yapıyorsanız baştan yapın. Destekleme üzerinden değil de güvenli gıdanın nasıl sağlanacağına dair atılan bir adımdan nasıl geri durulduğunu ortaya koyan bir yapı çıktı, onu anlatmaya çalışıyorum, birincisi bu. Yani bizim tarladan itibaren doğru ilaçla, doğru gübreyle, doğru tohumla, doğru mekanizasyonla bir kere bir adım atmamız lazım. Bu konuda bir eksikimiz var.

İlaç olayında ciddi bir mücadele var. Orada da şöyle bir sorun var: Tamamen Avrupa Birliğine endeksli bir süreç yürütüyoruz ama Avrupa Birliği ülkelerinin faunası, florası, iklimi, biyoçeşitliliği, üretim mekanizmaları, sıcaklıkları ile bizimki farklı. Dolayısıyla Avrupa’da biyogüvenlik açısından yapılan her değişim bizim burada hemen karşılık bulmuyor. Ondan dolayı da uzunca yıllardır yaşanan bir sorun var. Özellikle o, ağırlıklı olarak ilaçlama üzerinden gerçekleşiyor, orada problem var.

Bir aşamayı geçtik. Burada yeterli miyiz? Değiliz, eksikimiz var. Yani üretim aşamasında bizim sağlıklı, güvenli bir gıda üretmekten... Şu anda yeterli bir oranda bunu yapamadığımızı ben bizzat sahada olan birisi olarak söyleyebilirim.

İki, yaş meyve sebze olarak hallere giden, marketlere giden ürünlerde çok büyük bir uygulama şu anda yok. Çok az alanda paketlenme ve makinelerden geçirilme var ama oralarda çok ciddi bir kimyasal kullanılmadığı için çok önemli bir problem olduğunu düşünmüyorum. Ama gıda işletmelerine geldiğimiz andan itibaren -dünkü konuşmamda da söylemiştim- 680 bin civarında bir gıda işletmesinin olduğunu, burada belirli büyüklüklerde ziraat mühendisi, gıda mühendisi, veteriner ve kimyacıların görevli olmasından dolayı oralarda bir iç denetim mekanizmasının olduğunu söyleyebiliriz. Ha, doğru mu yanlış mı, başka ama bir sistem var. Bunun dışında kalan bütün işletmelerde ne yazık ki bilimsel öğreti almış hiçbir görevli yok, o işletmede çalışan bir personel -özellikle kalfa deniyor- kalfalar on beş günlük eğitime tabi tutularak orada bir denetim mekanizması sürdürmeye çalışıyorlar. Düşünün ki benim bir gıda işletmem var; parasını, maaşını benim verdiğim, sigortasını benim verdiğim, benim iş yerimde çalışan birisi benim işletmemde taşış, taklit, sahte ürün için bana direnecek. Vardır elbette böyle insanlar ama binde kaçtır, milyonda kaçtır, onu bilmiyorum Başkan.

Dolayısıyla bu yaptığım tarif üzerinden de bakıldığında, bu aşamada ben taklit, taşış, sahte ürünün denetlendiğini, denetlenebileceğini hiçbir şekilde kabul etmiyorum. Doğru değil, kendimizi kandırırız. Bakanlığın 7 bin civarında denetçisi var, hadi diyelim bir miktar da il özel idareleri, valilikler ve belediyeler tarafından yapıyor ama Türkiye gerçeğini hepimiz yaşıyoruz. Dolayısıyla maaşını devletten almayan, gelir güvencesi olmayan hiç kimsenin bulunduğu noktada patronunun ürettiği ürünle ilgili taşış, taklit, sahte ürün raporu verip “Hadi, olmaz bu.” diyebilecek bir mekanizmanın olduğuna, olabileceğine inancım yoktur. Bu aşamada da temel ve önemli bir sorunuz var. Üçüncü ve son aşama

yani bu aşamada da biz ne yazık ki güvenli gıda üretme mekanizmasını oluşturmuş değiliz. Çok değil, belki 600 bin işletmeye toplam bir 30 bin, 40 bin, 50 bin teknik eleman, çoklu denetim sistemi kurularak orada görevlendirildiğinde bayağı bir sorunun çözüleceğini bu aşamada söyleyebilirim.

Tarım aşamasında da teknikerin, ziraat mühendisinin, tarım ilçelerin devreye girerek ve elbette bu iyi tarım uygulama meselesinin devreye girerek ciddi bir iyileştirme olacağını düşünüyorum. Tarım ciddi bir şekilde yaygınlaşmaya başlamıştı ama geçen sene alınan karardan itibaren geri duruldu çünkü bir farklılığı yoktu. Üretici, ürününü sattığı zaman “Bu, daha güvenli bir üründür.” diyebilecek bir geri dönüşle karşılaşmıyordu. Ama ne vardı? O desteklemeyi devlet yaptığı için, iyi tarım uygulaması için aldığı sertifika, yaptığı tahliller ve diğer araçlar için ödediği para oradan geliyordu. Hiç olmazsa onu yapıyordu, bu kıymetli bir şeydi. Burada da yok ve son aşama elbette raflardan, marketlerden ya da satış noktalarından, pazarlardan yapılan denetim yani bu denetimle bu sorunun çözülebileme iradesi yok. Dün de söyledim, uzatmak istemem.

Milyonlarca noktada ürün satılıyor, milyarlarca da ürün çeşidi var. Ürün çıkıyor dediğim aşamadan, tarladan üretildi; geldi, gıda işletmesinde mamule dönüştü; geldi, markette, bakkalda satıldı. Ne kadar satıldığını hiçbirimiz bilmiyoruz, ne kadar üretim yapıldığını hiçbirimiz bilmiyoruz ama Bakanlık yetkilileri gitti -doğru bir iş, kötü bir iş değil ama yetersiz- oradan aldı ve ürünün sahte, taşışlı ya da taklitli olduğunu buldu; sonra, 15 bin lira ceza, 20 bin lira ceza, 22 bin lira ceza. Yani bu modelle, bu yapılan sistemle bizim gıda güvenliğini sağlama şansımızın olmadığını hepimiz biliyoruz.

Şunu çok önemsiyorum: Kişiyce ceza vereceğiz. Peki onun diğer şirket ortaklıklarındaki durumu ne olacak?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – O şirketle sınırlı olacak.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu çok önemli yani bir adamın 20 şirketi varsa, bir şirketinin ürününde bir taşış, taklit çıktıysa, ona ceza verdiğimiz diğer şirketlerdeki pozisyonu ne olacak?

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Her şirketin, biliyorsunuz, yetki sorumluluğu farklıdır, o şirket içerisindeki kısmı ama yeniden aynı kişi, aynı alanda bir üretim yapmak için kurmak istiyorsa o engellenecek.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani, bu, kulağa hoş geliyor. İdarenin bu konudaki tutumu önemli, yeteceğini düşünmüyorum ama bir adımdır, iyi bir adımdır, olması gerekir. Ama bütününe baktığımızda, tarladan çatala bir gıda güvenlik zincirinin şu anda hâlâ eksik olduğunu da paylaşmak isterim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkürler.

Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bu önergede geçen, kamuoyunu yanlış bilgilendirme konusu biraz netameli bir konu. Şimdi, iki şeyi birbirinden ayırmak lazım: Bunlardan bir tanesi şarlatanlık, bir diğeri ifade özgürlüğü. İki arasındaki mesafe çok yakın olabilir, duruma göre de bazen çok uzak olabilir. Burada anlatılan şey, öylesine geniş bir kapsama hitap ediyor ki kurulacak olan Bilim Kurulunun arzusu doğrultusunda ceza verilmeyecek birine ceza verilebilir ya da tam tersi söz konusu olabilir. Şarlatanlıkla bilimsellik arasındaki fark, biraz şöyle bir fark: Biz, bir komisyon çalışmasına İbrahim Saraçoğlu’nu çağırдық. İbrahim Saraçoğlu geldi, bize otların faydalarından bahsetti -bereket ki komisyonda çok sayıda hekim var, bunların bir kısmının akademik kariyeri var- dedi ki: “Ya, falanca otu yerseniz kadınlarda, gebelik dönemlerinde sancıları azaltıyor, bilmem ne yapıyor, kolay doğum...” Şimdi, kadın doğumcu arkadaşlar “Ya, nereden çıkarttınız siz bunu?” deyince “Vallaha falanca geyik doğada bu otu çok tüketiyor ve bu geyiklerin doğumlarında bunun çok faydalı olduğuna ilişkin gözlemimiz var.” dedi.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Geyikler mi söylemiş?

RIDVAN TURAN (Mersin) – Bu, tahmin edersiniz, komisyonda muazzam bir kaos yarattı, herkes itiraz etti buna, “Bu, olabilecek bir şey değil.” dedik. Yani bilim adına konuşuyorsanız, gözlem, kuşkusuz bilimin adımlarından bir tanesidir ama bir hipotezi kanıtlamak ya da çürütmek mutlaka, mutlaka bilimsel çalışmaya, deneye ihtiyaç gösterir. Bunun kabul edilebilir bir tarafı yok, bunu anladık.

E, peki şimdi, Bülent Şık’ın yayınladığı bir metin var, üst üste yazdığı yazılar var ve bu sebeple şu anda yargılanıyor; on iki yıl civarında bir ceza istiyorlar. Bu, Sağlık Bakanlığıyla yapılan bir çalışma, beş altı yıl öncesinde yapılmış olan bir çalışma; Türkiye’de Antalya, Trakya havzası, Ergene bölgesi başta olmak üzere Kocaeli bölgesindeki bazı sebzelelerdeki ağır metal oranlarına, toksik madde oranlarına ilişkin bir çalışma ve çalışmanın sonucunda da şunu söylüyor -meteorolojiyi de anlatmış- diyor ki: “Bu veriler, şu şekilde çalışıldı, bunun sonucunda ortaya çıkan şey şu: Şu sebzelelerdeki oran son derece yüksek. Bu, kanser başta olmak üzere, hormonal sistemin çalışmasını bloke eden, hormonları taklit eden, özellikle bülüç çağı öncesindeki çocuklarda -kızlar başta olmak üzere- şu tür hastalıkları yapma potansiyeline sahip olan bir durumdur.” Şimdi yargılanma gerekçesi bu, halkı infiale sevk etmek. Hadi onu geçtik -Kayahan Pala, benim de hocam, çok saygın bir halk sağlığı hocasıdır- Kayahan Hoca’ya soruşturma açılmış, sebebi “Pandemi konusunda risk giderek büyüyor, bu konuda bu rahatlığa kapılmamak gerekir, açıklanan verilerin de yeterince şeffaf olmadığını düşünüyorum.” demesi. Şimdi, bunun için soruşturma açıldı.

Biz, örneğin, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “Twitter, bilmem ne kapatılsın.” demediği bir ülkede yaşıyor olsaydık yani düşünce ve ifade özgürlüğünün önünde gerçekten engeller olmamış olsaydı, bu meseleler kolay konuşuluyor ve tartışılıyor olsaydı o zaman denebilirdi ki: “Ya, bu Bilim Kurulu objektif kararlar verebilir.” Türkiye’deki düşünce ve ifade özgürlüğü standardı dikkate alındığında bunun, farklı söyleyen, farklı düşünen insanların boynunda Fransız ihtilali giyotini gibi bir tehdide sebep olacağını, Demokles’in kılıcı gibi tepesinden eksik olmayacağını görmek gerekli.

Nerium oleander ekstresi, Doktor Özel zamanında, hatırlarsınız 80’li yıllardı, tartışıldı. Adam linç edildi burada, hem de Bilim Kurulları tarafından linç edildi; sonra öğrendiğim kadarıyla, mutasyonu engelleyici etkisi sebebiyle yurt dışında patent aldı. Ya da ben size desem ki şimdi -o Bilim Kurulu beni yargılayacak- : “Ya bu glifosat kanserojen kardeşim.” Diyecekler ki bana: “E, Avrupa Birliğinde kullanılıyor.” Bakanlığa sorduğum için söylüyorum, bizim diğer komisyonda gündeme gelmişti, “Ya, Avrupa Birliğinde kullanılıyor.” Şimdi ben bunu söyledim, bunu yayınladığımda -herhangi bir bilimsel çalışmanın olmadığını varsayın bu madde hakkında- halkı beslenme alışkanlıklarından uzaklaştırmış, dehşete, paniğe sevk etmiş mi oluyorum? Böyle mi olacak yani?

Arkadaşlar, yasalar, en kötü ihtimalle nasıl uygulanır diye düşünülmeden yapılırsa bu, ifade özgürlüğünün önünde çok büyük bir engel olur.

Sizin ifade ettiğiniz şey Sayın Başkan, şarlatanlık; zaten meslek örgütleri buna karşı mücadele ediyor, mahkemeler de mücadele etsin, bunda sorun yok.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bir mevzuatı yok şu anda.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Hayır, hayır, bunun mevzuatı var. Mesela bir hekim çıksın desin ki: “Tavuklar kanser yapıyor.” Deontolojik açıdan bir defa...

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Özur dilerim; daha önce mahkemeye verildi defalarca ve görevsizlik, yetkisizlik sebeplerinden ve mevzuat eksikliğinden dolayı hiç kimse bir ceza almadı.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ceza kanunuyla alakalı bir eksiklik olabilir ama meslek kuruluşlarının, örneğin Türk Tabipler Birliğinin deontolojik ilkeleri doğrultusunda böyle söyleyenler ceza alırlar. İşte, geçtiğimiz günlerde Canan Karatay’ın şekerin gebelikteki etkisi üzerine bazı ifadeleri

asla kabul etmeyeceğimiz şeyler. Bilimsel olarak tersi kanıtlanmış olan şeyler sebebiyle deontoloji kurulu Canan Karatay'a ceza verdi. Bu mekanizmalar böyle yapılır. Ama bir bilim kurulunun önüne ki bilim statik bir şey değil... Ola ki bilim kurulunun ufkunda olmayan bir şeyi ben keşfettim ve bunu paylaştım. Onunla mücadele etmek aslında bilim kurullarının, otoritelerin harcı olmalıdır. Yani onu inzibati yöntemlerle ortadan kaldırmaya çalışmak çok genel bir benzetmeyle biraz şeye benzer, yani "Dünya dönüyor."u yargıladılar, üç gün sonra anlaşıldı ki dünya dönüyor. Bilim çünkü o seviyeye geldi, Galilei'nin meşhur hikâyesine döner. Dolayısıyla, bilim kurulunun düşünce ve ifade özgürlüğü, bilim kurulunun inisiyatifi dâhilinde olan bir şey değildir, bunlar temel hak ve özgürlükler kapsamındadır. Ben bunu söyleyebilirim, bir şeyi görmüşümdür, bu alanda çalışan biri olarak tespit etmişimdir, bunu söyleyebilirim ama bu meselenin üzerine inzibati yol ve yöntemlerle gittiğinizde, ben biliyorum, üç gün sonra, Hükümeti eleştiren herkesin bir biçimiyle geçeceği bir kıldan ince, kılıçtan keskin köprü hâline dönüşecek bu. Bir de, kusura bakmayın, yani iktidarın demokrasi kuturuna, demokrasisine güvenmek için elimizde hiçbir veri yok. Yani olsaydı bir şeyler gerçekten düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda, derdik ki: "Ya, bu oluşacak olan bilim kurulu da objektif davranacaktır, dolayısıyla böyle bir sorun ortada kalmayacaktır." Kayıhan Pala gibi, Bülent Şık gibi daha ismini sayabileceğim çok sayıda insan var, bunların kendi uzmanlık alanlarında yaptıkları yayın sebebiyle yargılandığı bir ülkede -bilim kurulunun nasıl oluşacağı başka tartışma konusu, iktidara ne kadar yakın olacağı başka tartışma konusu- bilim kurulunun iki dudağı arasında insanların x konusundaki görüşlerini sıkıştırırsanız, buradan doğacak şey, Türkiye'nin demokrasi krizini bir kat daha artırmak olur. Dolayısıyla, mesele, burada yalnızca sağlıklı gıda meselesi değildir, aynı zamanda düşünce ve ifade özgürlüğüdür ve düşünce ve ifade özgürlüğü hiçbir otoritenin tasallutu altında tutulamayacak kadar mukaddestir, temel hak ve özgürlükler kapsamında değerlendirilmelidir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Bir soru sorabilir miyim? Cevap vermek istemeyebilirsiniz. Şu anda Türkiye'deki yargıya kanaatiniz nedir, yargının vermiş olduğu kararlara itibarınız nedir? Adil yargı...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben çok yargılanmış biri olarak asla güvenim yok, açık söyleyeyim yani.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Tamam, şimdi, bakın, bu...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben size nelerden yargılandığımı söylesem Sayın Başkan yani bir mizah dergisi çıkar iddianameler üzerinden.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hayır, sadece bu yeterliydi, eyvallah, bu gerekliydi bana şunun için...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bunların bir kısmı da FETÖ'cü hâkim ve savcılar zamanında.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Anladım. Rıdvan Bey, şunun için söyledim, bakın, velev ki şu demin bahsettiğiniz, isimlerini anarak konuştuğunuz davalarda sizin şu anda kararlarına itibar etmediğiniz -size göre tabii- yargı bir karar verecek, değil mi? İyi ya, biz bu alanı bilimsel alana çekiyoruz, "Bilim adamları da buraya bir görüş bildirsinsin." diyoruz. Aslında, size göre -tekrar ediyorum turnak içerisinde- bu alana bir ferahlık getiriyoruz ve bilim insanlarını katıyoruz.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Hayır, öyle yapmıyorsunuz Sayın Başkan. Siz, bilimin meşruluğunu kullanarak bu insanların üzerindeki antidemokratik baskıyı, baskı ortamını meşrulaştırıyorsunuz. Şöyle diyeceksiniz: "Ne diyelim kardeşim? Bak, heyet karar vermiş, bilim kurulu karar vermiş." Bilimle bu işi meşrulaştırmak doğru değildir. Ben biliyorum, adım kadar eminim, inşallah tersi olur falan da

demiyorum, kesinlikle eminim, bilimi kullanarak bu insanların farklı yaklaşımları üzerinde bir baskı uyguluyorsunuz, bir tasallut var burada açıkça yani. Sizin söylediğiniz gibi olsa evvallah, başım gözüm üzerine, hiç tartışmam yani.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ben de.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ayhan Hocam...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, demin örnek verdiniz Mehmet Öz’le ilgili. Mehmet Öz’ün şeyine ben bakıyorum: “Mehmet Öz’ün desteklediği ve programında tanıtımını yaptığı yeşil kahve hapına ceza geldi. Federal Ticaret Komisyonu, kilo verme özelliğiyle tanıtılan hapın reklamlarının yanıltıcı ve asılsız olduğunu belirterek firmanın müşterilerine 9 milyon dolar ödemesi gerektiğine karar verdi.” Şimdi, burada, yalnız ceza verilen yayıncı kuruluş değil, bu reklamı yapan firma, yani bu ilacı üreten firma. Dolayısıyla, şimdi, yayıncı kuruluşun bir bilim kurulu yok ki yayıncı kuruluş bunun doğru veya yanlış olduğuna karar veremez. Şimdi, eğer biz “Halkta endişe, korku, güvensizlik yaratacak.” dersek o zaman hiçbir deprem profesörü de çıkıp “Ya, on yıl içinde deprem olacak. Üç yıl içinde deprem olacak.” diyemez. Öyle derse halkı korku, endişeye sevk eder. Veya başka bir meteoroloji profesörü çıkıp “Ya, iklim değişikliği oluyor, sellere hazır olun, işte şuna hazır olun.” diyemez. Derse hakikaten hem yayıncı kuruluş ceza alacak hem de o kişi ceza alacak. Bu, artık ülkede fikrin açık açık ortaya konmasına engel olacak bir tavidir.

Yani bu konuda çok dikkatli olalım diyorum. Bu hakikaten çok ciddi bir konu. İşin sonu nereye gider? Bu yolu açarsak çok büyük sorunlarla karşılaşılabilir diyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Hocam, orada bir şeyi yine kaçırmış olabiliriz, eğer bu tür yanıltıcı yayınlar içerisinde bir ürünün reklamına yönelik bir cümle de varsa onun cezası ayrı, o yine bir kanun içerisinde bir gıda güvenliği ve güvenilirliğiyle alakalı...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Doğru, haklısınız.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – ...yanıltıcı bir bilgi veriliyorsa, hatta reklamı yapılıyorsa onun da ayrı cezası var, tam da Amerika’da söylediğiniz örnekteki gibi.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ama bakın, orada yayıncı kuruluşa hiç ceza verilmemiş yani yayıncı kuruluşu ayrı tutuyor.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Ben oradaki yanıltıcı yayını yapan kişiden bahsediyordum, Mehmet Öz’ü onun için örnek verdim yani.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Mehmet Öz’e de kişisel olarak bir ceza verilmemiş.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Hayır, daha bitmedi, sonuçlanmadı, o sonuçlanmadı.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Öyle diyor, burada okuduğumu söylüyorum ben, neyse yani.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Şimdi, 29’uncu madde de aynı konuda, size orada söz vereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, aslında kurulla ilgili söz almam lazım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İşte, 29 aynı. Onu konuştuk zaten, taklit ile taşıması...

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) – Farklı bir konuda konuşacağım Başkanım, aynı konuda değil. Bir söz alayım.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bekir Bey’e verelim burada, size öbüründe verelim İlhami Bey.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Üç yıldır personel alımına çıkmayan Tarım Bakanlığı mühendis, veteriner hekim, tekniker ve teknisyen olmak üzere beklentinin çok altında kalarak 2.347 atama yaptı. Bakanlığın kadro açmaması nedeniyle atama bekleyenlerin çoğu başka kamu kurum ve kuruluşlarından da mesleki niteliklerin dışındaki alanlarda sözleşmeli memur olarak çalışmaya başlamıştı. Bakanlık, sözleşmeli personel alımına altı gün kala çıkarılan geçici maddeyle hâlihazırda kamuda çalışanların unvan değişikliği yaparak Bakanlığa geçişini engelledi. Tercih süreci devam ederken ÖSYM tercih kılavuzu içerisinde değişiklik yaptı ve kamuda çalışanların tercih yapmasını engelledi. 2020 yılı içerisinde birçok bakanlık sözleşmeli personel aldığı hâlde böyle bir yasak getirilmemişti. Kamuda çalışan, Tarım ve Orman Bakanlığına görev değişikliğiyle geçiş hakkı bekleyen adayların eşitlik ve liyakat ilkesi gereğince yaşadıkları mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi gerekmektedir.

Başkanım, bununla ilgili çok sayıda mail aldık, diğer milletvekili arkadaşlarımız da aldı, telefon da aldık; onunla ilgili konuşalım dedik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Biz de alıyoruz.

Teşekkür ederim, eksik olmayın.

28’inci maddedeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28’inci madde kabul edilmiştir.

29’uncu maddeye geçiyoruz.

MADDE 29- 5996 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle, maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Taklit ve tağşiş yapılmış ürün işleme tabi tutulamaz, piyasaya arz edilemez.”

“(5) Gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda yanıltıcı yayın yapılamaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 29’uncu maddede 1 önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 29’uncu maddesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 24’üncü maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Edirne

MADDE: “(5) Gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda yanıltıcı yayın ve yayımlar yapılamaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında, önceki maddeyle beraber olduğu için fark etmez ama şimdi, şöyle bir şey var: Ben de aynı kaygıları yaşıyorum. Bilim kurulu oluşacak Bakanlık nezdinde. Vallahi, benim kafamda, uzun yıllar mücadele ettiğim, tohum sanayicisi başkanlığı yaptığım dönemde de yargıya taşıdığım Profesör Doktor İbrahim Adnan Saraçoğlu, şu anda Cumhurbaşkanının Başdanışmanlığını yapıyor. Elimizde bir sürü doneler var. Şimdi, bilim kurulunun başına İbrahim Saraçoğlu gelirse ne olur? Artı, Ahmet Maranki... Şimdi, biri bütün eksper -kimseyi küçük görmüyorum- Azerbaycan'a gidip eğitimini tamamlamış, diğeri de kimya üzerinde eğitim almış. Derin olarak araştırdık. Bir sürü kanallarda çıktı, hâlâ da çıkıyor, işte, yayın yapıyorlar, yok zayıflama çayı, yok şu çayı, yok bu çayı şeklinde deklare edip ortalıkta dolaşıyorlar. Şimdi, böyle insanlardan bilim kurulu olursa bizim vay hâlimize diyorum ben. Çünkü geçmişine bakıyoruz, ta 1995-1996 yıllarına gidiyoruz, Antalya'da kendisi, evli ve oradaki süreçten sonra, neyse sıkıntılı, birden birileri tutuyor elinden, yol yürüyor ve beyefendiye kaç defa televizyona çıkalım dedik karşı karşıya, gelmedi. Neden gelmedi? Elinizdeki bilgiler doğruysa gelmedi çünkü Avusturya'ya girmesi sıkıntılı. Beyefendi Avusturya'da eğitim alırken oradan bir şekilde değişik yollarla değişik işler çevirmiş, sıkıntısı var. Şimdi, benim korkum, Cumhurbaşkanının en yakınında bu arkadaş. Cumhurbaşkanı nasıl inanıyor veya buna tapıyor, bilmiyorum, anlamıyorum, takdir kendisinin ama şunu bilmekte fayda var: Bilim kurulunda İbrahim Saraçoğlu gibi birileri olursa vay bu Türkiye'deki vatandaşların hâline. Bakınız, bir örnek anlatacağım: Televizyonda -magazin programının ismi aklıma gelmiyor- çıkıyor, diyor ki: "4 tane patatesi yarım litre suda kaynatın." Bu aynı şey muhabbeti gibi oldu, geçenlerde, Çorlu tren kazası vardı, orada "Neye göre yağışı ölçtünüz?" diyorlar, "Leğen koyuyoruz. Leğenin dolmasına göre çok yağış olup olmadığını..." diyor tanık. Burada da "4 tane patatesi yarım litre suda kaynatacaksınız." diyor. Arkadaşlar, akıl, mantık... Neyse, hatasını anlıyor, ertesi günkü televizyon programında "Yeteri kadar su koyarak kaynatın." diyor ve kolon kanserine iyi geldiğini söylüyor beyefendi. Bakarsınız, kayıtlarda var ve geldiğimiz noktada işe başlarken de aspirini ve çamı kaynatıp 350 cl su şişelerinin içerisine koyup 100 dolardan satarak işe başlıyor. Yani sözün kısası, elimizde bilgi kirliliği var. Bu süreçte de böyle bilim kurulu üyeleri olursa vay bu ülkenin hâline. Beyefendi şu anda sarayda çok rahat bir şekilde işlemlerini götürüyor. Bir bakınız, çok basit, şu anda her şey net, sisteme girdiğiniz zaman beyefendiyle ilgili bütün bu bilgileri alırsınız. Ben bununla ilgili suç duyurusunda bulunduğumda ne dedi biliyor musunuz Ankara savcısı? "Çok muhterem, ne istiyorsunuz bu adamdan? Soruşturmaya gerek yok." dedi. Türk Tabipleri Birliği devamlı bunun arkasında ama bir şekilde düzeldi, sistemde gidiyor.

Şimdi, bir de bilgi anlamında, Sayın Bakan Yardımcımız burada ve bürokratlar burada ve Mersin Vekilimiz de geldi, narenciye ve turunçgillerin en çok sıkıntı çektiği bir Akdeniz meyve sineği var. Dünyada örneği var, pestisitlerle ilgili birçok ürünümüz yurt dışından geriye geliyor. İspanya bunu vektörlerle -böcekleri var- sineği kısırlaştırarak şu anda biyolojik savaşı yapıyor ama biz elimizde böyle bir imkân varken Tarım Bakanlığının bana göre bir an evvel Atom Enerjisiyle birlikte, vektörleri, kısır böcekleri oluşturarak -Akdeniz meyve sineğinin larvalarını ve sineklerini yiyecek- o böcek elimizde, çok basit yöntemlerle bu projeyi yapabiliriz ve pestisitlerin de kalıntılarının önüne geçeriz. Bu bağlamda da Bakanlığa buradan bir uyarı bu. Bir an evvel Atom Enerjisiyle bu Akdeniz meyve sineğinin önüne geçebilecek ortak proje yaparlarsa en azından bizler de daha sağlıklı ürünler, pestisit kullanılmayan ürünleri yemiş oluruz ve yurt dışına giden ürünlerimiz de kapılardan geri gelmez.

Şimdi, geldiğimiz noktada, en çok tağşişi balda yaşıyoruz. Adam geçmişte frekansları alıp televizyon kanalı açmış, 5 litre veya 10 kilo balı 90 liraya, bir de üzerine polen tozu veriyor. Ya, yıllardan beri bu iş geldi, yürüyor, inşallah bunların önüne geçer diyorum. Rıdvan Bey ve diğer

vekillerimizin, Dursun Bey'in ve Orhan Bey'in, benim de aynı şey, inşallah doğruyu söyleyen, bilim adına halkı bilgilendirenlerin başları ağrımaz, hayırlı olur diyoruz ama dediğim gibi bilim kurulunda böyle şahsiyetler olursa bir arpa boyu yol alamayız Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Orhan Bey...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Aslında bir önceki konuda bazı şeylerden bahsettim ama özellikle bu yayın yasağı meselesi önemli. Ben hukuk sisteminde yalan haber yapan, toplumu korkutan, toplumu rahatsız eden, toplumu güvensizliğe sürükleyen yayınlara dair aslında yasada yeri olduğuna inananlardanım ama ille de yeni bir yasa yapma ihtiyacının ya da yeni bir yaptırım ortaya çıkarmanın temel iki nedeni olarak şunları görüyoruz: Bir, iktidar kendisinden başka kimsenin bu konularda konuşmasını istemiyor. Tarif ettiği, onlara göre bilim insanı olanların ancak konuşması gerektiği ve ayrıca da böyle bir kısıtlama geldiğinde, böyle bir denetim mekanizması geldiğinde tamamen büyük şirketlerin âdeti televizyonlarda istedikleri gibi reklam yapacağı bir mekanizmaya dönüşen bir yapı. Elbette, tabii, düşünce ve fikir özgürlüğüne yapılan bir müdahale ki bu temel hak ve özgürlüklere yapılmış bir müdahale olacaktır.

Aslında İlhami Bey çok doğru bir şey söyledi. Kurulacak olan bilim kurulu kimlerden oluşacak, kriterleri ne olacak ya da o bilim kurulunun “Bu doğru değildir, bu böyle olmaz.” dediği bir anlayış, bir mesele üç ay sonra doğru çıkarsa ne olacaktır? Dolayısıyla bunun denetim yöntemi yayınları kısıarak olmaz ama biraz önce söyledik, bir adam 10 tane şirket kuruyor ve 40-50 tane değişik marka ürünü var, aynı ürünü 40 değişik pakete koymuş. İş buradan geçiyor, bunu denetim altına alıp burada bir cezai müeyyide uygulayabiliyorsanız bu iş çözülür, yoksa televizyonlarda, yine diğer alanlarda olduğu gibi, hukukta olduğu gibi, basında olduğu gibi, diğer bütün alanlarda, sadece kısıtlamaya gidilir, başka da bir şey olmaz. Zaten başından itibaren yapılan da bu. Konuşma yapıyorsunuz, gazeteciler “Ya, bunları yazamayız, bunları yazarız.” diyorlar. Niye kardeşim? Yani ortada özgür bir basın mı var, özgür bir medya mı var, konuşulan her şey özgürce topluma yansıtılabilir mi? Yani benim söyleyeceğim yanlış ya da doğru bir şeyin topluma özgürce ulaşmasını sağlayabilecek bir mekanizma var mı? Yok, burada Mecliste görüyoruz, basından çocuklar burada hiçbir şey yapamıyorlar. Birilerinin talimatı, birilerinin hoşuna gidecek kelimelerin dışında bir kelime söyleme cesaretleri bile yok çünkü olay belli, hemen cezaevi ya da gözaltı. Yani tutum bu. O yüzden basın yoluyla ya da bir kurul koyarak, o kurulun da kimlerden, hangi statüden nasıl belli olacağı belli olmadan “Yayınları denetim altına alacağız, toplumu korkutan, toplumu etkileyen, toplumu yanıltan...” Saraçoğlu, geçen sene üzüm araştırma komisyonundayız Başkan, geldi, üzümle ilgili bize zirai mücadele yöntemleri açıkladı. İnanın, samimi söylüyorum, tutanaklarda vardır o, herhâlde resmî komisyondu. Yani bir örnek, bunun gibi onlarca var. Dolayısıyla bu doğru değil, bu iş doğru bir yere gitmez. Biz işi hep en son noktasından tutuyoruz, “İşte, seni buradan yakalar, suyunu sıkarız.” meselesi üzerinden gidiyor. Mesele gıda güvenliğinde ve doğru işleri yapmakta ta en alttan başlar. Söylüyor arkadaşlarımız iki gündür, gerçekten çok ciddi ziraat mühendisleri var, veterinerler var, gıda mühendisleri var, kimyacı var, tekniker var; bu insanlar gencecik çocuklar, her yere gidip çalışabilirler. Eğer gıdada ve insan sağlığında doğru işler yapmak istiyorsak bu arkadaşları göndereceğiz. Üretim alanından, gıda üretim merkezinden ve son olarak da laboratuvar düzenini iyi bir şekilde kurarak sorunlu ürünü rafa koymuyorsak mesele yok, sorunlu ürünü rafa koyuyorsanız yapacağınız çok bir şey yok. Basına etki yaparak, basın üzerinden mobbing uygulayarak... “Sansür olmayacak.” dediniz ama bu açıkçası sansür olacağı anlamını taşır dolayısıyla bunu doğru kabul etmemiz çok doğru değil.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29’uncu madde kabul edilmiştir.

30’uncu maddeye geçiyoruz.

MADDE 30- 5996 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (l) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak gıdalar, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyeti kamuya geçirilerek imha edilir. Bu gıdaları üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecilerine bir yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden beş bin güne kadar adli para cezası verilir. Fiilin üç yıl içinde tekrarlanması durumunda ayrıca, gıdayı üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi beş yıldan on yıla kadar gıda sektörü faaliyetinden men edilir.”

“l) 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak taklit veya tağşiş yapılan gıda veya yemlere el konulur. Ürünler masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olmayan ürünler işletmecisi tarafından Bakanlık gözetiminde imha edilir veya ettirilir. Piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesi mümkün olan ürünlerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Taklit veya tağşiş yapılan gıda veya yemleri;

1) Üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda veya yem işletmecisine ellibin Türk lirasından,

2) İzlenebilirliğini sağlamadan piyasaya arz eden perakende gıda veya yem işletmecisine beş bin Türk lirasından,

aşağı olmamak ve beşyüzbin Türk Lirasını geçmemek kaydıyla gayri safi gelirlerinin yüzde biri oranında idarî para cezası verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarlanması durumunda üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda veya yem işletmecisine bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden üçbin güne kadar adli para cezası verilir ve gıda veya yem işletmecisi beş yıldan on yıla kadar bu sektördeki faaliyetinden men edilir.”

“r) 24 üncü maddenin beşinci fıkrasına aykırı olarak, yanıltıcı yayın yapan kişilere yirmi bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 30’uncu madde üzerinde 1 adet önerge vardır.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 30’uncu maddesiyle değiştirilmek istenen 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 40’ıncı maddesinde (a) fıkrasına “işleyen” ibaresi eklenmiş, (l) fıkrasındaki “...bir yıldan üç yıla kadar...” ve “...bin günden üç bin güne kadar...” ibareleri çıkarılmış, yerine “...bir yıldan beş yıla kadar...” ve “... bin günden beş bin güne kadar...” ibareleri eklenmiştir.

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bekir Başevirgen

Adana

Tekirdağ

Manisa

Okan Gaytancıoğlu

Ömer Fethi Gürer

Edirne

Niğde

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Okan Hocam, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Çok sorunlu olmayan bir madde. Neden “işleyen” diyoruz? Çünkü bu ürünler fiilen işlenebilir de aynı zamanda. İthal edenler bunun sadece tedarikçisi değil, işleyicisi de olabilirler dolayısıyla bu kısımlara, gıda işletmecilerine, “işleyen” ibaresinin eklenmesi “bir yıldan beş yıla kadar” ibaresinin ve “bin günden üç bin güne” kadar yerine “bin günden beş güne kadar” ibaresinin yer almasını önererek farklı uygulamaların ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz ve yine “24’üncü maddenin 5’inci fıkrasına aykırı olarak, yanıltıcı yayın yapan kişilere ve kurumlara 20 bin Türk lirasından 50 bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.” şeklinde ve “kurumlara” ibaresinin eklenmesini, konmasını istiyoruz.

Bu taşışş konusunu artık bitirelim. Son noktayı koyalım. Kim yanlış haber yapıyorsa, doğruyu söylemiyorsa yalancıdır yani bu kadar basit.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Ama yalancının yanına kâr kalmaması lazım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Bende bir zooteknistim, sonradan tarım ekonomisi hocası oldum. Bir gün tavukçularla ilgili görüşmeler yaparken televizyona çıkıp işte, o arkadaş, hormon verildiğini söylemişti ve birdenbire bunların büyüdüğünü söylemişti. Genel Başkan bana sormuştu o zaman: “Bu ne demek?” Bende, çok basit olarak anlattım. 2 tip tavuk var; biri yumurtlar, biri yumurtlamaz, hepimizin bildiği gibi, yani yumurtlamayanı eti için beslersiniz, eti için beslediğinizde ne yaparsanız yapın, doğada da gezse, kümese de koysanız kısa sürede et bağlar. Yani et bağlamasını daha hızlandırmak istiyorsanız yüksek proteinli yemlerle beslemeniz lazım. Bu bilimin çok basit bir kuralı yani buğday ve arpayla beslerseniz bu süre 60 güne kadar çıkar ama soyayla, mısırla beslerseniz, ışıkları da yakıp kapıları da kapatırsanız...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 38 gün.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Tabii, 38 güne kadar beslersiniz. Yani kemiği çabuk kırılıyormuş şey oluyormuş falan... Önemli olan protein açığını kapatabilmek. Türk insanında da ciddi anlamda bir protein açığı var.

Yani bu çok basit. Bununla spekülasyon yapmak, insanları kandırmak neye yarıyor? Aynen Hocamın dediği gibi, 5 milyar dolarlık bir cirosu olan, hacmi olan, ihracatta sınır tanımayan, yani Arabistan’daki şirketlere 1 kilogramlık, işte, başkalarına, Ruslara 1,5 kilogramlık piliç yapabilecek kapasiteye gelmiş... İnsanların kafasında soru işareti oluşturunuz, 83 milyonda. Yani eve gittiğinizde anneniz size tavuk yapmaz. Niye? “Oğlum, hormonluymuş.” der. Hâlbuki sizin hormonlu olmadığını ona anlatmanız uzun sürer ama 1 kişi bunun her şeyini batırabiliyorsa o kişiye çok büyük cezalar vermek lazım.

Yani ne demek? Sen hem bilime karşısın hem de bir sektöre resmen çamur atıyorsun. Şimdi, hele o sektör tamamen yerli sermayeyse arkasında ben başka şeyler de ararım. Yani 1 firma şimdi el değiştirdi, yabancılara geçti -isim vermeyeyim, hepiniz aşağı yukarı tahmin edersiniz- o firma ciddi anlamda bu reklamlardan etkilendi, satışları düştü; zaten satılıktı, bankalarla pazarlık yapıyordu, fiyatı yaklaşık 800-900 milyon dolarken 300 milyon dolara gitti. Niye? Çünkü satın alanlar daha çok reklam yaptılar, tavuk eti fiyatlarına da zam yaptılar üstüne üstlük. O adamlar bir daha çıkmıyor, o sektörü kötülemiyor. Yani o, halkın sağlığıyla belki oynamamıştır ama direkt sektörü kötülemiş, bu da halkın sağlığıyla oynamak demektir. Yani, çok sağlıklı gıdalara ulaşamamak anlamına gelir.

Yine, günümüzde -bu akşam, hayvan hakları temsilcileri de varken- bu veganlık, vejetaryenlik konusunu da çok ciddi anlamda şey yapmak lazım. Hani, bu “Z Kuşağı” dediğimiz gençler ciddi anlamda hayvansal proteinsiz besleniyorlar, bunu da -tabii konumuz değil ama- toplum sağlığı açısından ciddi

anlamda incelemek lazım. Televizyonlarda bunlara yönelik reklamlar demeyeyim de programlar var, belgeseller var yani işte, inek yavrusu için süt üretirmiş sadece, onu içmemek lazımmiş falan, bunlar yanlış yani ineğin fazla sütü çok sağlıklıdır, içilir; eti, büyükbaş hayvanların küçük baş hayvanların...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Kamu spotu yapılabilir aslında.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yani, kamu spotu yapmak lazım bence de. Bizim, mesela, Bakanlığın yapmış olduğu güzel bir çalışma vardı baklagillerle ilgili; nohut, fasulye, mercimek bizim temel geleneksel ürünlerimiz; yüksek düzeyde proteini olan, demir maddesi içeren nohut, mercimek, fasulye... Yani en büyük katkıyı da Profesör Doktor Ayşe Baysal yapmıştır mercimek konusunda yani herkese mercimeği yedirtmiştir, böylelikle kadınlarda demir eksikliği kalmamıştır Türkiye’de. O bir süre gitmiştir ama, yani onu devam ettirmek lazım. O yüzden bunlar son derece önemli ama gerek belgesel olsun gerek başka bir şekilde olsun bu tip programlarda da “Ya, işte et yemek.” diyenlere bakın, arkasındaki şirketlere, uluslara bakın, kendileri daha fazla kırmızı et tüketme programları yaparlar. Yani, Amerika Birleşik Devletleri kişi başına 90 kilogram kırmızı et tüketir, 100 kilograma çıkarmak için uğraşır, Çinlilere de “Siz yemeyin, kolesterol olursunuz.” derler. Bize de derler aynı şeyi.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Yarasa yiyin, börtü böcek yiyin.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Öyle de şimdi, bende şunu söylüyorum: Ormanın kralı aslan, yani aslan etle besleniyor demek ki et yemek lazım yani. O yüzden bize yemeyin dediklerine baktığınızda, biz yemeyelim siz bizi yiyin şeklinde düşünüyorsun. Çinlilere niye yemeyin diyorlar? Çünkü her Çinli 100 gram fazladan kıyma tüketse dünyada et krizi olur. Dolayısıyla bu olaylara bir de böyle bakmak lazım. Yani küresel firmaların, şirketlerin, devletlerin büyük, uzun vadeli projelerine bizim de dikkat çeken...

Madem tağşiş konusunu, taklit konusunu konuştuk, kamunun bu denetimleri... Bende o zaman size de bir şey söyleyeyim, RTÜK sadece bizim konulara girmesin bu tip konuları da incelesin. Yani bazı kanallara hiç ceza yazmıyor bazı kanallara da ciddi cezalar yazıyor. O yüzden bu tip programları da çok iyi incelemesi lazım. Yani küçük çocukların kafasında “Ya, ben o canlıyı nasıl tüketirim? O canlının etini nasıl yerim?” sorusu olmamalı. Tam tersine “Bunu yersem güçleneceğim.” düşüncesinin olması lazım. Bu da ilkokullarda, temel eğitimde verilmesi gereken bir derstir. Bana sorarsanız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – O kadar da konuşuyoruz. 1 tanesini de kabul edin.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Yararlandık Hocam.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30’uncu madde kabul edilmiştir.

31’inci maddeye geçiyoruz.

MADDE 31- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“u) Ticari reklam kapsamına girmeyen, gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen, gerçeğe aykırı nitelikte olamaz.”

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 31’inci maddede 1 adet önerge vardır.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesiyle 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenen bendin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

MADDE: “u) Ticari reklam kapsamına girmeyen, üniversitelerin gıda mühendisliği bölümü ve gıda mühendisleri odası tarafından gıda güvenliği ve güvenilirliği hususunda tüketicide endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen, gerçeğe aykırı nitelikte raporlanan”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Edirne

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bunu, bu kısmı zaten konuştuk diye düşünüyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

32'nci maddeye geçiyoruz.

MADDE 32- 6112 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(ş) ve (t)” ibaresi “(ş), (t) ve (u)” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32'nci madde kabul edilmiştir.

Bir madde ihdası önergesi vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki 32'nci maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 10 -

(1) 2/B alanlarında bulunan taşımazlar ile Hazineye ait tarım arazilerinin bu Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak;

a) Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içerisinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

b) Taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi, 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında kalanlar için satış bedeli; kendilerine yapılan tebligatta belirtilen ödeme süresinin son gününü izleyen günden, bu Kanun kapsamında ödeme yapmak amacıyla idareye başvurulduğu güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(3) İkinci fıkra uyarınca yapılacak hesaplamalarda ay kesirleri dikkate alınmaz.”

Okan Gaytancıoğlu
Edirne

İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Orhan Sarıbal
Bursa
Ayhan Barut
Adana

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Gerekçeyi okutabilirim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İyi olur.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Buyurun.

Gerekçe:

6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında 2/B arazilerinin ödeme süresini geçiren vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ve uygulamada medyana gelebilecek ihtilafların önlenmesini teminen yeniden ödeme süresi verilmesi amaçlanmaktadır.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Olay çok açık, zaten bu konu gündemde, zaman zaman bu konuyla ilgili Hükûmet kararlar aldı, uzattı. Bir coronavirus ve pandemi süreci yaşıyoruz. Dolayısıyla tekrar bu ödemelerin yani 2/B arazilerinin ödemeleriyle ilgili -TÜFE farkıyla ilgili uygulanan ödemelerden kaynaklanacak gecikmelerle ilgili- TÜFE’den kaynaklanan farkın uygulanmasına dair bir önerge, talepler üzerine geldi. Eğer kabul edilirse çok doğru olacak, bu insanlar da bunu bekliyorlar açıkçası. Zaten zaman zaman da Hükûmet yetkilileri böyle şeyler söylüyorlar. Bu sene bu konuda, değişik alanlarda bayağı ertelemeler yaptılar. Bunların hakları kaybolmasın. Eğer 31 Aralık’a alınırsa bunlar dolayısıyla hiçbirinin hakkı kaybolmadan süreç devam etmiş olacak.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ederim.

Yeni madde ihdasıyla alakalı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde ihdası önergesi kabul edilmemiştir.

33’üncü maddeye geçiyoruz.

MADDE 33- Bu Kanunun;

a) 12 nci maddesiyle 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine eklenen onikinci fıkra 1/1/2022 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 33’üncü madde yürürlük maddesidir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeye geçiyoruz.

MADDE 34 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – 34’üncü madde yürütme maddesidir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34’üncü madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, şimdi bir iki şey daha yapmamız gerekecek, izninizle, çok kısa. Teşekkür ediyorum öncelikle herkese.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler ve maddeler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

34 maddeden ibaret kanun teklifimizin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Kanun teklifimizin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca Komisyon raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Abdullah Doğru ve Salim Çivitcioğlu milletvekillerimizin özel sözcü olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümünün oylamasından önce, kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlığıma redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekillerimiz, saygıdeğer Komisyon üyelerimiz; teklifimizin tamamı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Komisyon grubumuzun genel bir önerisi var yarım sayfalık, okumak isterim eğer müsaade ederseniz.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, CHP Komisyon grubunun Toprak Koruma Kurulunun yapısı ve işleyişindeki sorunlarla ilgili genel önerilerine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teklif dışında Komisyon grubu olarak önerilerimiz:

5403 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde düzenlenmiş Toprak Koruma Kurulu yapısı ve işleyişiyle ilgili oldukça sorunlar vardır. Yaşanan sorunları giderici yasal düzenlemenin mutlaka oluşturulması gerekmektedir. Gerçekten Toprak Koruma Kurulu artık ciddi sorunlar içeren, kararlar almakta güçlük çeken ve aldığı kararlarda bu kanunla toprak korumayı düzenlediğimiz yapının çok ötesinde toprak korumayan bir kurul hâline geldiğini de paylaşmak isterim.

Bulunduğu ilin valisi başkanlığında toplanan Toprak Koruma Kurullarında 5 kamu temsilcisi, 2 sivil toplum kuruluşu temsilcisi ve 1 üniversite temsilcisi bulunmaktadır. Kurulun gündeminde bulunan araziler özel kanunlarla koruma altına alınmış alanlar. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün proje alanı veya 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu'na göre uygulama alanı ilan edilen yerlerden ise bu alanlarda uygulama yapan birimin yetkili temsilcisi de Kurula dâhil edilmektedir. Kurulun kuruluşu, çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenmektedir.

Kurul toplantılarında yapılan itirazlara rağmen oylamada sayısal çoğunlukla tarım arazileri tarım dışarısına çıkarılmaktadır.

Eskişehir Alpu Ovası'nda kurulmak istenen Alpu Termik Santrali'ne özel izin verilebilmesi amacıyla 24/1/2018 tarihli ve 30311 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmeliğin 1 ve 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklikle, Kurulun üye tam sayısı ile toplanması ve kararların en az üçte 2 çoğunlukla alınmasına ilişkin koşul, kamuya ait enerji ve ulaşım yatırım projelerinde kararların toplantıya katılan üyelerin çoğunluğuyla alınabilmesine olanak sağlayacak

şekilde değiştirilmişti. Ziraat Mühendisleri Odası açtığı yürütmeyi durdurma istemli iptal davası üzerine Danıştay 10. Dairesinin Esas No: 2018/376 no.lu Dosya hakkında verdiği kararda; hukuki belirlilik ve hukuki güvenlik ilkeleriyle bağdaşmadığı gerekçesiyle değişikliği iptal edip yürütmeyi durdurmuştur.

Yani bu kararla aslında Toprak Koruma Kurulunun toprakları korumak değil, hülle yoluyla süreci götürme çabasıdır ki ne yazık ki yargı bunu çok net bir şekilde ifşa etmiştir. Bundan dolayı Toprak Koruma Kurulunun toprağı korumaya dair işlevi artık gerçekten azalmıştır.

Mahkeme, kararında “‘Kurulun üye tam sayısıyla toplanması esastır, ancak zorunluluk hâlinde en az 6 üyeyle toplanabilir. Kurul, kararları en az beşte 3 çoğunlukla ve en az 6 üyenin aynı yönde oy kullanması şartı ile alır. Ancak kamuya ait enerji ve ulaşım yatırım projelerinde Kurul, kararları toplantıya katılan üyelerin çoğunluğuyla da alabilir.’ düzenlemesinin incelenmesinde ise nispeten daha az tarım toprağının amacı dışında kullanılmasına sebebiyet verecek daha basit kararlarda toplantı ve karar yeter sayılarında nitelikli çoğunluk aranmakta iken daha geniş alanların tarım dışına çıkarılmasını gerektiren bir kısım yatırımlar yönünden adi çoğunluğun yeterli bulunmasının kendi içerisinde çelişkili olduğu açık olmakla birlikte, enerji ve ulaşım yatırımlarının kamusal niteliği dikkate alındığında ‘kamuya ait’ ve ayrıca ‘zorunluluk hâlinde’ ifadeleriyle belirsiz bir durum oluşturulması ve toplantı yeter sayısının 6 üyeye ve enerji ve ulaşım yatırımları yönünden ise karar yeter sayısının beşte 3 çoğunluktan nitelsiz çoğunluğa düşürülmesi, kanunun tarım dışı kullanımında kamu yararı olsa dahi toprak bütünlüğünü ve verimliliğini korumaya yönelik amacına ve açık şekilde 13’üncü maddesine aykırı bulunmaktadır.” hükmünü vermiştir.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Bilgilerinize sunarız.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Yönetmeliğin ilgili maddesinin iptali sonrasında da uygulamada 4’e karşı 5 üyeyle alınan kararların ret kararı olarak değerlendirilmediği ve kararın bir sonraki toplantıya ertelenmesi gündeme gelmekte, sonraki toplantıda ise önceki karar yok sayılarak çeşitli ikna yöntemleriyle uygun izin verilebilmektedir. Bu nedenle keyfi uygulama ve kolayca yönetmelik değiştirilmesinin önüne geçebilmek için Toprak Koruma Kurulunda karar alma yöntemi 5’inci maddeye açıkça yazılmalıdır.” Bu, bir öneriydi elbette ama biliniz ki Toprak Koruma Kurulu artık toprağı korumuyor; bu, alınan kararlarla ortadır. Bu da hukuken ispatıdır.

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Teşekkür ediyorum Orhan Bey’e. Bunu da bilgilendirme olarak alalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tabii, evet.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER(Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ(Devam)

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin, Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985)(Devam)

BAŞKAN YUNUS KILIÇ – Efendim, bu özel sözcü ve redaksiyon yetkisinden önce tümü üzerindeki oylamayı yapmış olduk ama bundan sonra yapmış olmamız lazım çünkü o da bir karar. O yüzden tümü üzerindeki oylamayı tekrar edeceğiz.

Teklifin tümü üzerindeki oylamayı baştan alıyoruz: Teklifin tümünü kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, öncelikle kanun teklifini veren arkadaşlara, Bakan Yardımcımıza ve bütün ekibine, STK temsilcilerine katkılarından dolayı; Komisyon üyelerimize de katkılarından, eleştirilerinden ve anlayışlarından dolayı teşekkür ediyorum. Umarım tarım ve hayvancılığımız için hayırlı hizmetlere vesile olacak bir mevzuatı Genel Kurula indirmiş olacağız.

Efendim, muhalefet şerhi vermek isteyen arkadaşlar pazartesi saat ikiye kadar bize ulaştırsınlar lütfen.

Hepinize teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 16.03

